TARALDSGÅRDSVEITA

Trondheim - høst 2018

Rapport fra masterkursene
AAR 4551 - Bygningsvern
AAR 4825 - Bygningsdokumentasjon og analyse

Faggruppe bygningsvern og transformasjon
Institutt for arkitektur og teknologi
Fakultet for arkitektur og design

NTNU

I samarbeid med Vitaliseringsprosjektet for veiter og gårdsrom - Byantikvaren i Trondheim kommune

Veiter og gårdsrom

TARALDSGÅRDSVEITA

Trondheim - høst 2018

Rapport fra masterkursene
AAR 4551 - Bygningsvern
AAR 4825 - Bygningsdokumentasjon og analyse

Faggruppe bygningsvern og transformasjon
Institutt for arkitektur og teknologi
Fakultet for arkitektur og design

NTNU

I samarbeid med Vitaliseringsprosjektet for veiter og gårdsrom - Byantikvaren i Trondheim kommune

Veiter og gårdsrom

Lærerteam
Jon Nordsteien, arkitekt MNAL, universitetslektor og emneansvarlig
Eir Grytli, arkitekt MNAL, professor
Trond Eide, sivilarkitekt, 1. amanuensis
Michelle Lilleby Johansson, arkitekt MNAL,vitenskapelig assistent
Aud Mikkelsen Tretvik, professor, dr.art., Institutt for historiske studium NTNU
(på kurset AAR 4825 Bygningsdokumentasjon og analyse)

Fra Byantikvaren i Trondheim
Marte Osvoll Valderaune, sivilarkitekt og prosjektmedarbeider
i *Vitaliseringsprosjektet for veiter og gårdsrom*

Sensor
Sophie Gjesdahl Noach, sivilarkitekt, post-master restaureringskunst,
bygningsantikvar Bygningsvernsenteret, Rørosmuseet.

Arkitektstudenter
Ane Janzy Yde Aasen
Amna Spago
Anna Lovinda Hulbak
Anna Victoria van der Zwaag
Caroline Venstad
Felicia Andersen
Guro Løkken
Ingrid Wallum Rosendal
Jerome Barrun Pasion
Karoline Marken Smenes
Kristin Nilsen Frøystein
Lars Doseth Eitrem
Lidia Nagelhus
Marielle Sivertsen Hansen
Marion Teigseth
Ola Hjelen
Ragna Indrevåg
Tora Vollset
Øyvind Eikestøl Lægreid

Studenter i kulturminneforvaltning
Amanda Roland
Cicilie Lian Rasmussen
Ingunn Skår Mork
Kristin Skauge Høyem
Kristine Heitlo
Marita Seim
Marte Haug Helland
Simen André Knutssøn

Tusen takk til Byantikvaren i Trondheim for det gode samarbeidet. Vi ønsker også å takke eierne av de aktuelle eiendommene i Taraldsgårdsveita. Uten deres samarbeid hadde ikke kurset kunnet gjennomføres på samme måte. En siste takk går til de eksterne foreleserne som har beriket kurset.

Taraldsgårdsveita sett gjennom Kuskveita, 1972. Kilde: Trondheim Byarkiv

Forord

Høsten 2018 arbeidet masterstudenter i arkitektur ved NTNU og studenter fra masterprogrammet i kulturminneforvaltning på Institutt for historiske studier ved NTNU med bevaring og utvikling av bygninger, gaterom og gårdsrom i Trondheim sentrum. Kursene ble - for andre år på rad - holdt i samarbeid med Vitaliseringsprosjektet for veiter og gårdsrom (2017-2020) i regi av Byantikvaren i Trondheim.

Høstens studieområde var Taraldsgårdsveita og den vestre delen av Ørjaveita; mellom Olav Tryggvasons-gata i sør, Fjordgata i nord og Munkegata / Ravnkloa i vest. Bebyggelsen i området består av trehus oppført etter 1842-brannen og murhus oppført omkring århundreskiftet 1900, samt noe nyere bebyg-gelse. Veitene er en del av det middelalderske gatesystemet som ble bevart og har fungert som et sekundært gatenett inne i de store kvartalene som ble anlagt etter Cicignons byplan fra 1681.

Bygningene i veita er hoved-sakelig i bruk som boliger, for det meste hybler og små leiligheter. Tidligere nærings-lokaler i 1. etg. mot veita eller i bakhus har blitt innredet til bolig og det er nå få næringslokaler på bakkeplan i selve Taraldsgårdsveita. Halvparten av inngangs-dørene mot veita har vært fjernet og inngangene flyttet til portrom eller gårdsrom. Mange av trehusene har påbygg i høyden eller tilbygg i gårdsrommet og noen gårdsrom er bygget helt igjen. Takterrasser har vært anlagt flere steder. En del av bygningene bærer preg av tilfeldig oppgradering eller manglende vedlikehold.

En forutsetning for å bevare og videreutvikle gamle bygninger er at de er i bruk. En tilpasning til ny bruk eller bedret funksjonalitet kan kreve bygningsmessige endringer. Prosjektering og planlegging av slike endringer må skje med respekt og forståelse for bygningene og deres alder, bevaringsver-dier og kvaliteter, samspillet med andre hus og den totale karakteren. Arkitekt Trond Eide sier: "Det er snakk om kunnskapsbasert håndtering av bestående bebyggelse, der det vesentlige av kvali-teter skal overleve, dyrkes og videreføres mens objektet får bedret funksjon."

Bærekraft og energiforbruk er også et viktig tema. Gjenbruk av eksisterende bygningsstrukturer representerer store ressurser. Vi kan ikke fortsette å rive og bygge nytt; det genererer bygningsavfall og klimagasser. Anslagsvis 60-80 % av bygningene som vil være i bruk i 2050 i Norge er allerede bygget. Mange arkitekter vil derfor komme til å arbeide med istandsetting og tilpasning av eksisterende bygninger til fortsatt bruk.

Studentene arbeidet med seks eiendommer som ble valgt ut i samarbeid med Byantikvarens Vitaliseringsprosjekt for veiter og gårdsrom. I løpet av kurset har studentene arbeidet i nær kontakt med myndigheter, huseiere, forretningsdrivende, beboere og publikum.Kursene er et av de mest realistiske kursene studentene kan ta i løpet av studietiden og er ett av få kurs som fokuserer på arbeid med eksisterende bebyggelse.

I kurset "Bygningsdokumentasjon og analyse" i de første seks ukene av semesteret arbeidet studentene med å dokumentere den eksisterende bebyggelsen og miljøet - historisk, teknisk og arkitektonisk - som grunnlag for en drøfting av mulige og nødvendige inngrep og endringer. Dokumentasjonen konkluderer med en anbefaling av mulige tiltak basert på en analyse av bygningens verdier. Arbeidet ble utført som et tverrfaglig gruppearbeid mellom arkitektstudenter og studenter fra masterprogrammet i kulturminneforvaltning. Dokumentasjonen ble samlet og presentert i rapporter som ble evaluert som et eget kurs. Utdrag av rapportene er presentert i denne kursrapporten.

I de neste ti ukene av høstsemesteret har arkitektstudentene tatt utgangspunkt i dokumentasjonsmaterialet og prosjektert forslag til en videreutvikling av de kartlagte bygningsmiljøene. Studentene har jobbet individuelt eller i grupper på to. Studentene valgte selv tema og program for prosjekteringsoppgavene.

Prosjektene spenner over et vidt tematisk område; fra forsiktig konservering og reparasjon av ødelagte bygningsdelertil omfattende renovering, komplettering,tilbygg og utvidelser. Et par prosjekter anvender bygningsarkeologi som en metode for å undersøke og prosjektere en gjenskaping av tidligere kvaliteter og verdier i bygningen; der resultatene av den bygningsarkeologiske undersøkelsen er utgangspunkter for en kreativ bearbeiding og videreføring; eller som en av studentene uttrykte det: "forankret innovasjon".Andre prosjekter fokuserer på bedring av bo-kvaliteter, omdisponering av hele eiendommen til ny bruk, ellerarbeider med oppgradering av utearealer og uthusbygninger i gårdsrommene.

Kurset har en høy grad av realisme - men studentene har et vidt spillerom for egne forslag til inngrep og endringer. Noen av forslagene som er vist her vil neppe kunne la seg realisere i forhold til gjeldende forskrifter eller innenfor den praksis byantikvar/ byggesakskontor har for sin forvaltning. Arbeidet må derfor leses som en fri fabulering rundt muligheter i Trondheims vernede trebebyggelse. Prosjektene er presentert i denne kursrapporten.

Til sammen utgjør dokumentasjonen og prosjektene et bredt kunnskapsgrunnlag som vi håper vi være til nytte og inspirasjon for Trondheim kommune ved Vitaliseringsprosjektet, huseiere og beboere i veitene, og andre som arbeider med utfordringer knyttet til bruk og vern i eldre bygningsmiljøer.

Vi takker for samarbeidet med Trondheim kommune ved Byantikvaren; kolleger og studenter ved KULMI og NTNU; og ikke minst alle huseiere som har åpnet sine dører og stilt sine eiendommer til disposisjon for våre studenter.

Desember 2018,
Jon Nordsteien, arkitekt mnal, universitetslektor, kursansvarlig

Innhold

8 Innledning

13 **Del I - Bygningsdokumentasjon og analyse**
15 Del I
16 Eiendommene
18 Jomfrugata 17 A
24 Taraldsgårdsveita 2
30 Taraldsgårdsveita 3
36 Taraldsgårdsveita 6
42 Taraldsgårdsveita 10
48 Taraldsgårdsveita 11

55 **Del II - Bygningsvern**
57 Del II
Jomfrugata 17 A
58 Anna Lovinda Hulbak
64 Ragna Indrevåg: *Eit rom i eit hus i ei veit*
Taraldsgårdsveita 2
70 Ane Yde Aasen: *Aasgaards Café*
76 Caroline Venstad: *Eld og Bakerigården*
82 Lars Doseth Eitrem: *Nesten i toppen av veita*
88 Felicia Andersen: *Verkstäderna i veita*
Taraldsgårdsveita 3
94 Tora Vollset
100 Ola Hjelen: *Nielsens murgård*
Taraldsgårdsveita 6
106 Øyvind Eikestøl Lægreid
112 Lidia Nagelhus
118 Guro Løkken: *Taraldsgårdsveita 6B*
124 **Taraldsgårdsveita 10**
Anna Victoria van der Zwaag: *Et åpnere TGV 10*
130 Amna Spago og Karoline Marken Smenes: *No. 10*
136 Jerome Barrun Pasion: *Cascade*
142 **Taraldsgårdsveita 11**
Marielle Sivertsen Hansen
148 Kristin Nilsen Frøystein
154 Marion Amalie Teigseth: *Taraldsgårdsveita 11 anno 1915*

Innledning

I forbindelse med prosjektet *Vitalisering av veiter og gårdsrom i Midtbyen* har kommunen og NTNU inngått et treårig samarbeid. Samarbeidet er på flere nivå, der NTNU blant annet er representert i prosjektets operative arbeidsgruppe. Videre er det samarbeid med flere fakulteter gjennom flere ulike masterkurs.

Bakgrunn

Veitene er det historiske sentrums sekundære gatenett i Trondheim. Veitene løper på kryss og tvers av de store kvartalene fra Cicignons byplan (1681), og de er en overlevelse av gatestrukturen fra byens middelalder. Veitene oppleves i dag i stor grad som byens bakside. Det ligger et stort potensiale for Midtbyen i å styrke veitenes og gårdsrommenes attraktivitet, og å gjøre det lettere å oppleve kvalitetene i disse viktige historiske delene av Midtbyen.

Inne i kvartalene og inn fra veitene er det fortsatt bevart mange åpne gårdsrom, som er en rest av den historiske bystrukturen. Her finnes fortsatt mange verdifulle historiske bygningsmiljøer som er lite kjent og dels har blitt neglisjert i de siste tiårene.

Et prosjekt for byens veiter og gårdsrom er beskrevet i kommunens kommunedelplan for Kulturminner (2013), og i april 2017 ble et treårig prosjekt for Vitalisering av veiter og gårdsrom i Midtbyen startet opp. Hovedmålet for prosjektet er å synliggjøre og vitalisere noe av det mest vesentlige og særpregede ved det historiske sentrum av Trondheim; byens veiter, gårdsrom og lave tre- og murhusbebyggelse.

Studieområde og resultater

Arbeidsområdet er Nerbyn, og prosjektet har de to første årene jobbet spesielt med de østlige og vestlige delene, omkring Brattørveitene og Taraldsgårdsveita. Byantikvaren er prosjekteier, i et samarbeid med blant andre Næringsforeningen i Trondheimsregionen, Midtbyen Management, Riksantikvaren, Trøndelag fylkeskommune og NTNU.

Gjennom å gjøre enkle og synlige tiltak, samt formidling for allmennheten og eiere, ønsker prosjektet å bidra til å gjøre denne delen av Midtbyen mer attraktiv, levende og tilgjengelig. Et viktig element for å kunne oppnå dette er bedre kunnskap om området. Nettopp her er samarbeidet med NTNU svært viktig.

Fra og med høsten 2017 har det pågått flere masterkurs i Nerbyn, fra flere fakulteter ved NTNU, og samarbeidet med dette kurset har vært en uvurderlig ressurs for prosjektet. Dette har gitt oss en mulighet til å få belyst mange relevante problemstillinger, og det arbeidet som er gjort ville ikke vært mulig uten et kobbel av nysgjerrige, arbeidssomme og dyktige studenter. Fra prosjektets ståsted ser vi at samarbeidet allerede gitt en rekke positive konsekvenser, og ikke minst mye oppmerksomhet!

Resultatene fra 2017-kursene har allerede hatt konkrete, positive effekter i form av blant annet motivasjon til igangsetting av næringsvirksomhet, stimuli til istandsetting av eiendommer og ikke minst synlighet i media. Rapporten for 2018 vil være viktig, både på kort og lang sikt. Den vil kunne bli en sentral brikke i arbeidet med å styrke hele det historiske sentrums kvaliteter og attraktivitet, og resultatene vil særlig være viktige for Nerbyn, ikke minst for de som eier, bor og driver næringsaktivitet her.

Konkret betydning av samarbeidet

Det at så mange studenter arbeider med veitene har i seg selv ført til mer liv og aktivitet i veitene. Dette har vært positivt, ikke bare for prosjektet, men også fordi vi får mange tilbakemeldinger på dette også fra eiere, næringsdrivende og de som bruker byen. Samtidig visualiserer det hva som skjer med byrom når folk på nytt tar dem i bruk.

Studentenes arbeider har både en realistisk og mindre realistisk side ved seg, som begge er positive. For å se muligheter i en gammel bygning eller i et

historisk kvartal er det ikke bare behov for ny og bedre kunnskap som studentene bidrar med. Det krever også en stor grad av fantasi, forestillingsevne og ikke minst formidlingsevne, samt evnen til å se muligheter. Det som i utgangspunktet kan se ut som en falleferdig bygning kan ha stort potensiale for videre eller ny bruk, og det å undersøke mulighetene i et større gatestrekk gir nye ideer om bruk av historiske kvartaler. Her har studentene en svært viktig rolle, og rapportene gir oss et unikt underlagsmateriale.

Et viktig aspekt i den sammenheng er at studentene kan bruke tid på å undersøke problemstillinger en huseier, investor eller vi i kommunen ikke har mulighet til å bruke ressurser på. Selv om det konkrete prosjektet ikke er realistisk, i hvert fall ikke på kort sikt, har studentene muligheter til å belyse andre, men viktige sider, som ikke berøres i et ordinært byggeprosjekt. Her ligger det derfor et potensial, og ideene som kommer frem kan skape grobunn for andre prosjekter. Dette er også viktig for kommunen sitt samfunnsoppdrag, og særlig for byantikvaren, som jobber for å bevare og foredle Trondheims historiske kvaliteter.

Samtidig ser vi på studentoppgavene som realistiske oppdrag, som gir et tverrsnitt av det studentene skal inn i etter studiene. Studentprosjektene fra 2017 har allerede hatt effekt, og de har for byantikvaren blitt en arena til å komme i bedre kontakt og dialog med enkelteiere og næringsdrivende. Ny bruk av to av eiendommene som var case i 2017 er nå under planlegging, der materialet fra 2017 har hatt vesentlig betydning. I Nerbyn har mange bygninger stort behov for istandsetting og vedlikehold, og studentarbeidene gir også eiere en vurdering av tilstanden på sine bygninger. Dette har ført til konkrete resultater, der eier har fått tilskudd fra Norsk kulturminnefond til istandsetting.

Studentene har ingen direkte interesser eller formell rolle, verken i forhold til lovverk eller økonomisk. At studentene er uavhengige gir en annen form for dialog med eiere, noe som igjen kan være forløsende.

Prosjektet takker NTNU for et hittil strålende samarbeid, for entusiastiske studenter med berikende visjoner og sterk formidlingsevne. Takk for alle arbeidstimer, alle spørsmål, all tilstedeværelse og ikke minst gode ideer, vakre illustrasjoner og inspirerende dedikasjon.

04.12.2018
Marte Osvoll Valderaune og
Roy Åge Håpnes
Vitalisering av veiter og
gårdsrom i Midtbyen
Byantikvaren i Trondheim

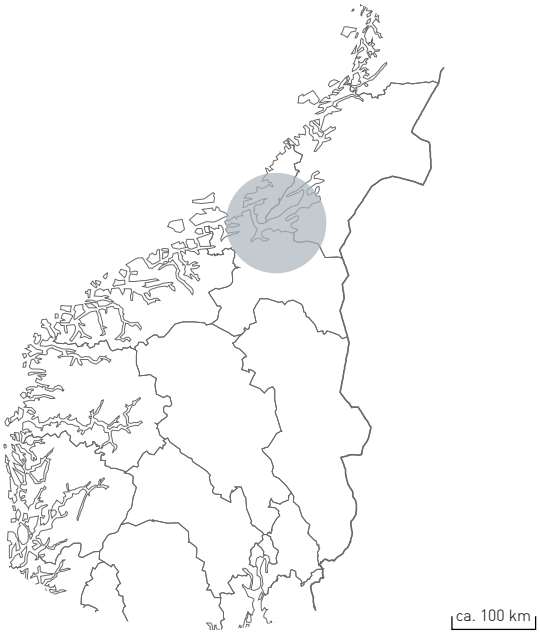
ca. 100 km

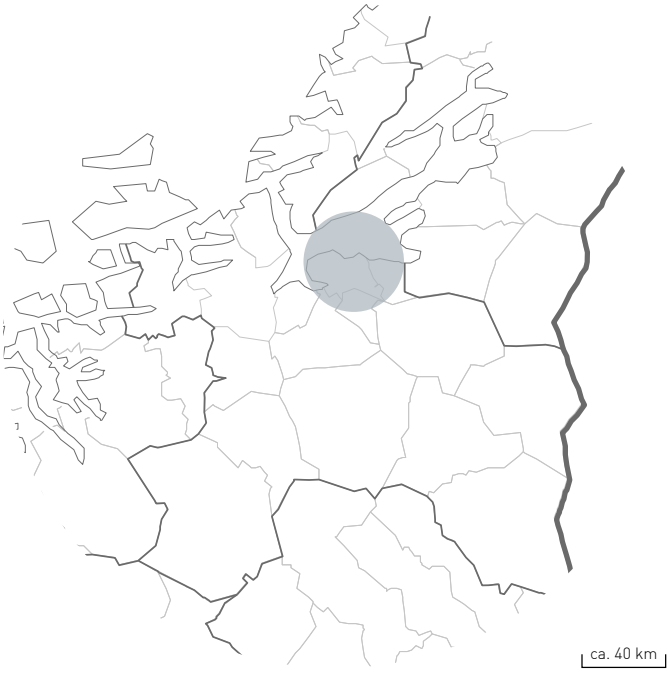
ca. 40 km

ca. 250 m

ca. 100 m

Del I

Bygningsdokumentasjon og analyse
[AAR4825]

Del I

AAR 4825 Bygningsdokumentasjon og analyse
(kunnskapsemne 7,5 studiepoeng)

Ved hjelp av ulike dokumentasjonsmetoder og informasjonskilder skal studentene foreta en bygningshistorisk og bygningsteknisk undersøkelse, beskrivelse og vurdering av utvalgte bygninger. Hensikten er å oppøve teknikker og analysemetoder som er nødvendige for datainnsamling, analyse og vurdering av et eksisterende bygget miljø som danner grunnlag for beslutninger for tiltak. Emnet undervises for arkitektstudenter på masternivå og for studenter på masterstudiet i Kulturminneforvaltning ved NTNU.

Emnet er organisert som en intensiv 6-ukers periode, i tverrfaglig samarbeid mellom arkitektstudenter og kulturminneforvaltningsstudenter. Studentene arbeider i grupper med dokumentasjon av de utvalgte bygningene og eiendommene. Arbeidet presenteres i en rapport som evalueres som eksamen for emnet. Det legges vekt på feltarbeid som undersøkelsesmetode, med opplæring i ulike dokumentasjonsmetoder for bygninger, inkludert oppmåling, tilstandsregistrering og bygningsarkeologi. Arbeidet skal konkludere med en verdivurdering og en anbefaling av tiltak.

Kunnskapsemnet "Bygningsdokumentasjon og analyse" er obligatorisk for masterstudenter i kulturminneforvaltning. Masterstudentene i arkitektur velger selv kurs etter egne interesser og preferanser, men å ta bygningsdokumentasjonskurset er en forutsetning for å fortsette videre på prosjekteringskurset Bygningsvern.

Eiendommene

Jomfrugata 17 A
Eiendommen ligger på hjørnet av Jomfrugata og Ørjaveita.

Taraldsgårdsveita 2
Eiendommen ligger på nordsiden av Taraldsgårdsveita, som nummer to når man kommer fra øst.

Taraldsgårdsveita 3
Eiendommen ligger på sydsiden av Taraldsgårdsveita, vis-à-vis Taraldsgårdsveita 2.

Taraldsgårdsveita 6
Eiendommen ligger på nordsiden av Taraldsgårdsveita.

Taraldsgårdsveita 10
Eiendommen ligger på hjørnet mellom Taraldsgårdsveita og Kuskveita, på nordsiden.

Taraldsgårdsveita 11
Eiendommen ligger på sydsiden av Taraldsgårdsveita, vis-à-vis Taraldsgårdsveita 10, som fondmotiv når man kommer fra Kuskveita..

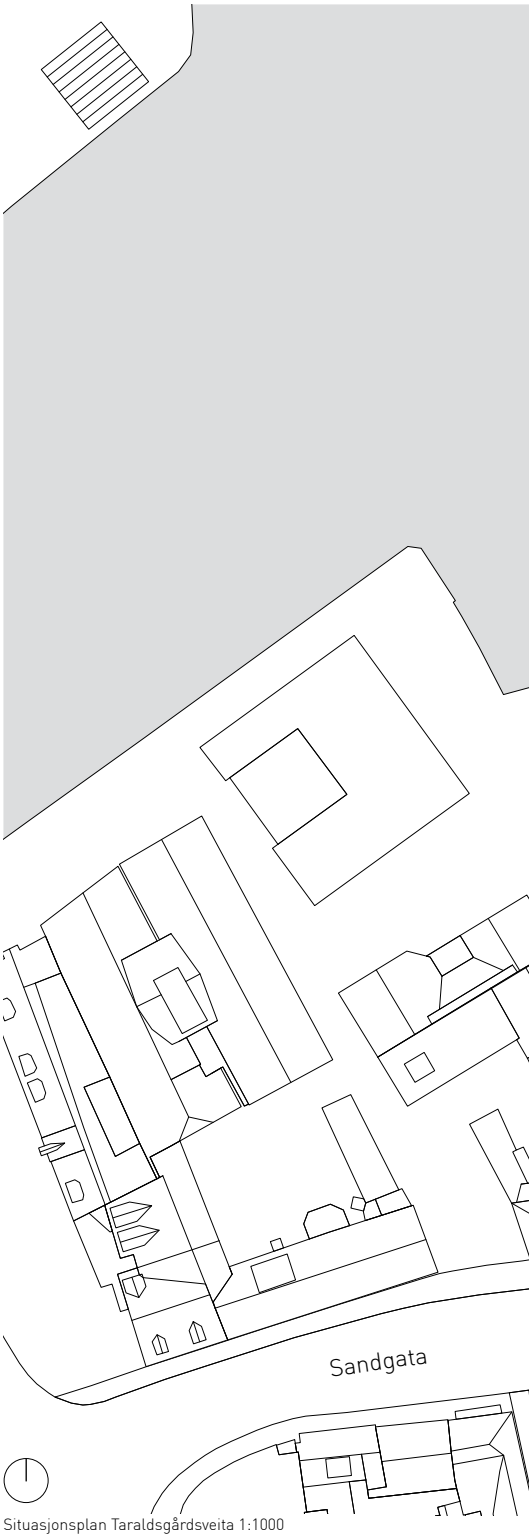

Situasjonsplan Taraldsgårdsveita 1:1000

Fjordgata
Ravnkloa
Kuskveita
Taraldsgårdsveita
Jomfrugata
Credoveita
Ørjaveita
Olav Tryggvasons gate
Munkegata

JOMFRUGATA 17A

SIMEN ANDRÉ KNUTSSØN, ANNA LOVINDA HULBAK, RAGNA INDREVÅG OG AMNA SPAGO

JOMFRUGATA 17A

Gnr/Bnr: 401/47
Byggeår: ukjent, 1841-1845
Nåværende bruk: Nærings- og boligformål

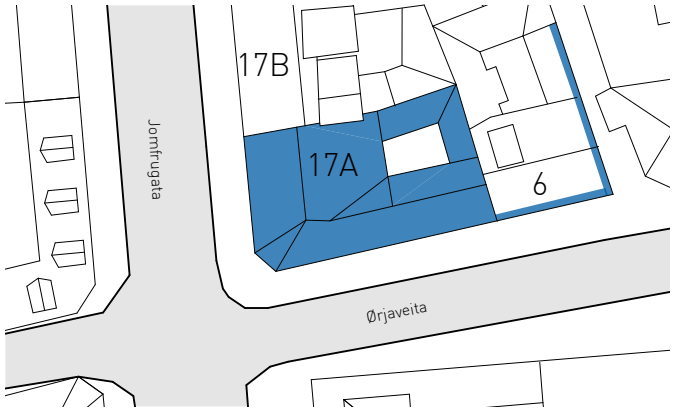

Situasjonsplan 1:500

0 20 40 100 m

Jomfrugata 17 A er en toetasjes trebygning med loft og kjeller som ligger mellom Ørjaveita og Taraldsgårdsveita, bygd etter bybrannen i Trondheim i 1841, og før murtvangen ble innført i Trondheim i 1845. Bygningens stilutrykk passer med de fleste trebygningnene i Nerbyen fra samme periode, i utgangspunktet påvirket av senempiren med tydelige endringer etter ombygging og tilpasning av bygningen. Inndelingen av Jomfrugata 17 til to separate enheter ble gjennomført i 1893.

Bygningen er regulert til å fungere både til bolig- og næringsformål, og har vært det så langt tilbake i sin historie som vi har kunnet spore. Gjennom årene har det vært mange forskjellige bedrifter i lokalene, fra hattemakeren Anders Dahl på tidlig 1900-tall til Trondhjems flatbrødbakeri, skipsmegleren Carl Eide og Andersen & Pedersens barberforretning i mellomkrigstiden, til AW Thoresens elektronikk-forretning på 60- og 70-tallet og Orient, den asiatiske importforretningen som er der idag.

To boligenheter er aktivt i bruk i skrivende stund, begge to i andre etasje av bygget og tilgjengelig fra bakgården. Den tredje boligenheten befinner seg i loftsetasjen sammen med et tørkeloft. Leilighetene er relativt moderne takket være ombygging tidlig på 1970-tallet. Den samme ombyggingen har resultert i at det er relativt få synlige elementer fra tidlig i bygningens historie. Noe som gjenstår er etasjebåndet som preger de utovervendte fasadene, og enkelte av vinduene inn mot bakgården. Disse utgjør noen av få vinduer fra 1800-tallet i området som fremdeles er montert i bygninger i dag.

Huset sett fra Byhaven

Plan 1. etasje 1:100

Snitt A-A 1:200

Snitt B-B 1:200

1971

1975

Illustrasjon fra gata

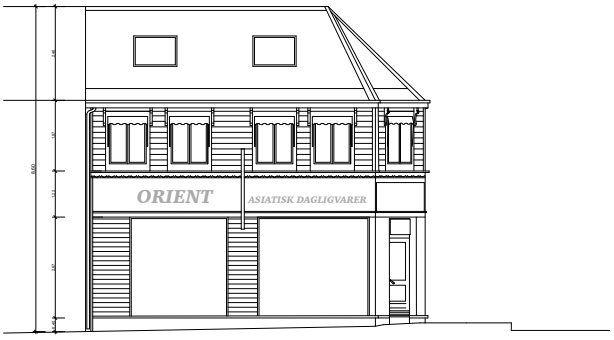

Fasade vest 1:200

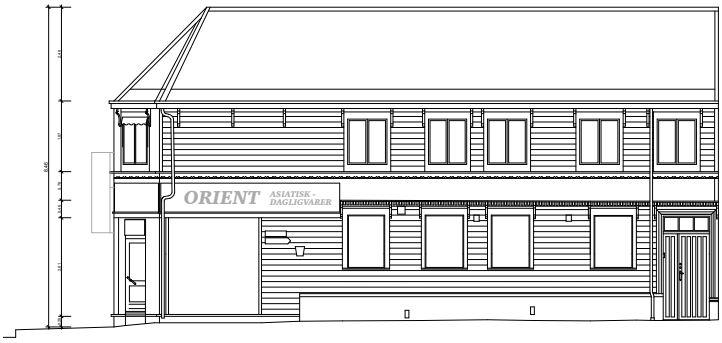

Fasade sør 1:200

1

2

3

4

5

1. Detalj av knekt og tannsnitt over vindu i første etasje 2. Utsnitt av sørfasade 3. Senking av fundament 4. Dør til portrom 5. Eldre vannbord, høyre side av portromsdør

TARALDSGÅRDSVEITA 2

CAROLINE VENSTAD, LARS DOSETH EITREM, ANE YDE AASEN, INGUNN SKÅR MORK OG KRISTINE HEITLO

TARALDSGÅRDSVEITA 2

Gnr/Bnr: 401/104
Byggeår: 1841-1845
Nåværende bruk: Bolig

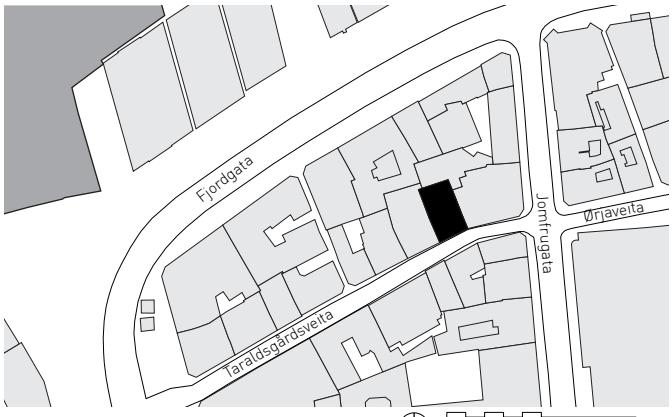

Situasjonsplan 1:200 0 20 40 100 m

Taraldsgårdsveita er lokalisert mellom Munkegata mot vest og Jomfrugata mot øst. Taraldsgårdsveita 2 ligger på den nordøstlige siden av veita, nærmest Jomfrugata. Bygningen består av en laftet tømmerkasse i front med liggende panel i tre etasjer, med mørkeloft. Sidebygningene og bakbygningen er av bindingsverk med malt bordkledning. Sidebygningen i vest og bakbygningen i nord har begge tre etasjer mens sidebygget mot øst har to.

Etter bybrannen i 1841 begynte man å bygge opp igjen husene, og dette huset ble bygget ganske raskt. Ut ifra branntakster kan vi anta at huset ble ferdigstilt i 1841. På 1850/60-tallet ble en sidebygning mot øst tilføyd. Rundt 1890 skjedde en ny stor ombygging. Dagens tredje etasje på hovedhuset ble påbygd og førte til utforming med pulttak. I tillegg til slike store påbygg har huset gjennomgått flere små endringer, som blant annet endring av rominndeling.

Helt siden det ble bygd har huset blitt brukt som bolig. Det har derimot hatt sekundære bruksområder i tillegg til bolig. I siste halvdel av 1800-tallet var det både krambod, skomakerverksted og butikk. I lange perioder var det også losji i bygget, med de ulike eierne som losjistyrer. Fremmedbøker viser at det var en stadig strøm av besøkende til losjiet, spesielt bønder og fiskere fra Fosen som var i Trondheim for å utføre byhandel.

Særlig på 1900-tallet var Taraldsgårdsveita 2 bolig for flere generasjoner, og eiendommen var ansett som et livlig og fint sted å bo.

I dag er huset delt inn i tre leiligheter, som kollektiv hovedsakelig bestående av studenter.

Taraldsgårdsveita i 1972. Kilde: Trondheim Byarkiv

Taraldsgårdsveita 2 i dag

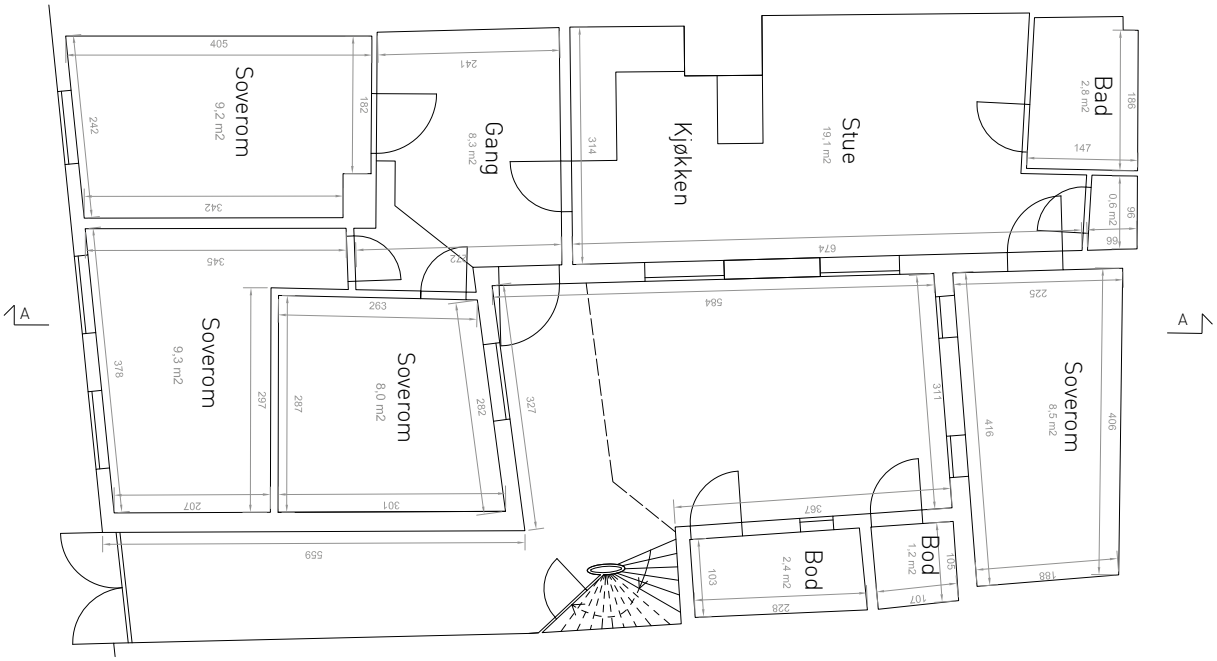

1.etasje 1:100

0 1 2 5 m

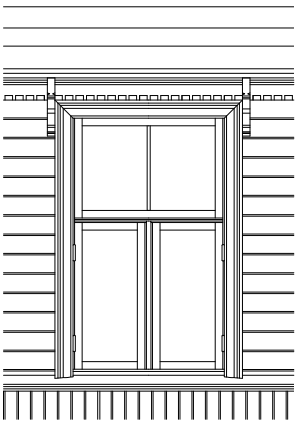

Vindu hovedbygg 1:50

0 0.5 1

Fasade 1:200

0 2 4 10 m

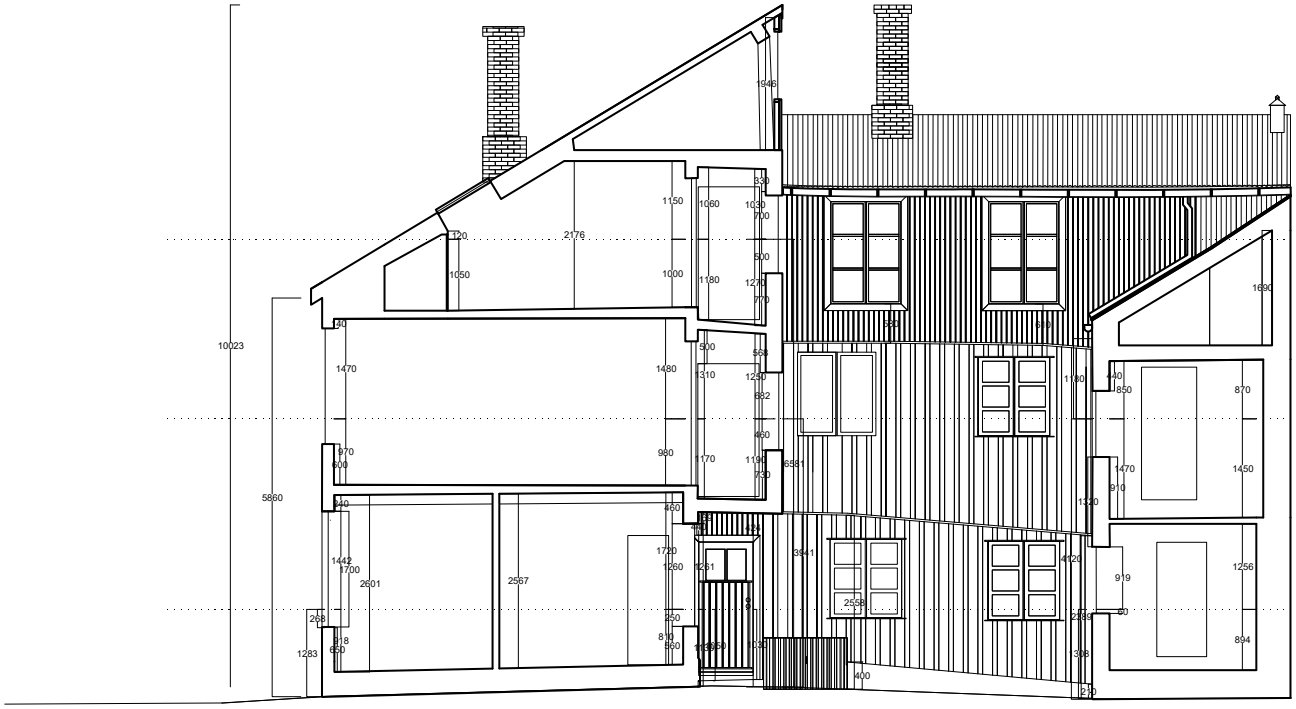

Snitt A-A gjennom bakgården og veita

Trapp fra bakgården

Dør til portrommet, fra Taraldsgårdsveita

Konsoll ved vinduslist

Bakgård sett fra 3. etasje i hovedbygningen i sør

Loftet, sett mot vest

Midtre soverom i 1. etasje

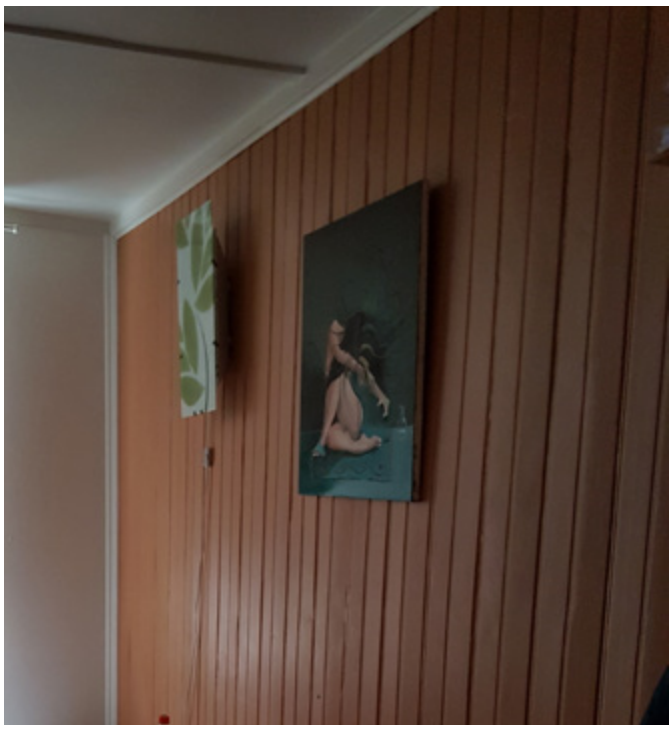

Vestre soverom i 1. etasje

ORIENT

TARALDSGÅRDSVEITA 3

OLA HJELEN, FELICIA ANDERSEN, INGRID WALLUM ROSENDAL, KRISTIN HØYEM, TORA VOLLSET

TARALDSGÅRDSVEITA 3

Gnr/Bnr: 401/105
Byggeår: 1841-42
Nåværende bruk: Bolig

Situasjonsplan, 1:1000

0 5 10 20m

Eiendommen baserer seg på den typiske oppbyggingen av en Trondheimsbygård fra 1840-årene. Bygården består av et gårdsrom omkranset av tre bygninger; et hovedhus mot veita, en bakbygning og en murgård.

Bakbygningen og murgården har tidligere vært benyttet til verkstedsvirksomhet. I tillegg har gården huset Rønning og Winges privathotell fra 1916 til 1960, noe som har preget bygningens utvikling. Etter nyere renovering benyttes samtlige enheter i dag til boligformål.

Opprinnelig har gården vært en del av et større gårdsrom felles for den østlige delen av kvartalet. Da murbygningen ble oppført isolerte dette bygården med unntak av en passasje som i senere tid har blitt stengt.

Hovedhuset i tømmer har gjennomgått flere endringer siden byggeåret, spesielt mot midten og slutten av 1900-tallet. Murbygningen har i større grad bevart sitt opprinnelige preg.

Som en følge er dette en av de gamle trehusene i veita med lavest grad av utsmykning. Fasaden er utført med husmorvinduer og tømmermannspanel uten profilering.

Gjennom årenes løp har det åpne gårdsrommet tapt sin opprinnelige karakter som følge av flere runder med ombygging. I nyere tid har det kommet til et overbygg som overskygger bakgården.

På tross av mange endringer i både bruk og utforming er bygårdens helhet representativ for trehusbebyggelsen som er typisk for Midtbyen i Trondheim.

Taraldsgårdsveita 3 i 1972. Kilde: Byantikvaren

Inngang i gårdsrommet fra portrommet.. Overbygg av nyere dato.

Plan 1. etasje, 1:100

0 1 2 5m

Snitt, 1:200

Fasade mot veita, 1:200

0 2 4 10 m

FOTO: P. Winge - Inngangspartiet til hovedhuset slik det så ut ca.1932.

Stående pløyd panel med staff i portrommet. Grunnmurern er kledd i 100x50cm skiferheller, festet med jernnagler.

Inngangsdør i gårdsrommet fra 1963. Antatt malt teak. Døra er kledd igjen innvendig, og ikke lenger i bruk.

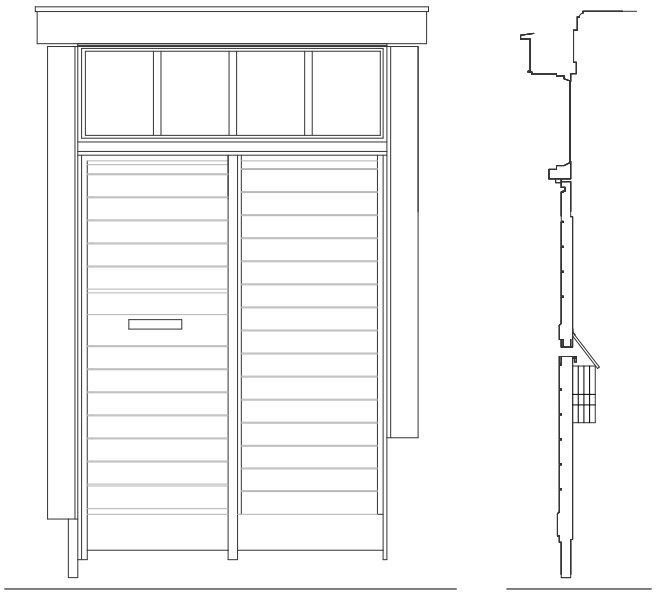

Oppriss og snitt av port inn til gårdsrommet. - 1:20

Gårdsrommets øvre plan.

FOTO: P. Winge - Gårdsrommet 1975

Inngang til murbygningens 2. etasje

TARALDSGÅRDSVEITA 6

AMANDA ROLAND, GURO LØKKEN, LIDIA NAGELHUS OG ØYVIND EIKESTØL LÆGREID

TARALDSGÅRDSVEITA 6

Gnr/Bnr: 401/108
Byggeår: 1841
Nåværende bruk: Bolig

Situasjonsplan

0 10 20 50 m

Taraldsgårdsveita 6 er et toetasjes trehus med innredet kjeller og loft. Det opprinnelige gårdsrommet bak hovedbygningen er gjenbygd med et tilbygg i én etasje med tilhørende takterrasse.

Første branntakstprotokoll fra 1847 gir oss informasjon om bygningen på Taraldsgårdsveita 6, som da eides av Ole Thoresen Trostad. Gården besto da av et hovedbygg, som var oppført av tømmer, samt to mindre bygninger i gårdsrommet.

Gården har fra begynnelsen vært brukt som nærings-lokale, verksteder og boliger. I perioden 1970-1988 var bygningen kun brukt som trykkeri for "Merkurtrykk". I denne perioden ble det gjort en rekke endringer på bygningen. Blant annet ble bakgården bygget ut og fasaden fikk nytt panel. I 1996 ble bygningen seksjonert opp i boliger, og all næringsvirksomhet opphørte. I dag er gården et sameie med tre selvstendige boenheter.

Siden bygningen gjennomgikk en fasadeendring både i 1971 og i 1996 har mye av de synlige bygningsarkeologiske og kulturhistoriske sporene forsvunnet fra bygningen slik den står i dag.

Taraldsgårdsveita 6 ligger fortsatt sentralt til i Midtbyen med nærhet til det aller meste byen har å by på, samtidig som det ligger skjermet til i veita. Bygningene i Taraldsgårsveita 6 befinner seg på nordsiden i veita i et flatt område. Eiendommene ligger stort sett bra til når det gjelder værforhold. Solen kommer til store deler av dagen, spesielt i det området som nå er utbygd terrasse.

Inngangsport

Detalj fra trapp i portrom

Fra terrassen bygd opp i den gamle bakgården

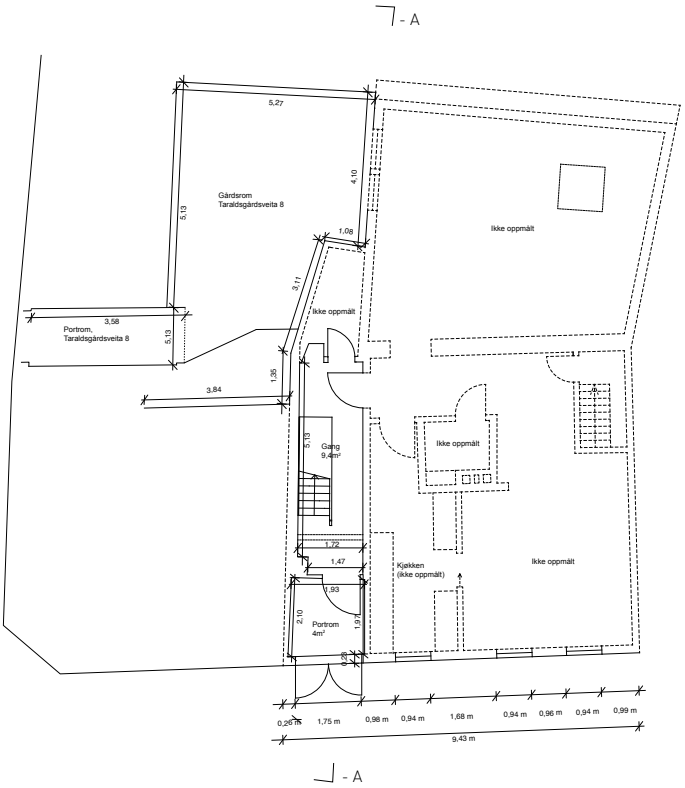

Plan 1. etg

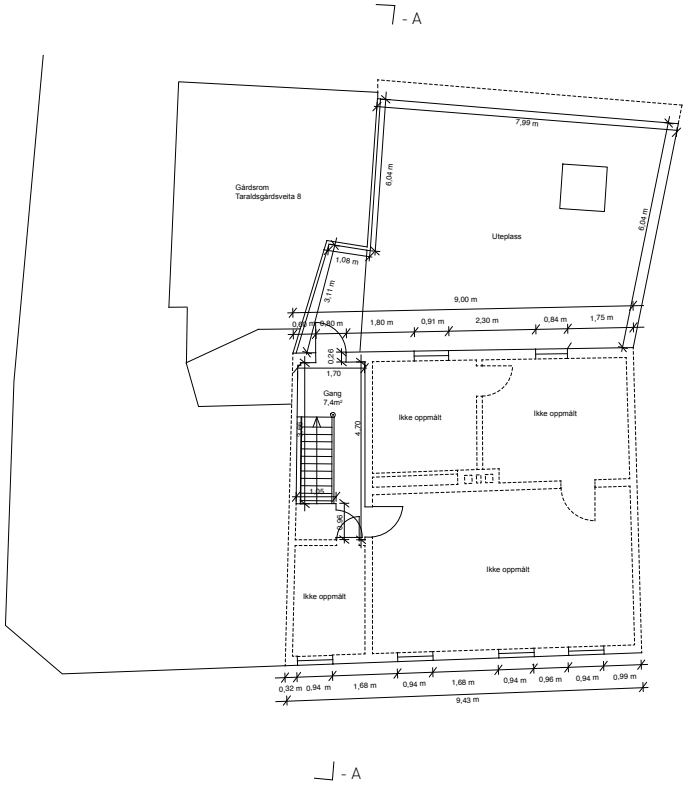

Plan 2. etg

0 2 4 10 m

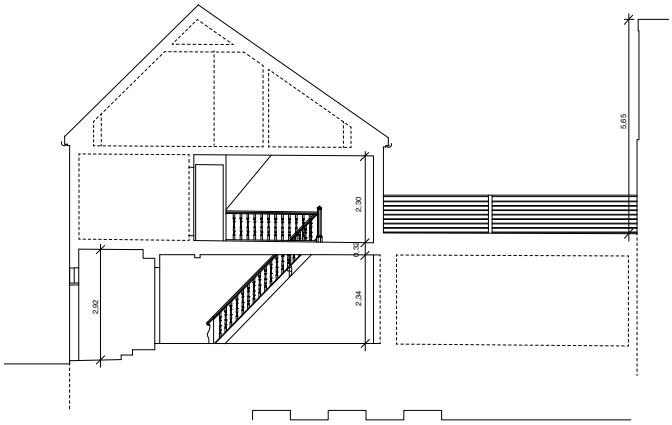

Snitt A-A

0 2 4 10 m

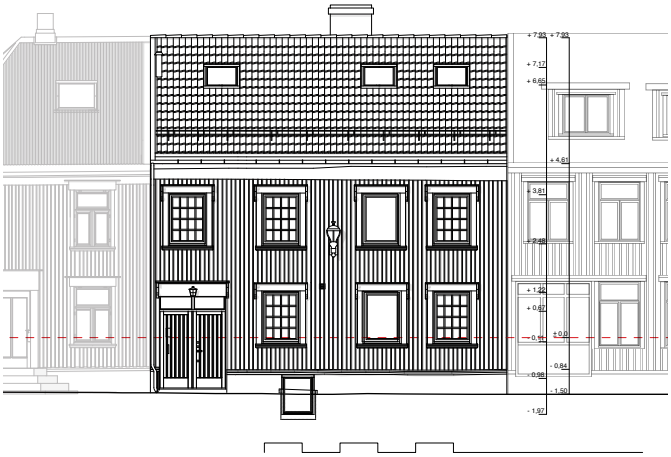

Fasade mot Taraldsgårdsveita

0 2 4 10 m

Taraldsgårdsveita 6. Bildet tatt 1973. Trondheim byarkiv, flickr. Foto: byantikvaren.

Taraldsgårdsveita 8 og 6. Bilde tatt mellom 1895 og 1903. NTNU UB. Foto: Erik Olsen.

Illustrasjon fra Taraldsgårdsveita

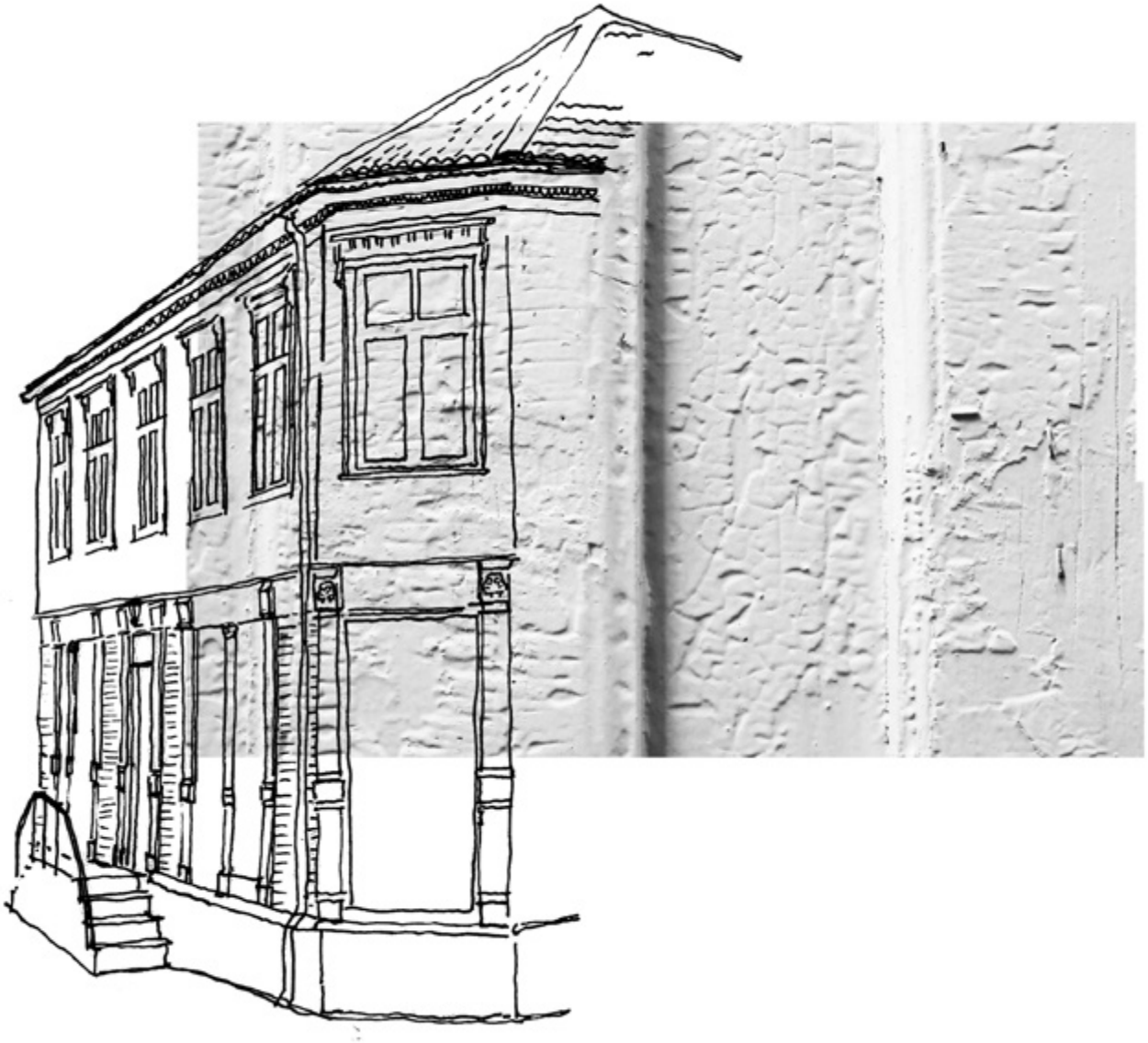

TARALDSGÅRDSVEITA 10

MARTE HAUG HELLAND, CICILIE LIAN RASMUSSEN, JEROME PASION, ANNA VAN DER ZWAAG
OG KAROLINE MARKEN SMENES

TARALDSGÅRDSVEITA 10

Gnr/Bnr: 401/37
Byggeår: 1841/42
Nåværende bruk: Boliger, næringslokale i kjeller.

Situasjonsplan 1:2000

Taraldsgårdsveita 10 er trolig bygd i 1841/1842 og er en herskapelig bygård i nyklassisistisk stil. Bygningen er en del av den verneverdige trehusbebyggelsen i Midtbyen da den er bygd før murtvangen ble innført i 1845. Taraldsgårdsveita er en del av Nerbyen i Trondheim, og ligger nært både havna og jernbanen. Bygningens beliggenhet på hjørnet der Kuskveita svinger av fra Taraldsgårdsveita gjør den lett tilgjengelig fra de to større gatene Munkegata og Fjordgata. Beliggenheten gjør at man godt kan forstå den lange tradisjonen for næringsvirksomhet i bygget.

Bygget tårner over sine nabogårder, men det ser ikke ut til å ha blitt hevet i etterkant slik høye bygninger fra denne tiden vanligvis er. I sin tid må Taraldsgårdsveita 10 ha vært et staselig syn, og ikke minst et herskapelig symbol for sin eier og andre beboere. Fasaden består av flere dekorative elementer, blant annet skjelldekor på toppen av pilastrene som rammer inn butikkvinduene og inngangsdøren, og halvsøyler med korintiske kapitéler som midtdeler på butikkvinduene. Bygningen er symmetrisk proporsjonert og skaper et interessant samspill med de andre bygningene i veita.

Gjennom tidene har Taraldsgårdsveita 10 fungert som bolig for gårdens eiere samtidig som den har huset en rekke bedrifter. Blant disse kan nevnes kafé, skomaker, motorverksted og glassmesterforretning. Av de som har drevet vellykkede bedrifter i bygget i en årrekke, er det verdt å trekke frem blant annet Mette Skaret. Skaret drev kafé i bygget i ti år, fra 1924-1934, før Eli Thorvaldsen tok over i 1935 og drev sin kafé i hele 12 år, frem til 1947. Både grosserer B. I. Brodersen og jernvareforretningen Hagen & Aas har hatt varelager i bygningen.

I dag er bygningen hovedsakelig brukt som bolig, men tradisjonen for næringsvirksomhet har blitt videreført i kjelleren der Brygga Lydstudio har drevet i over 30 år.

Taraldsgårdsveita strekker seg over sine naboer

Inngangsdøren etter tilbakeføring til eldre farge

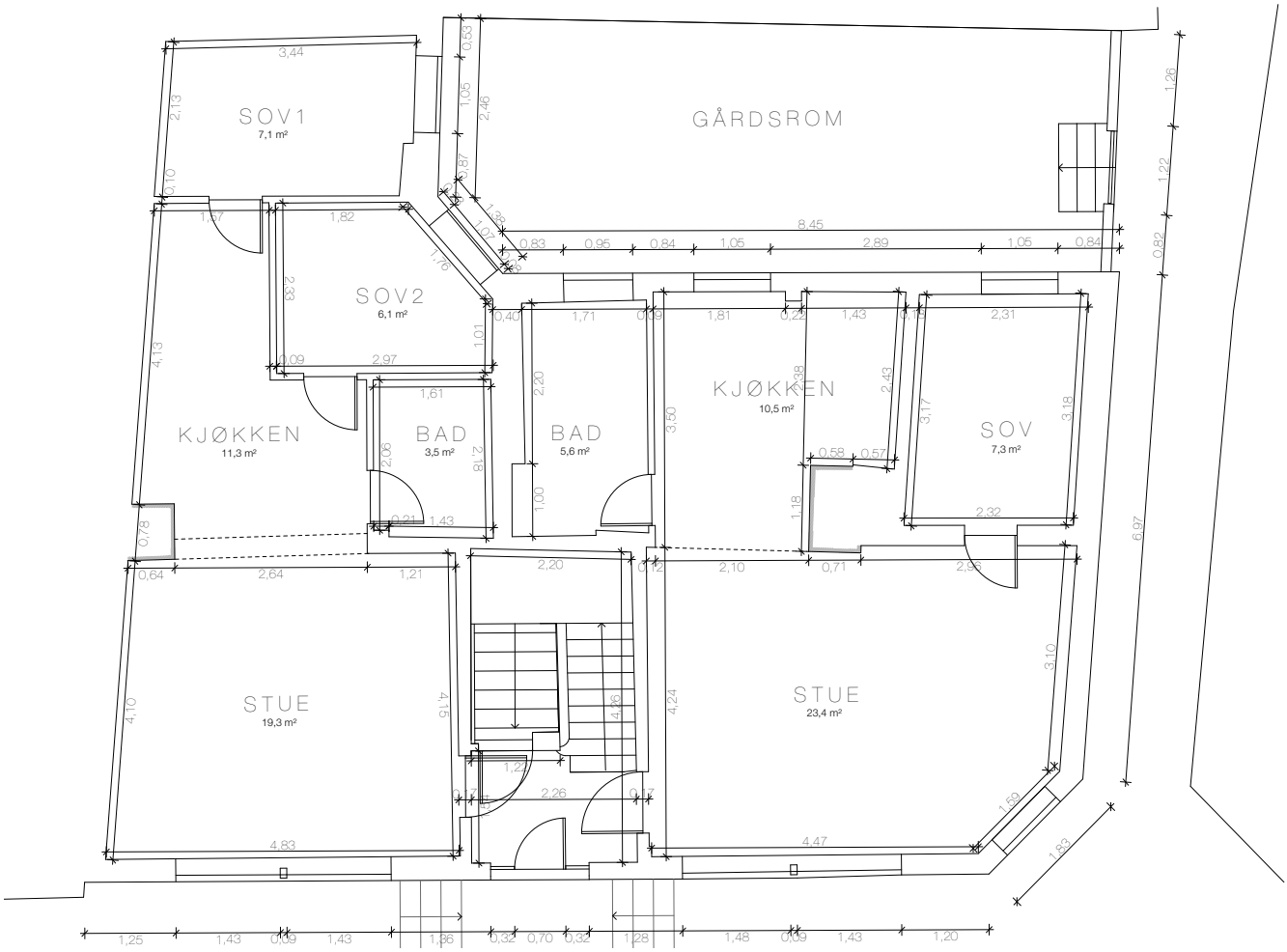

Plan 1. etg 1:100

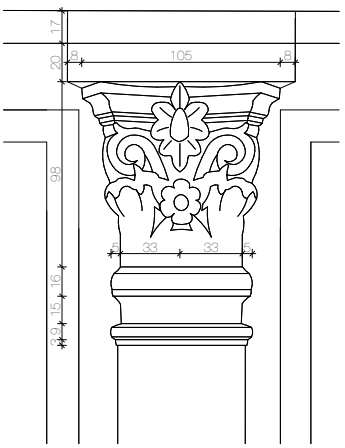

Detalj 1:4 korintisk halvsøyle

Fasade mot Taraldsgårdsveita 1:200

Kilde: Trondheim Byarkiv

Trappegelender med nyklassisistiske balustre

Profiler av gamle sveitserpaneler og listverk innvendig

Pilasterkapitél med skjelldekor

Fiskhallen

TARALDSGÅRDSVEITA 11

MARION TEIGSETH, KRISTIN FRØYSTEIN, MARITA SEIM, MARIELLE HANSEN

TARALDSGÅRDSVEITA 11

Gnr/Bnr: 401 / 113
Byggeår: 1914
Nåværende bruk: Bolig og potensiell næring

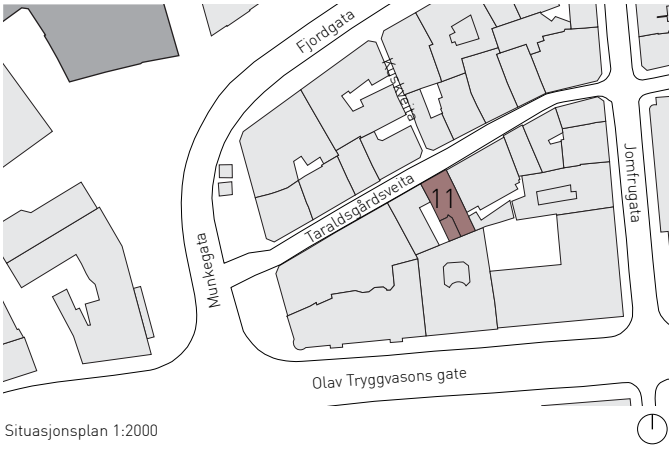

Situasjonsplan 1:2000

Midt i Taraldsgårdsveita og i enden av Kuskveita ligger Taraldsgårdsveita 11, også kjent som "Fiskhallen". I over 100 år har bygget tjent som bolig, kontor og næringlokale. I dag står næringslokalet tomt ettersom driften av Fiskhallen er lagt ned. Dette er et lokale med mye potensiale for ny bruk. Ellers er det bebodde boliger i 2., 3. og 4. etasje.

Taraldsgårdsveita 11 er en murbygning oppført i 1914 av Mathias Larssen som på samme tid eide murgården ved siden av, Olav Tryggvasons gate 34. Murbygningen består av fire etasjer, loft og kjeller, og er oppført med enkel, geometrisk og linjeorientert tidlig jugendstil. Bygget er i dag i god stand, men med noe behov for tilsyn med tanke på fuktforhold. Arkitekten er ukjent, men det er grunn til å tro at Johan Knudsen en gang har vært med i prosjekteringen av bygget slik det framstår idag. Dette på grunn av at hans signatur er å finne på den plantegningen som ligner mest på planene av bygningen i dag.

Taraldsgårdsveita 11 har i årevis bidratt til liv i veita gjennom sin åpne fasade. Det er to innganger i første etasje, en til næringslokalet, og en egen inngang til leilighetene. Dette genererer folkeliv. Fiskhallen har vært en destinasjon for mange. Nabobygget Olav Tryggvasons gate 34 har også offentlig program i første etasje.

Bygget har blitt påvirket av kulturhistoriske aspekt i konteksten den står i, men vi må også huske at kulturhistorien som hører til bygget har vært med å påvirke livet i veita. Dette er også et fint mantra å ha i bakhodet om en ønsker å bidra til vitalisering av veita en bor i, eller eier i.

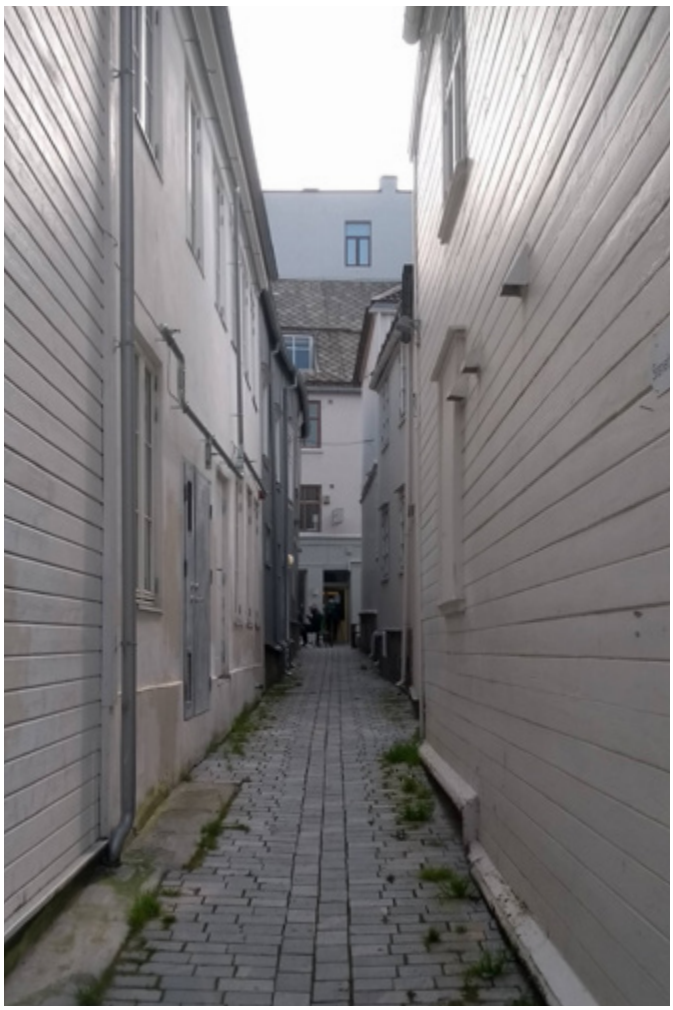
Taraldsgårdsveita 11 sett fra Kuskveita

Plan 1. etasje 1:100

0 1 2 5 m

Snitt A-A

0 1 2 5 m

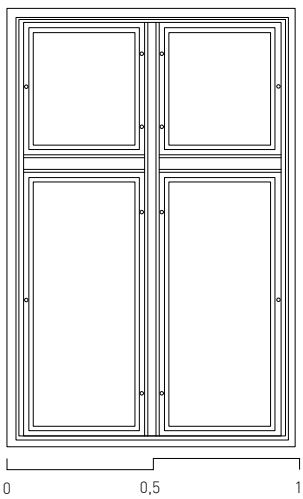

Vindu i trapperom

0 0,5 1 m

Næringslokale

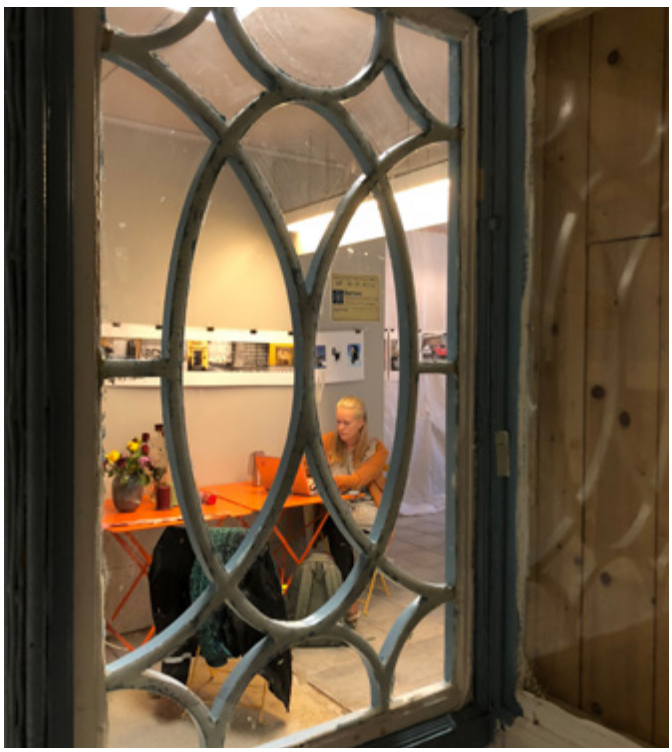

Kontorvindu i første etasje

Trapperom

Taraldsgårdsveita under Kulturnatt

Fra prosjektet *Et åpnere TGV 10* av Anna Victoria van der Zwaag

Del II

Bygningsvern
[AAR4551]

Fra prosjektet *Aasgaards Café* av Ane Yde Aasen

Del II

AAR 4551 Bygningsvern

(prosjekteringsemne 15 studiepoeng)

På bakgrunn av det innsamlede materialet i bygningsdokumentasjonskurset har arkitektstudentene tegnet et prosjekt for bevaring og videreutvikling av en av de dokumenterte bygningene. Studentene har jobbet individuelt eller i grupper på to med en selvvalgt og selvprogrammert prosjekteringsoppgave.

Emnet har som tema formgivning av inngrep i og tiltak på eksisterende bygninger og bygningsmiljø, der bevaring av bygningens eller miljøets kulturhistoriske verdier skal danne hovedpremiss for valg av løsninger. Det er en forutsetning at prosjektet viser at man har brukt dokumentasjonsmaterialet som beslutningsgrunnlag i formgivningsprosessen.

SKIBS- &
FISKERIUTSTYR

JOMFRUGATA 17 A

ANNA LOVINDA HULBAK

JOMFRUGATA 17 A

Anna Lovinda Hulbak

Adresse: Jomfrugata 17 A
Nåværende bruk: Privat eie. Utleie til "Orient" og leiligheter
Foreslått bruk: Hele bygget drives av én offentlig rettet aktør

Illustrasjon fra café

I dag
Jomfrugata 17 A er en privat eiendom, hvor lokalene er leid ut til ulike privatpersoner. "Orient", butikken i første etasje henvender seg i liten grad til publikum. Til tross for store vinduer mot gaten fremstår eiendommen introvert og privat.

Overordnet tiltak
Eiendommen er tenkt drevet av én aktør, som tilbyr ulike offentlige fasiliteter i kjelleren, første og andre etasje. Ved å åpne opp og offentliggjøre kan publikum sirkulere innad i bygget, og ta del i ulike soner og romprogram, både på dagtid og kveldstid.

1. etasje
En café anlegges i tømmerkassen mot vest, med betjeningsareal i sør. Dagens kjøkken blir omgjort til HC-toalett og adgang til trapperom, slik at publikum kan nå bakgården uten å måtte gå gjennom portrommet. Uteservering og trapperom anlegges i uthuset.

2. etasje
Dagens to leiligheter blir slått sammen til et offentlig arbeidslokale, med ulike soner. Kontorsone i vest, peisestue i sør og utvendige arbeidsplasser i svalgangen. Klimaskillet går dermed mellom tømmerkasse og uthus, hvor man kan ha visuell og verbal kontakt ned i gårdsrommet. Opprinnelig pipeløp blir bygget opp og laftekonstruksjonen synliggjøres.

Kjeller
To trapper anlegges slik at man kan sirkulere *fra* caféen i første etasje, *til* kjelleren og *opp* til gårdsrommet. Lokalet kan blant annet brukes til seminar og foredrag på dagtid, og konsert, stand-up og bar på kvelden.

Illustrasjon av utgang mot svalgangen

Illustrasjon fra kjeller, sett fra bakgårdstrapp

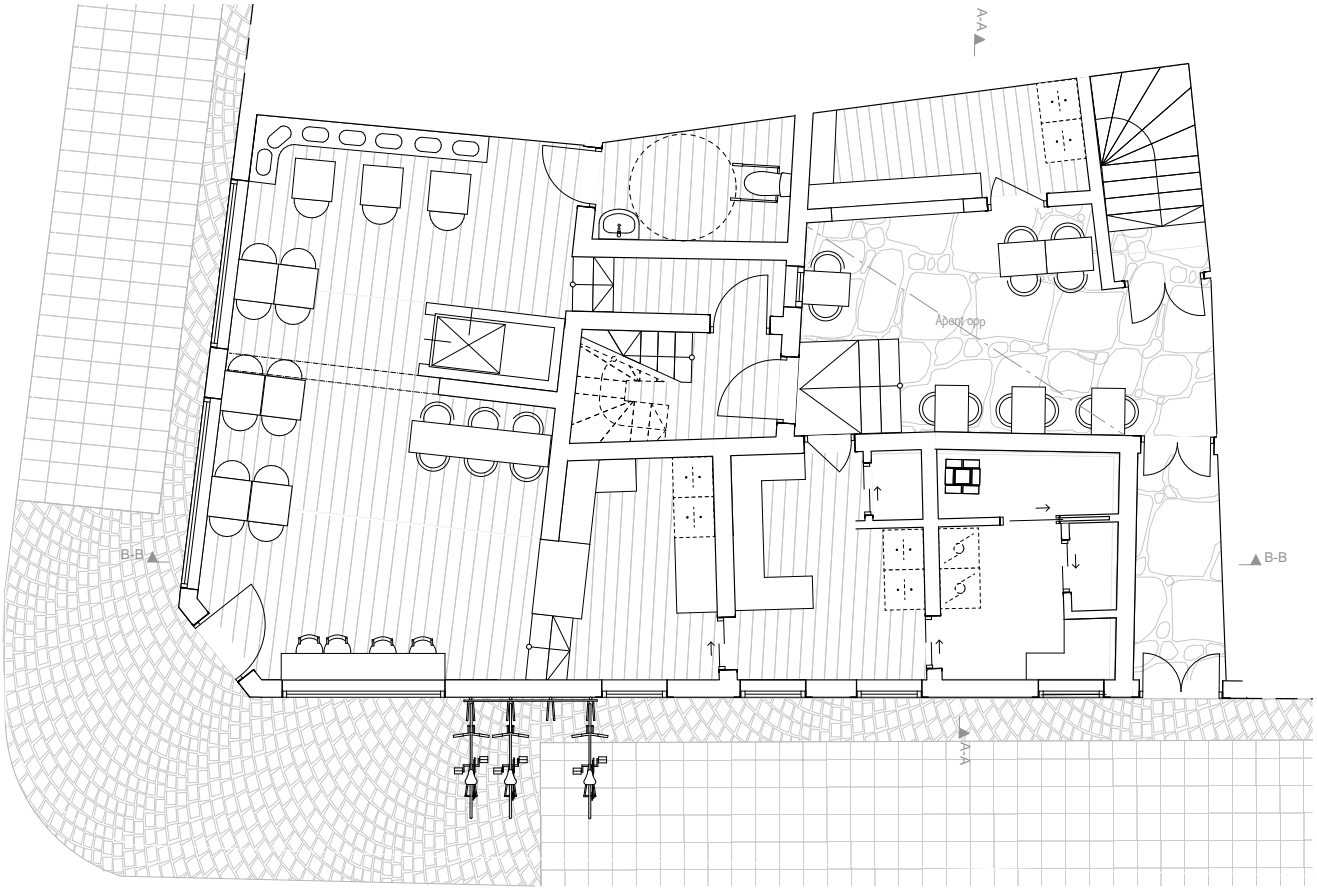

Plan 1 etasje 1:100

0 1 2 5 m

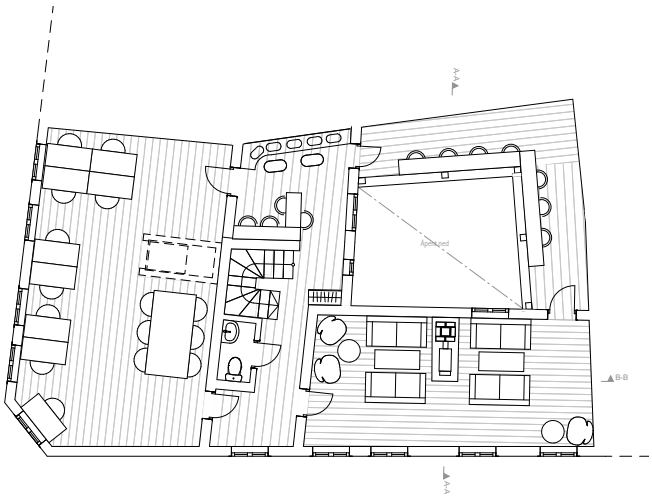

Plan 2 etasje 1:200

0 2 4 10 m

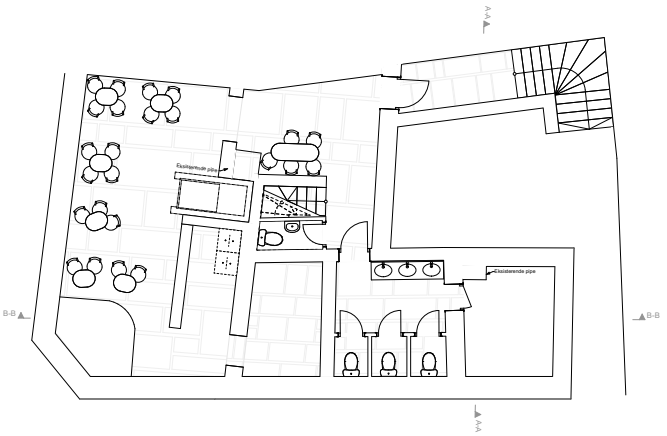

Plan, kjeller 1:200

0 2 4 10 m

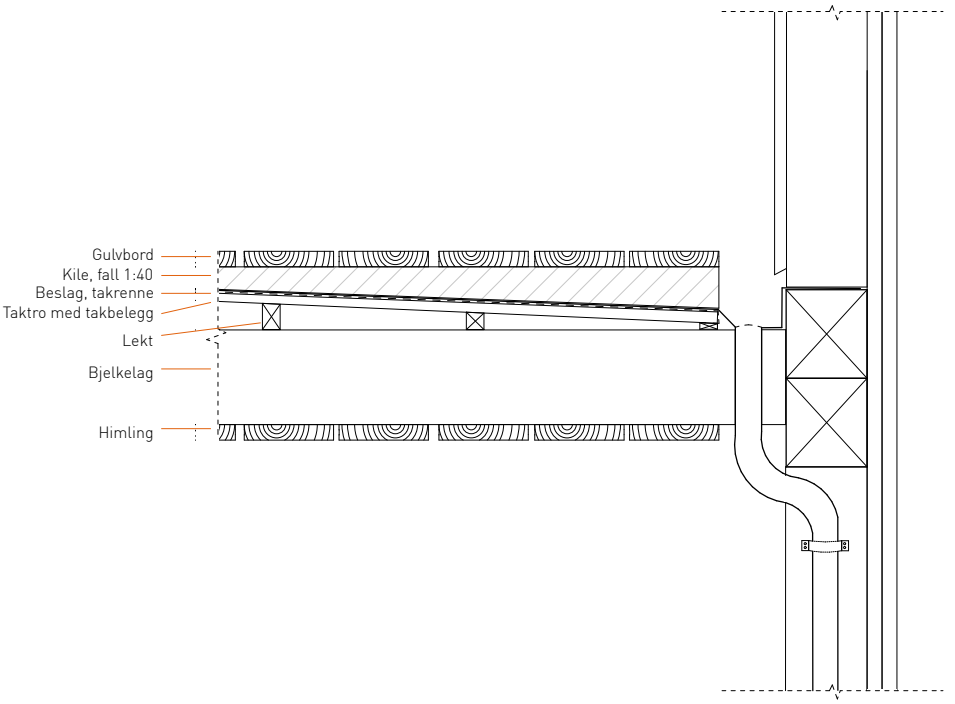

Detalj innvendig nedløp fra svalgang

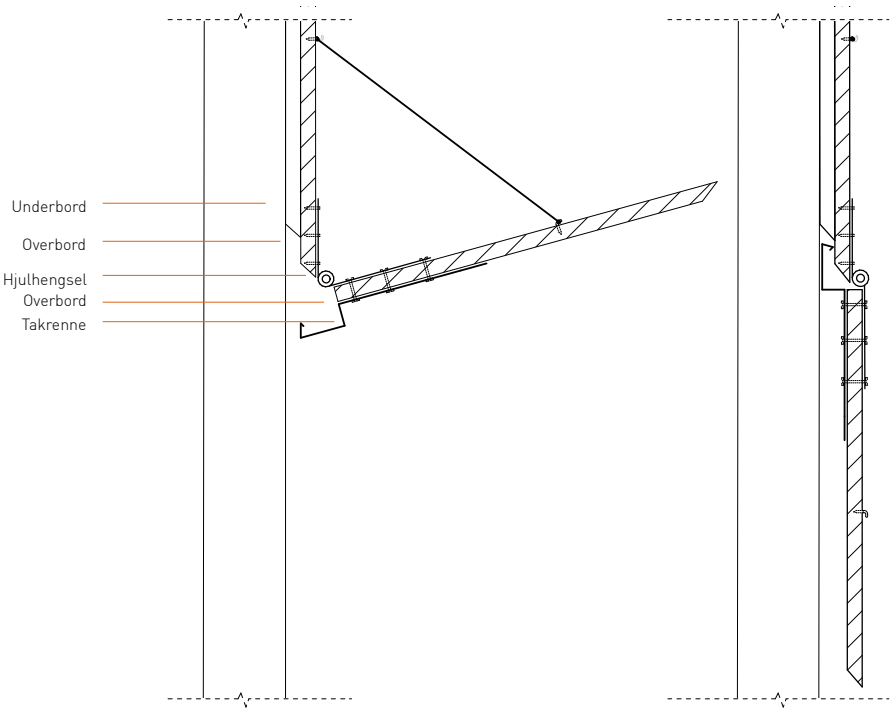

Detalj av serveringsluke med takrenne

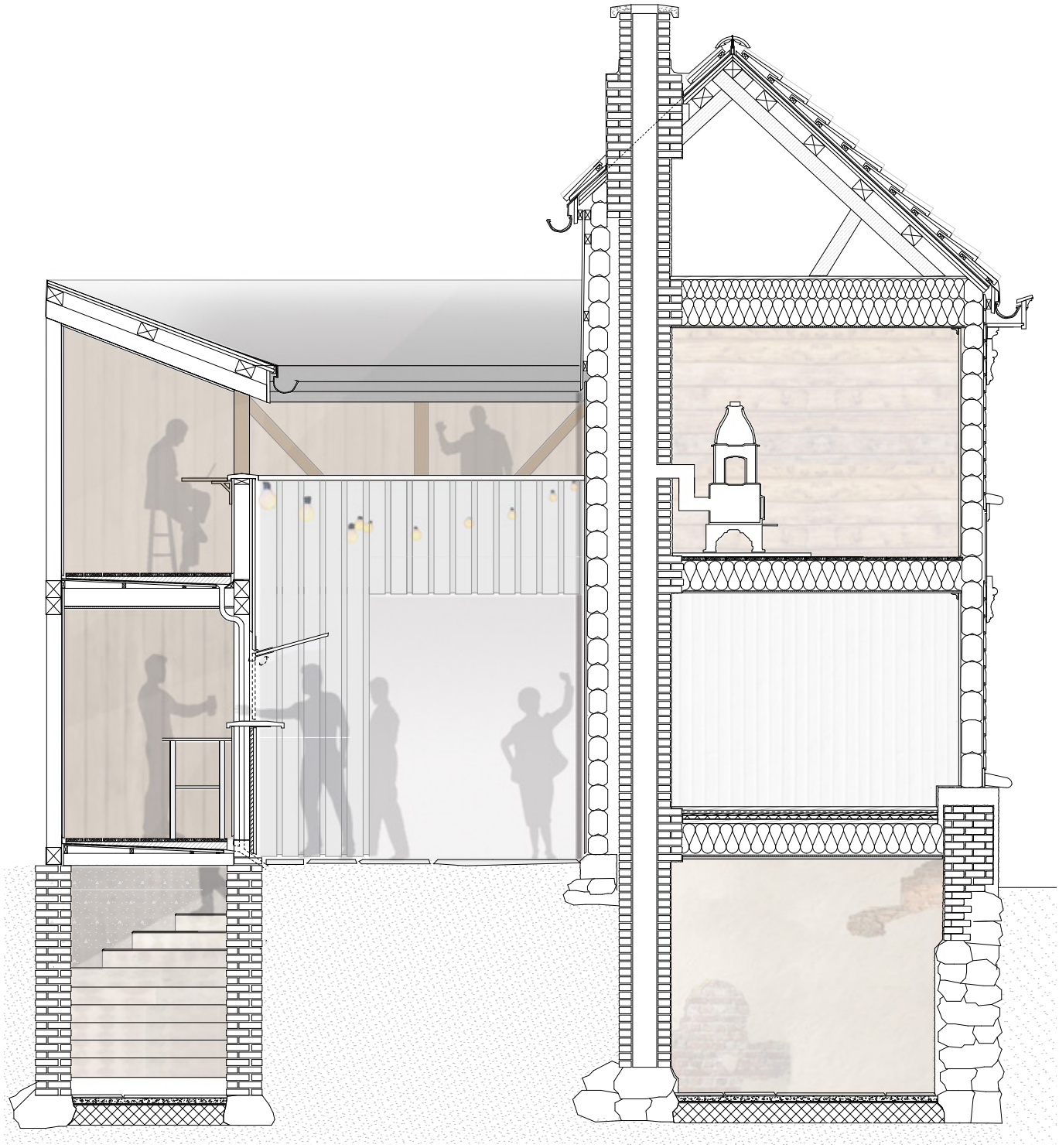

Snitt A-A

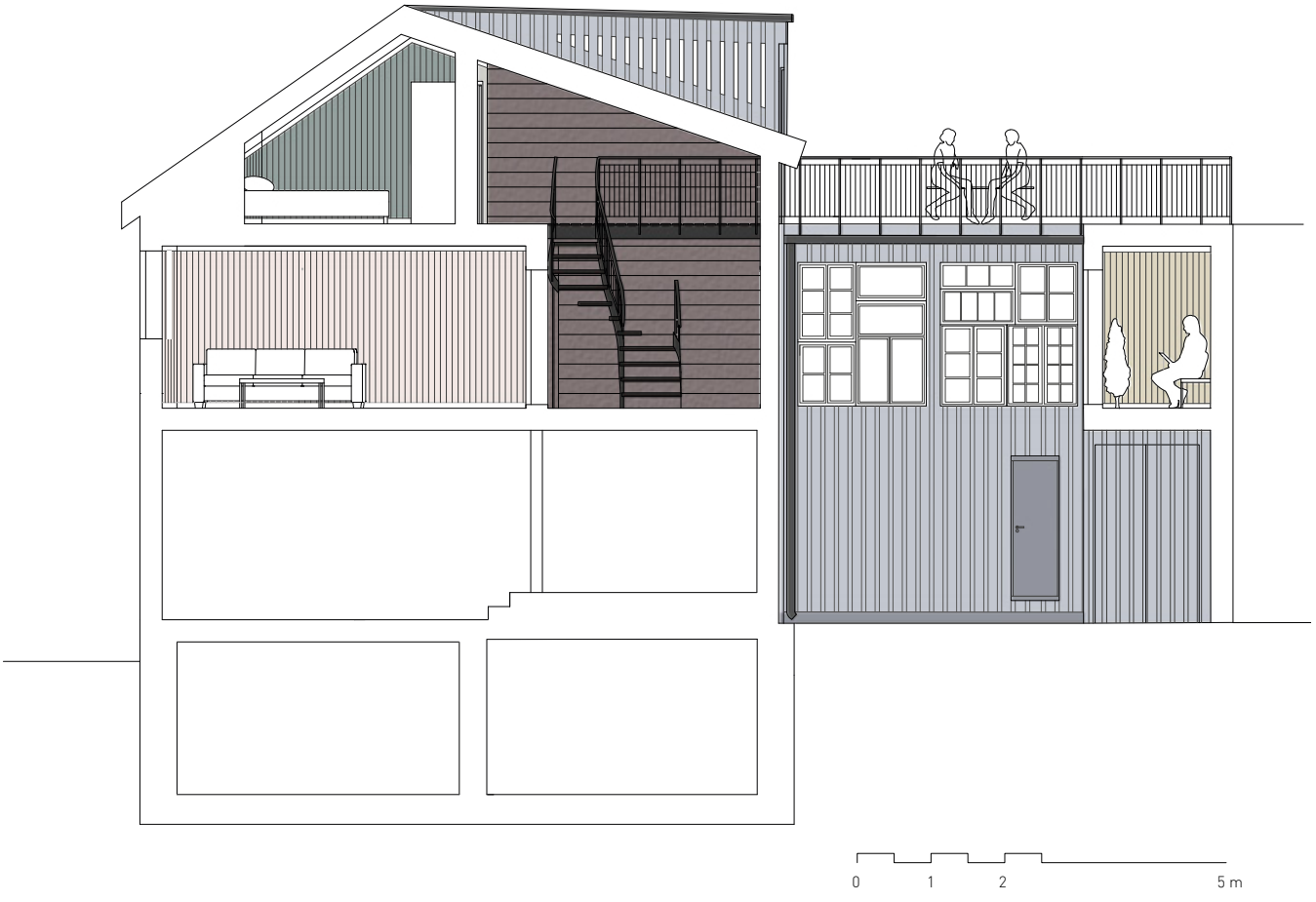
0
1
2
5 m

EIT ROM I EIT HUS I EI VEIT

RAGNA INDREVÅG

EIT ROM I EIT HUS I EI VEIT

Ragna Indrevåg

Adresse: Jomfrugata 17A
Nåværende bruk: Næring/bolig
Foreslått bruk: Næring/bolig

Situasjonsplan 1:2000

Byen smalnar inn. Frå den store plassen på Torget, til dei breie gatene, til dei mindre breie gatene, til dei trange veitene og livet bak dei igjen. Dei små bakgardane i byen er mørke og trange, og blir stort sett brukt til å gå ut og inn av leilegheiter. Ein rein praktisk funksjon for å få lys og passasje inn til dei som bur der.

I dag er det tre leilegheiter og ein butikk i Jomfrugata 17A. To av leilegheitene er bebudde og ligg i andre etasje, medan den tredje i dag er ubebudd og ligg på loftet. Den har ein del utfordringar med tanke på brann og rømning, i tillegg til lav takhøgde fleire stader.

Dette prosjektet har gått ut på å slå ein av leilegheitene i andre etasje saman med den i tredje, for å få ei større og betre leilegheit med betre rømningsmoglegheiter, samt forbetre den siste leilegheita. Det blir danna ein takterrasse i forbindelse med loftsetasjen, og det innførast eit dobbelt-høgt rom frå andre til tredje etasje der etasjehøgda i tredje er lavast. Dette for å få eit betre, større rom til saman.

Uthuset er den nye «hagen». Her er det anlagt store vindaugsflater satt saman av gamle vindauge vendt mot sør og vest. Her får kvar leilegheit sin eigen lille vinterhage som kan nyttast til dyrking eller rett og slett avslapping ein sein vårdag.

Nye måtar å bu på skapar nye moglegheiter for dei gamle husa. Dei romma ein tidlegare gøymde bort har fått den viktigaste rollen i dette prosjektet. Eit av kjøkkena har fått den flottaste plassen i huset, og ein flott entrè binder etasjane saman. Leilegheitene er fargesatt etter spor av gamle fargar frå huset, men brukt på ein ny måte.

Næringslokalet i første etasje og den tilhørande kjelleren som i dag blir brukt til lager er ikkje jobba med i dette prosjektet.

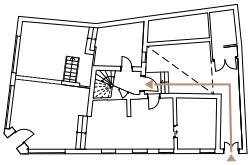

Inngangssituasjon frå fyrste etasje

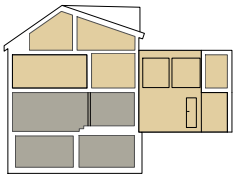

Fordeling av næring og bolig

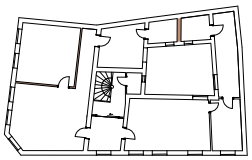

Andre etasje i dag

■ Rivast

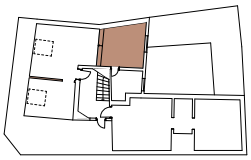

Loftet i dag

■ Rivast

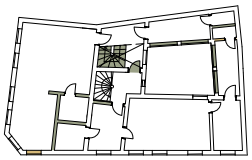

Andre etasje i prosjektet

■ Tilførast
■ Tilbakeførast

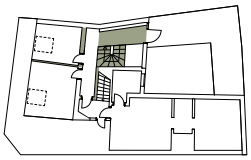

Loftet i prosjektet

■ Tilførast

Snitt A-A

0 1 2 5 m

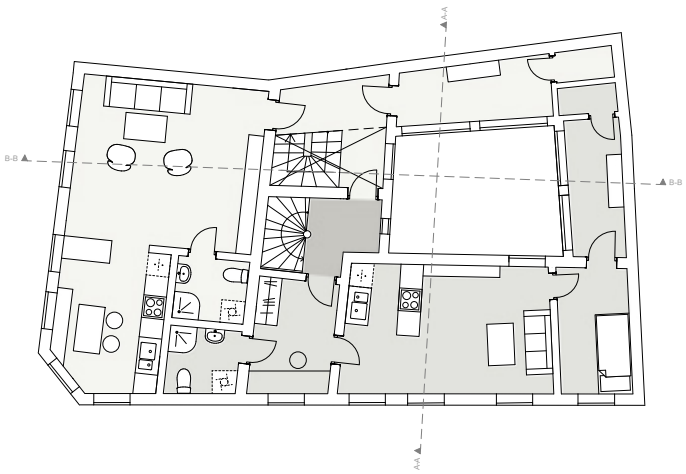

Plan 2. etasje

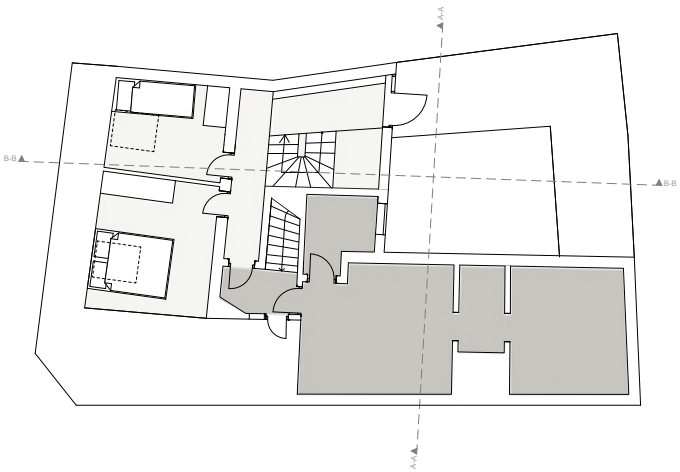

Plan loft

0 2 4 10 m

Oversikt over fargane i den minste leilegheita 1:200

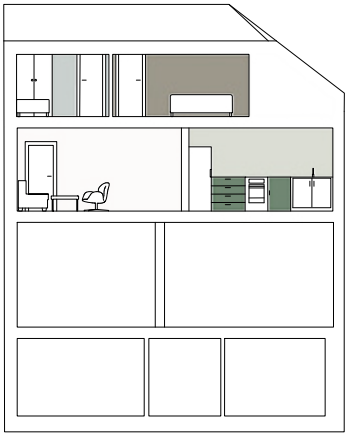

Oversikt over fargane i den største leilegheita 1:200

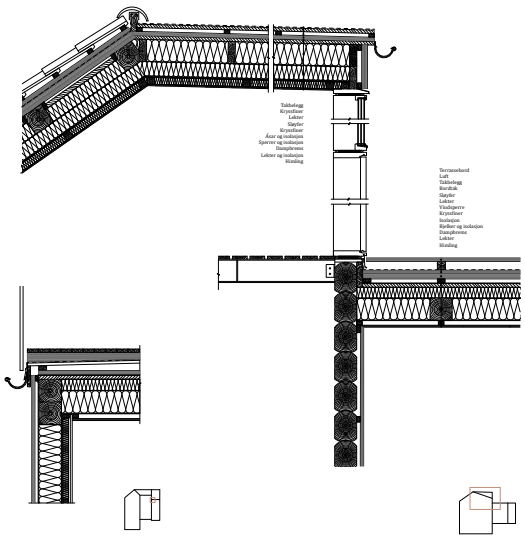

Detalj 1:50

Detalj 1:50

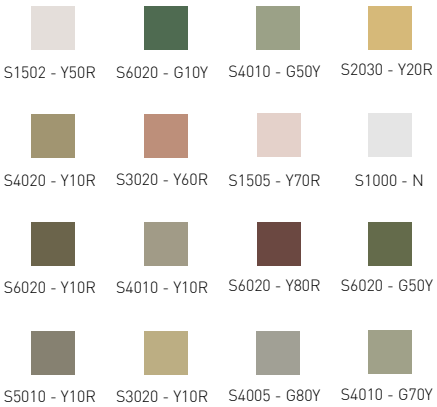

Spor av eksisterande fargar

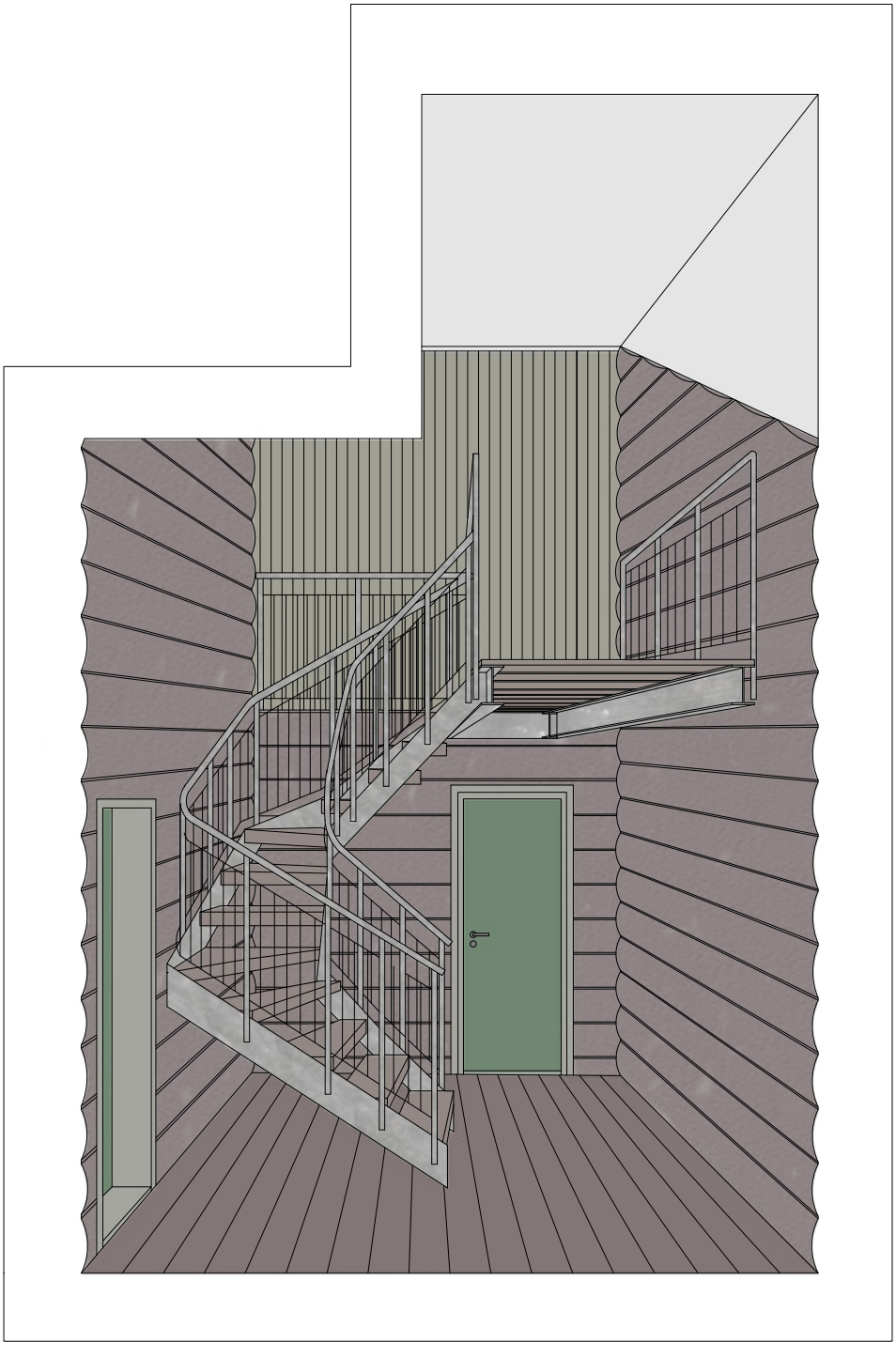

Illustrasjon av trapperommet

AASGAARDS CAFÉ

ANE YDE AASEN

AASGARDS CAFÉ

Ane Yde Aasen

Adresse: Taraldsgårdsveita 2
Nåværende bruk: Tre studentkollektiv
Foreslått bruk: Café og familiebolig

Taraldsgårdsveita 2 er en toetasjes trebygning som er bygget i 1841. Trebygningen består av et våningshus mot veita, samt sidefløyer mot vest, nord og øst. I dag blir bygningen eid av en privatperson. Videre er bygget delt inn i 3 kollektivleiligheter, der det er fire soverom i 1. og 2.etasje, og 2 soverom i 3.etasje. Dette er et program som sliter på bygget.

Tidligere har bygget hatt flere offentlige program, deriblant losji og melkeutslag drevet av Karen Aasgaard under navnet K. Aasgards Hotell fra 1925-1950. Losjiet var en møteplass for folk som søkte arbeid, samtidig som folk fra Fosen hadde et sted å overnatte før de dro hjem igjen etter å ha vært på markedene i byen.

Ved å tilbakeføre et offentlig program til bygget, vil det igjen bli en møteplass i veita. I 1.etasje vil det gamle trehuset nå huse en liten café. Caféen har et overbygget gårdsrom som legger til rette for å kunne ha flere gjester, og at man kan bruke gårdsrommet uansett vær. Taket muliggjør også muligheten til å fjerne kjellerlemmen, der det nå kan være en liten vin- og ølkjeller.

I 2. etasjens østre og nordre fløy etableres det tilleggsfunksjoner til caféen. I denne etasjen og videre oppover legges det samtidig til rette for en større familiebolig. Sannsynligvis vil eierne av caféen selv bo her. Familieboligen vil få en ny uteplass på taket til bakgårdsbygningen i nord, som er en av de få plassene i bakgården som har mulighet for å få direkte sollys. Samtidig kan veita bli brukt som et uterom der barna kan løpe og leke. Den nye bruken skal sørge for mer langvarige boforhold, og forhåpentligvis sikrere beboere som føler et mer eierskap til veita og bygget.

Tverrsnitt mot nord

Plan 1.etasje

0 1 2 5 m

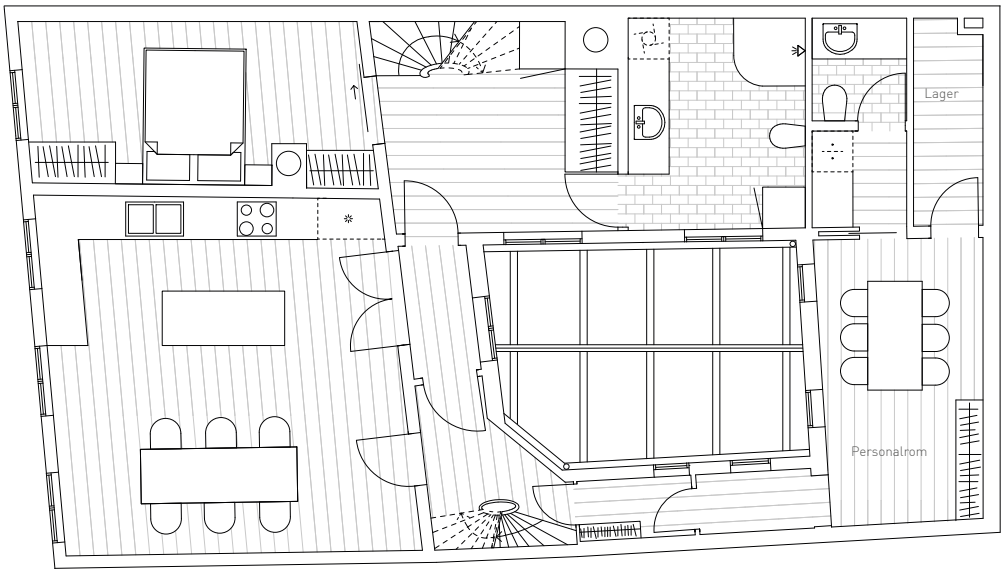

Plan 2.etasje

0 1 2 5 m

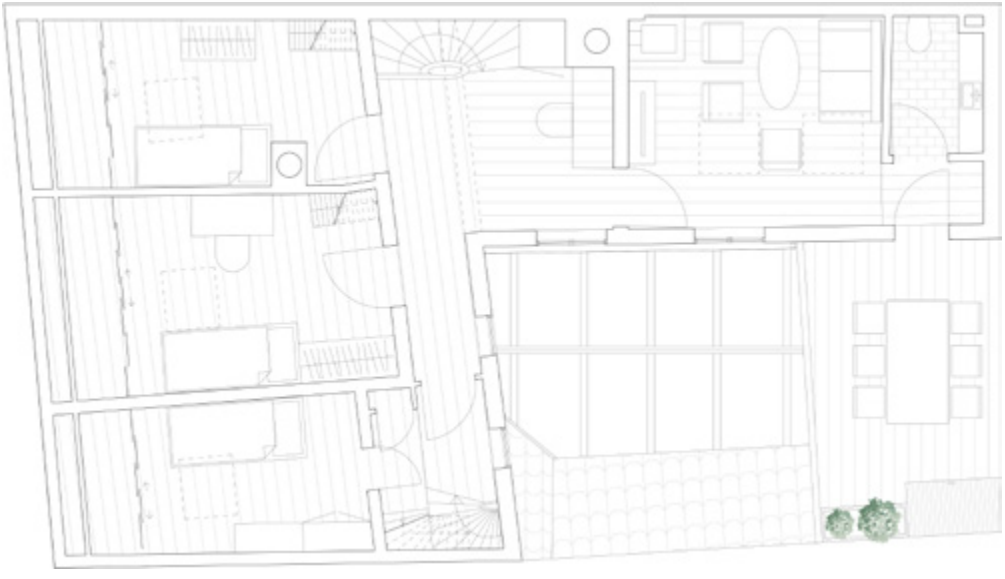

Plan 3.etasje

0 1 2 5 m

Plan loft

0 1 2 5 m

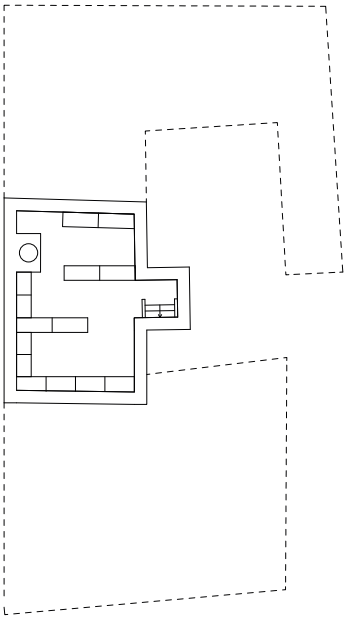

Plan kjeller

0 1 2 5 m

Fasade mot Taraldsgårdsveita

0 2 4 10 m

Tverrsnitt mot nord

0 2 4 10 m

ILLUSTRASJON STJERNETÅRNET

ELD OG BAKERIGÅRDEN

CAROLINE VENSTAD

ELD OG BAKERIGÅRDEN

Caroline Venstad

Adresse: Taraldgårdsveita 2
Nåværende bruk: Leiligheter
Foreslått bruk: Familiebolig og bakerigård

Bygningen som ligger ydmyk mellom høyere hus i veita hvisket stillferdig til oss sitt ønske om å bli tatt vare på. Den roper ikke, men snakket til hjertet vårt- om sin lengsel etter å skinne igjen. Etter mange år på leting kom vi endelig over perlen vi har traktet etter. En eldre bygård i Trondheim som vi kunne istandsette og få skape vårt drømmerom i byen.

Med lange baketradisjoner i familien, og med en kjærlighet til eldre hus og bygninger, har vi forsøkt å tilbakeføre, istandsette, rehabilitere og rekonstruere ulike deler av og i bygningen. Ønsket om et godt hjem, privat og åpent samtidig har vært med på sette kursen for formgivningen- sammen med tanken om godt bygningsvern.

Vi er stolte av å åpne dørene for familie og venner. Men også for å kunne gi allmenheten gode stunder og sammenkomster ved å oppleve kulturarv og tradisjoner. Bakerovnen gir rom for å holde ulike kurs, både om baking og matlaging. Likeledes kan bedrifter og private leie lokalene til ulike sammenkomster. Med glede vil min mann fyre opp bakerovnen, åpne dørene og by på dagens bakst fra ovnen. Velkommen til Taraldgårdsveita 2!

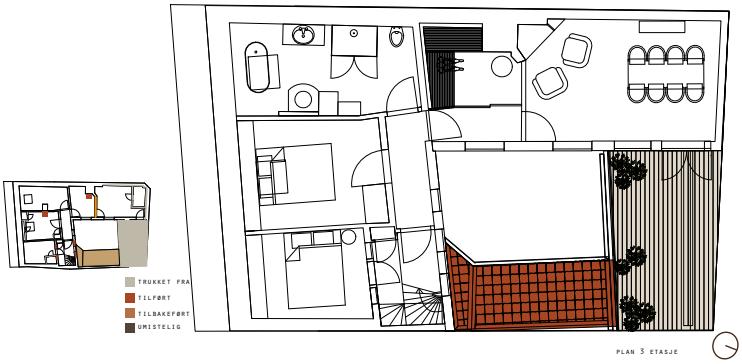

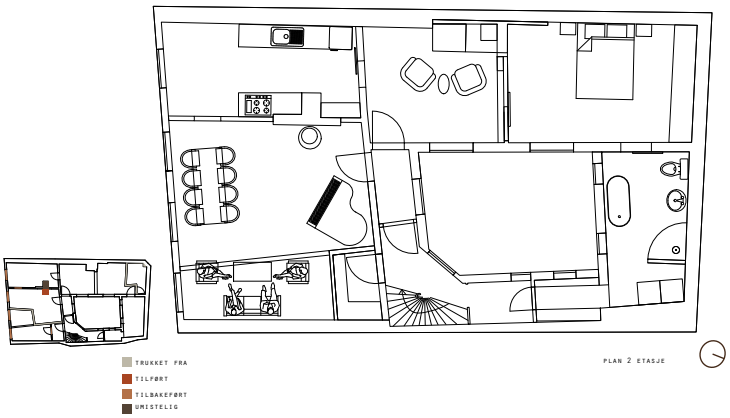

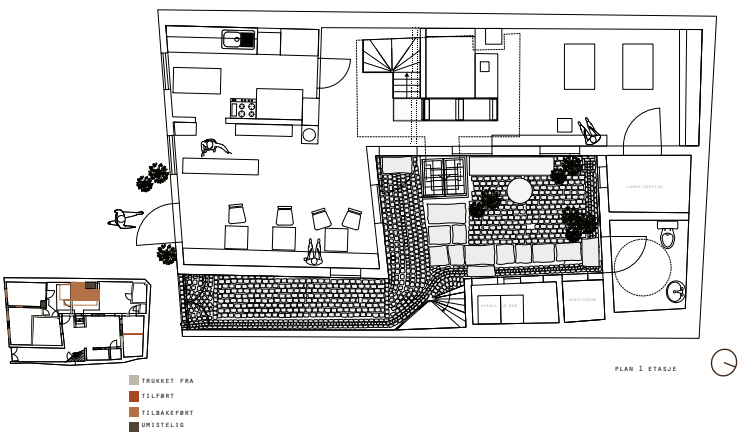

Plan 1:200

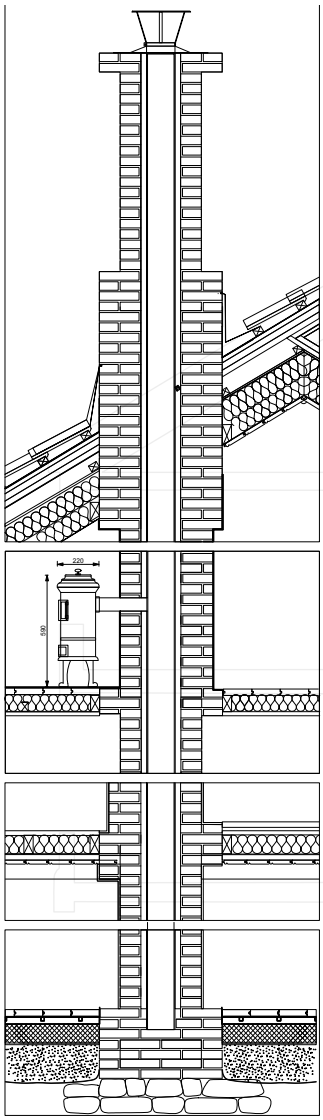

REGNHATT Ø 150MM
DEKKPLATE 500x500MM Ø150
FLEXIRØR Ø 150MM TOLAGS
GRANULAT FYLL MELLOM
TEGLSTEIN OG FLEXIRØR

LOFTSOVN
FRA TROLLA
BRUG 1850

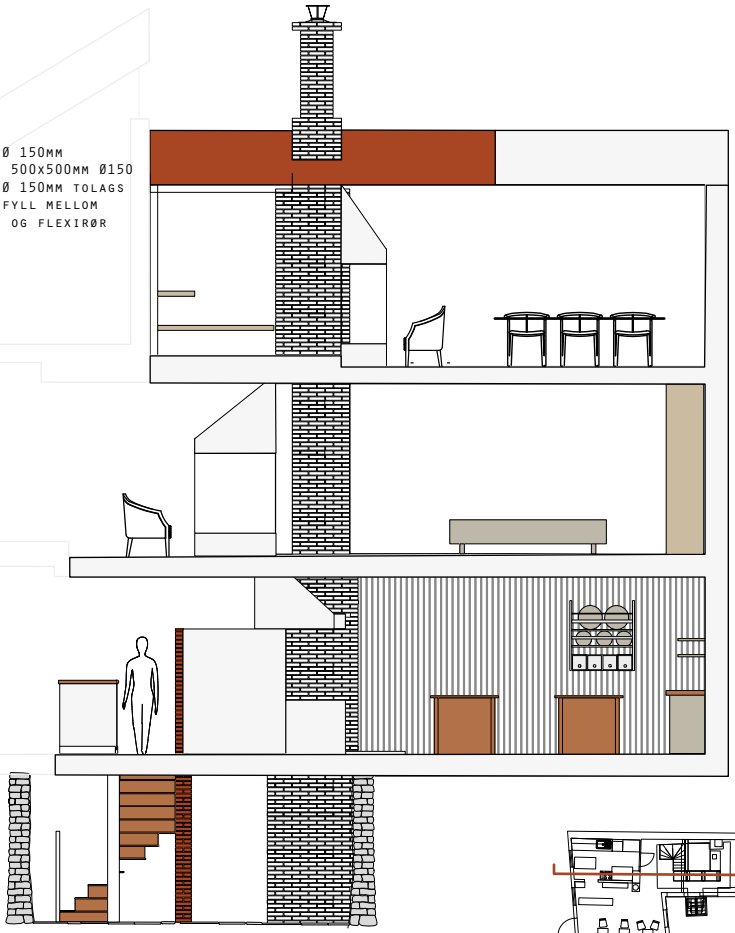

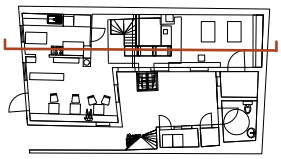

Snittdetalj pipe og snitt med bakerovn
Under: Detaljer bakerovn

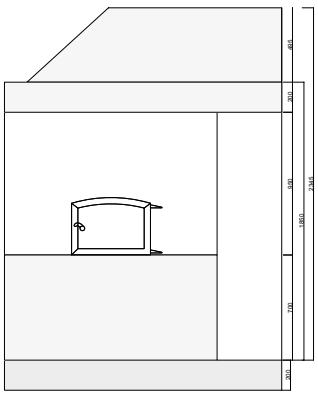

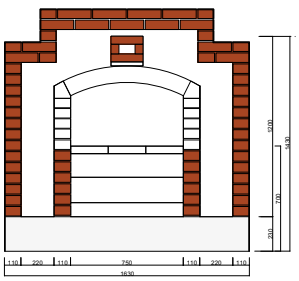

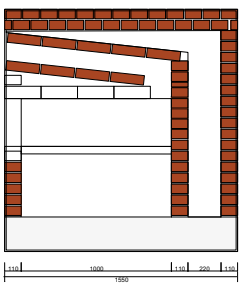

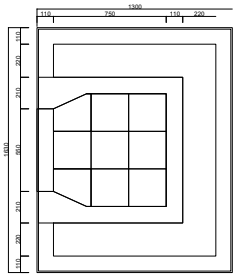

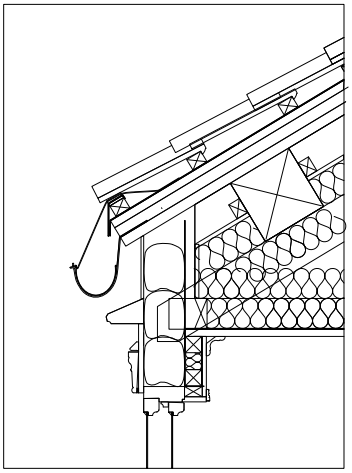

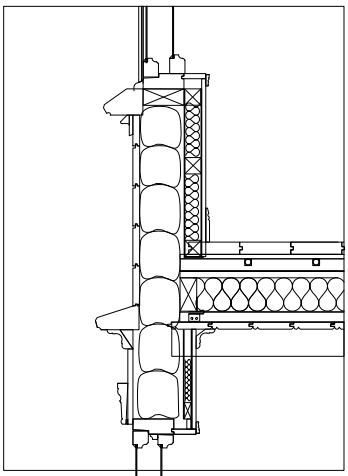

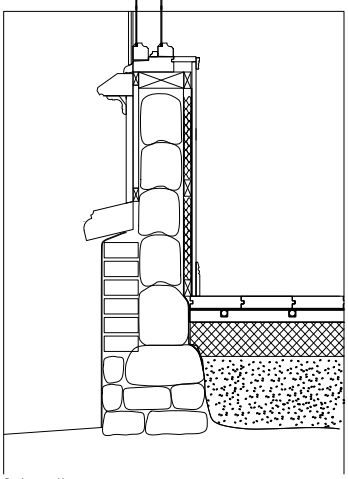

Snittetalj

TILBAKEFØRE VINDUENE PÅ FASADEN

TYPE: T-POST VINDU UTEN MIDTPOST
STILART: SVEITSERSTIL 1840-1920
REFERANSE: FOTO AV ORGINAL VINDUER OG MÅL FRA ÅPNING I TØMMERKASSA I 2 ETG

FOR Å DEMPE LYD OG ISOLERE ER DET SATT INN VAREVINDU PÅ ALLE VINDUER I FASADEN. DISSE KAN ÅPNES INNOVER OG ER EN TILPASSET KOPI AV HOVEDVINDUENE SLIK AT DET SKAL FLUKTE FINT SAMMEN.

GERIKTER: ORGINALE, PROFILMÅLER BRUKT PÅ STEDET

FARGERSETTING PÅ VINDU OG GERIKTER UT FRA FARGEANALYSE (SE FASADE)

HJØRNEJERN: ANALYSE AV LIGNENEDE VINDUER FRA SAMME EPOKE

LOSHOLT: STUDIE AV ANDRE LIGNENDE VINDUER FRA SAMME EPOKE

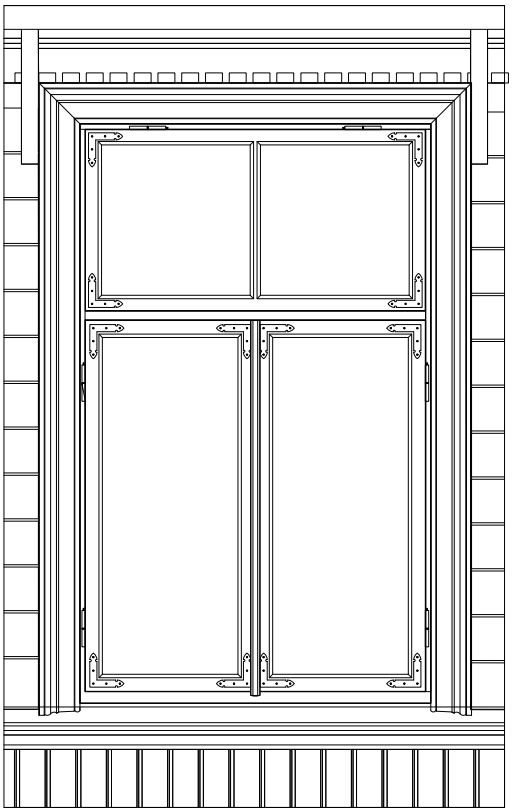

DETALJ VINDU I FASADE

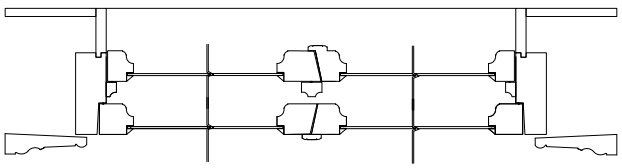

DETALJ A VINDU

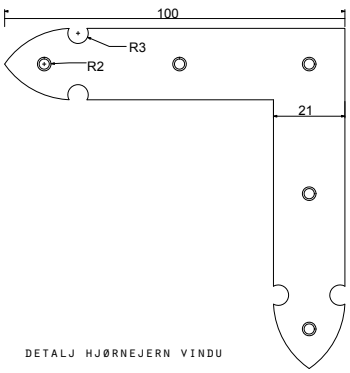

DETALJ HJØRNEJERN VINDU

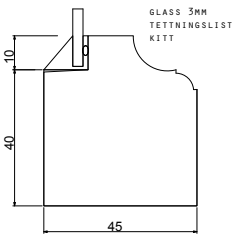

DETALJ KARM VINDU

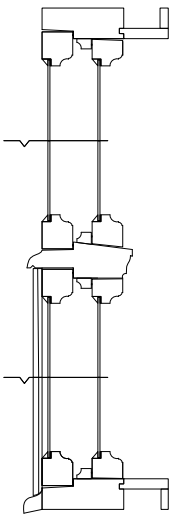

DETALJ B VINDU

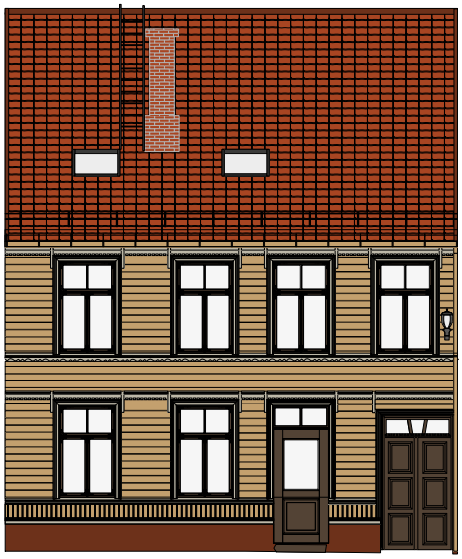

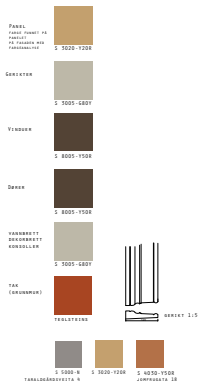

Fasade mot veit 1:100

Snitt og fasade mot gårdsrom 1:100

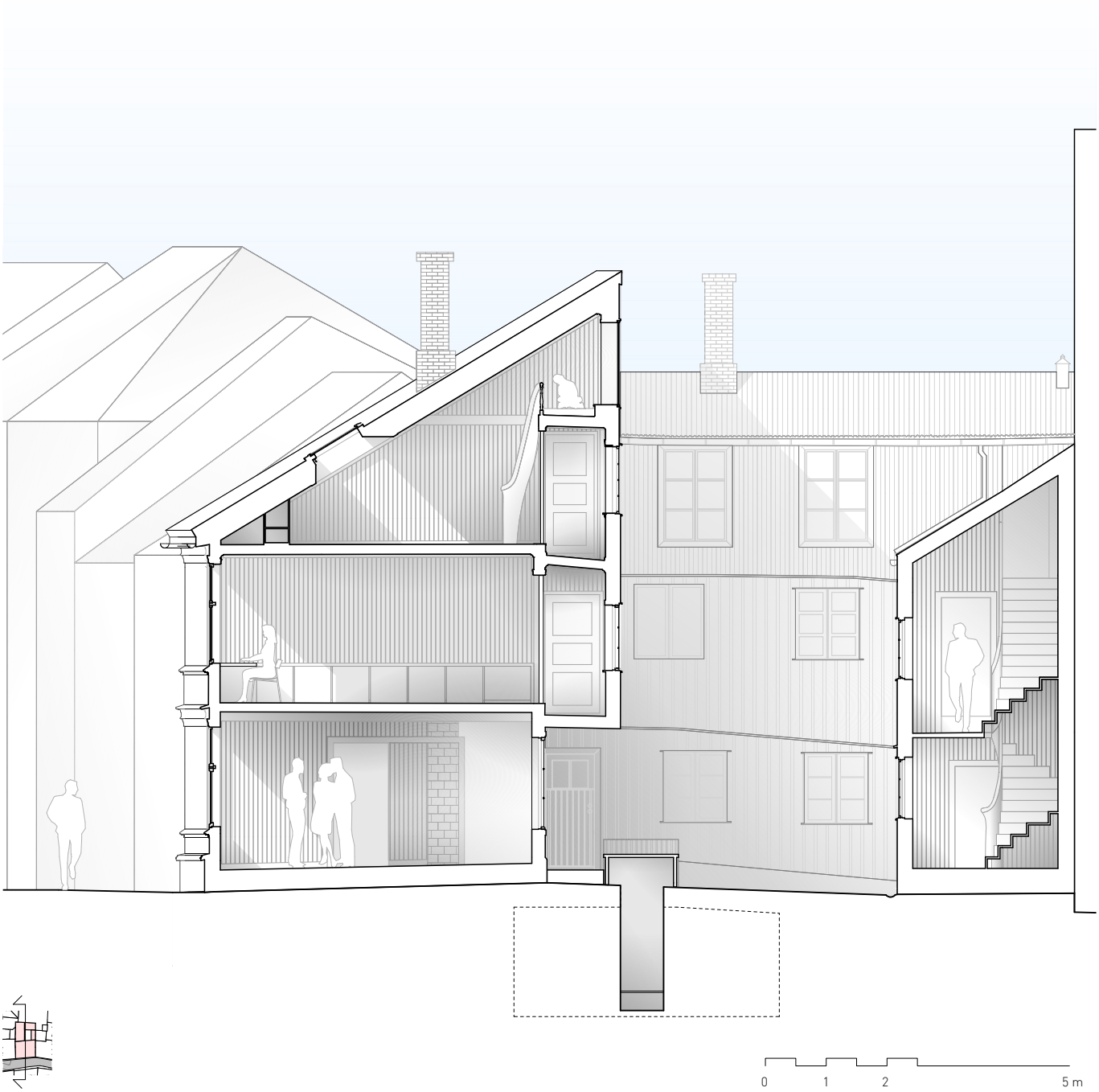
0
1
2
5 m

NESTEN I TOPPEN AV VEITA

LARS DOSETH EITREM

NESTEN I TOPPEN AV VEITA

Lars Doseth Eitrem

Adresse: Taraldsgårdsveita 2
Nåværende bruk: Tre studentkollektiv
Foreslått bruk: Utadvendt virksomhet, bolig

Programmet i førsteetasjen er endret fra hybler til utadvendt virksomhet, her illustrert som et galleri. Dette fungerer som publikumsareal og er derfor universelt utformet. Etasjen er satt opp ganske generelt, slik at den kan passe flere typer virksomheter. Andre og tredje etasje forblir to separate boenheter. Andreetasjen er tenkt som en stor leilighet, i stedet for et kollektiv. Tredjeetasjen fortsetter som et kollektiv, men soverommene har fått tilført nye kvaliteter. Trappen i bakbygningen tilbakeføres for å bedre rømning. En våtkjerne i nordvestre hjørne av bygget samler alle rør, som går gjennom etasjeskillerne. Gulvet i gårdsrommet brukes til å drenere vannet på en mer effektiv måte, da dagens løsning fører til vannskader, siden regnvann blir stående mot fasaden. Gulvet erstatter asfalten som pryder gårdsrommet i dag.

Deler av etasjeskilleren mellom tredje etasje og loftet er fjernet til fordel for en hems. På den måten får man luftige gjennomlyste rom, som samtidig er kompakte. Vertikalforbindelsen og rekkverket til hemsene er utformet med den eksisterende hovedtrappa som forbilde. Denne trappa er svært bratt og opptar lite areal men er likevel behagelig å gå i. Skrå vinduskarmer sikrer utsikten fra hemsen, over hustakene og ut mot fjorden. Inngrepet fører til endringer i nordfasaden på våningshuset, vurdert som en av de mindre sårbare flatene i byggets eksteriør. Åpningene i veggen er gjort smale, for å ivareta den lette flatevirkningen veggen har i dag.

Nordfasade med nye vinduer i toppen

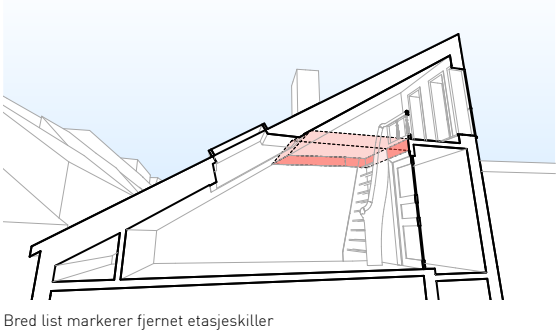

Bred list markerer fjernet etasjeskiller

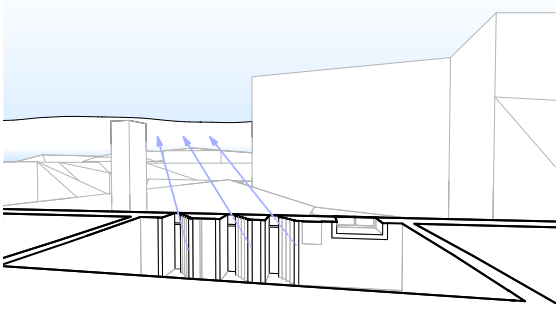

Vinduskarmene styrer utsikten forbi naboen

Tverrsnitt mot sør

0 1 2 5 m

Tverrsnitt mot nord

0 1 2 5 m

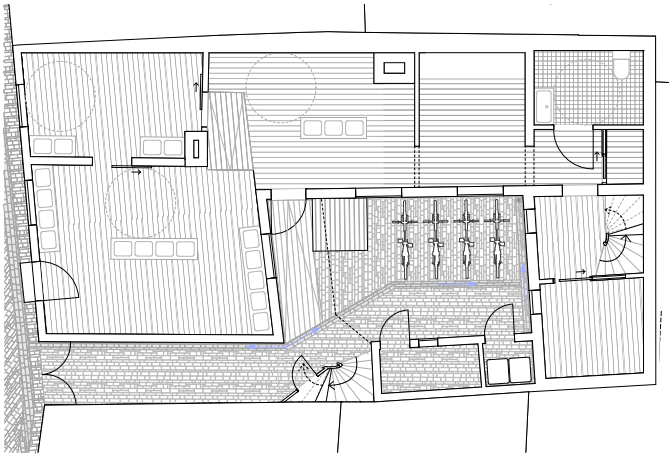

Plan 1. etasje

0 1 2 5 m

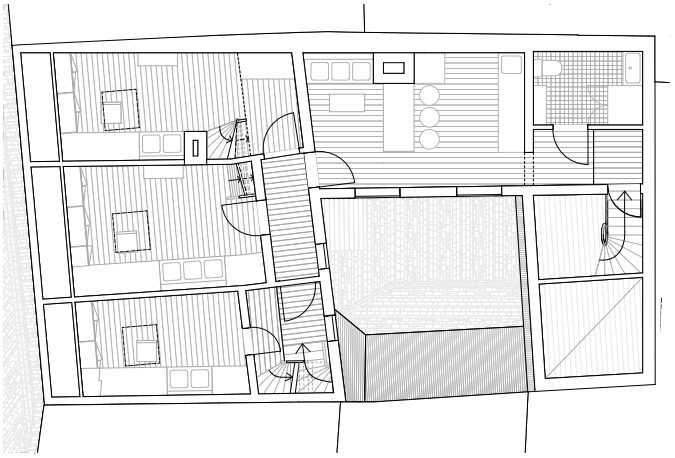

Plan 3. etasje

0 1 2 5 m

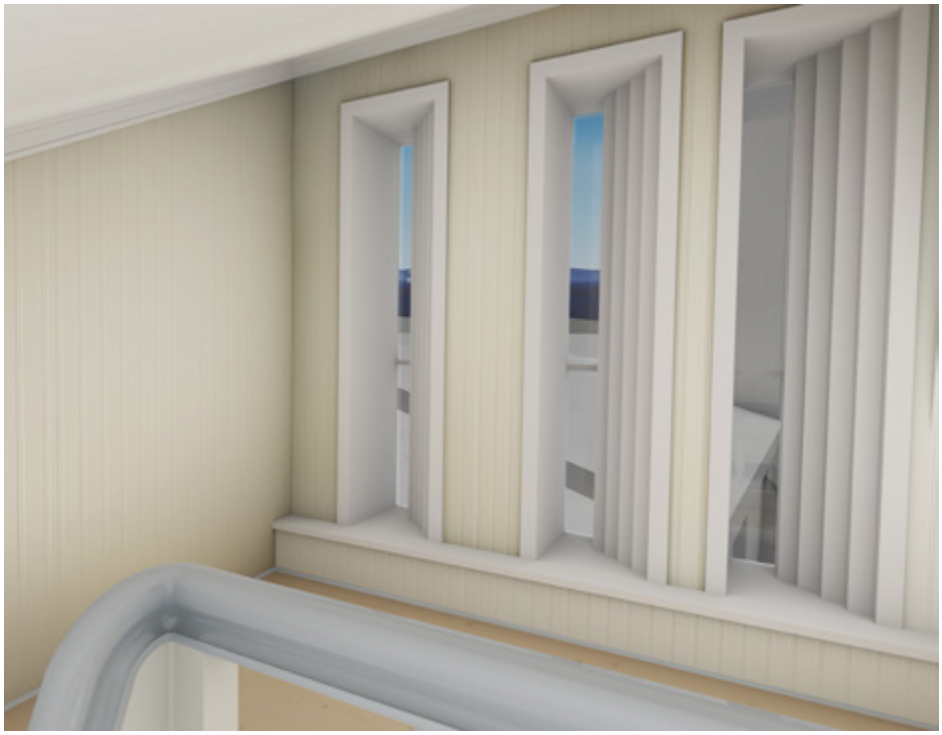

Utsikt mot fjorden

En ruvende nabo i nord

Hemsen i midtre soverom

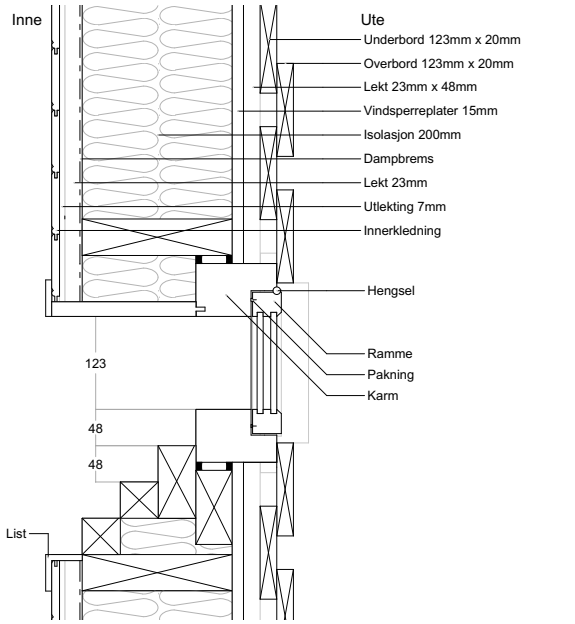

Horisontal detalj av vindu

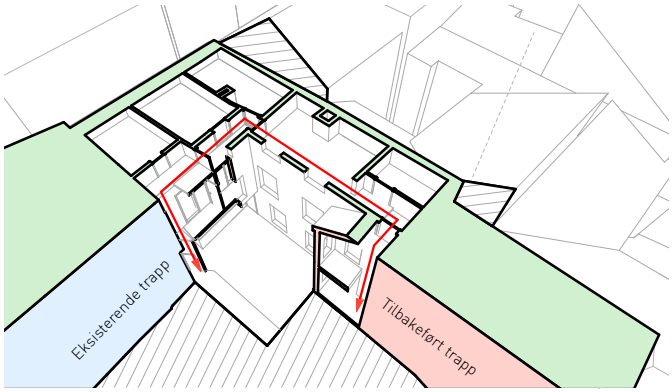

Tilbakeført trapp gir bedre rømning

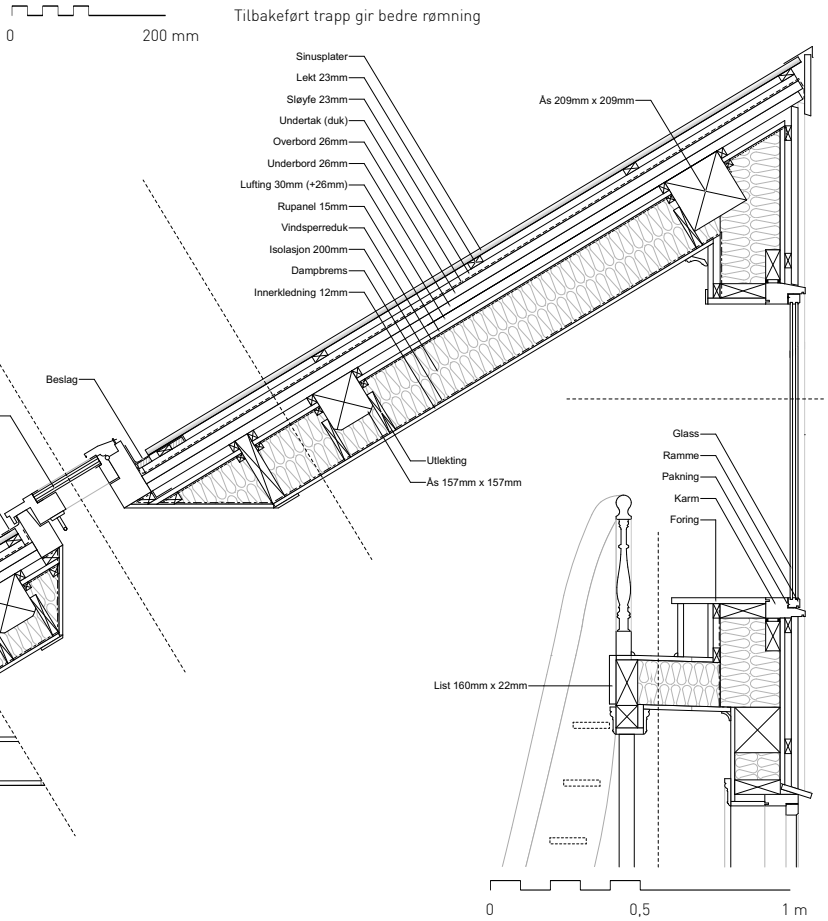

Detaljsnitt av 3. etasje og loft

VERKSTÄDERNA I VEITA

FELICIA ANDERSEN

VERKSTÄDERNA I VEITA

Felicia Andersen

Adresse: Taraldsgårdsveita 3 & Jomfrugata 14
Nåværende bruk: Bostad & förråd
Foreslått bruk: Verkstäder & utställning av hantverk

Taraldsgårdsveita 3 och granngården Jomfrugata 14 har båda två välmurade tegelbyggnader med fina detaljer. De är från 1870- och 1880-talet, båda murade av Peter Christian Nilsen som även murat bland annat E.C. Dahls bryggeri i Trondheim. Idag är Taraldsgårdsveita 3s tegelbyggnad bostäder och Jomfrugata 14s tegelbyggnad är förråd för bredvidliggande grönsaksbutik. Byggnaden i Taraldsgårdsveita 3 blev byggd som en verkstadsbyggnad. Snickarverkstad och bokbindarverkstad är några av de verksamheter som huserat i byggnaden. Vid arkivsök har ritningar och andra tecken tytt på att det tidigare funnits en passage mellan de två gårdarna.

I det nya förslaget skapas två verkstäder i tegelbyggnaderna, en silver/guldsmedsverkstad och en keramikverskstad. Då verkstäderna placeras i första våningen och en utställningshall i andra våningen får besökarna en inblick i produktionen innan de tar sig upp till utställningen. Detta ger även hantverkarna en överblick över när besökarna kommer in på gården. Projektet har utförst utan att riva några äldre och kvalitativa byggnadsdelar. Befintliga öppningar och-håltagningar i byggnaden har används. Entrén till utställningshallen får även en iögonfallande bit handslaget taktegel som fasadmaterial, som hittats i källaren.

Genom historiska fotografier från Taraldsgårdeveita 3 och detaljer från Jomfrugata 14s fönster återskapas fönsterna på tegelbyggnaden i Taraldsgårdsveita 3. Fönsterna ger mer ljus in till byggnaden och lyfter dess traditionella utryck.

Genom att ta bort skikt som kan skapa fuktproblem i byggnaden och istället jobba med material som andas kan byggnaden bevaras längre.

UTGÅNGSPUNKT

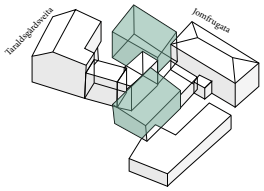

Taraldsgårdsveita 3 och Jomfrugata 14 har båda en varsin tegelbyggnad av samma karaktär.

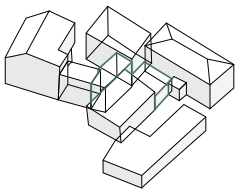

Nyare delar från senare delen av 1900-talet. Ur en bevarandeaspekt och sett till byggnadsskick är dessa möjliga förändringsdelar.

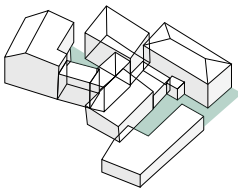

Gårdsrummen som i dagsläget är helt privata och används enbart till praktisk kommunikation

PROJEKTMÅL

Lyfta tegelbyggnadens karaktär och gårdsrummens liv. Genom att återskapa byggnadernas ursprungliga funktion lyfts dess kvalitéer och byggnadernas skick. När gårdsrummen ges en publik funktion blir tegelbyggnaderna även synliga för offentligheten.

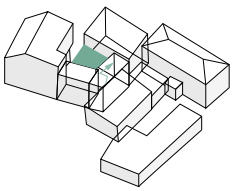

Ta bort överbyggnad över bakgården och ge ljus till gårdsrummet. Överbyggnaden är även en källa till fuktproblem på gården. Skapa vertikal kommunikation som tidigare skett här, i bakbyggnaden.

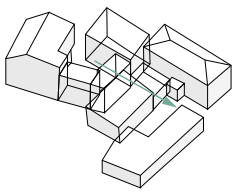

Öppna upp för att koppla murbyggnaderna och dess verksamheter. En större kontext skapas. Trolig tidgare passage öppnas upp.

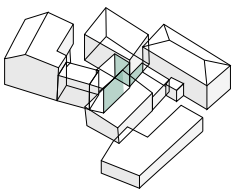

Syliggör murfasaderna som idag skyms av de nyare byggnads delarna.

Våning 1 1:200

Våning 2 1:200

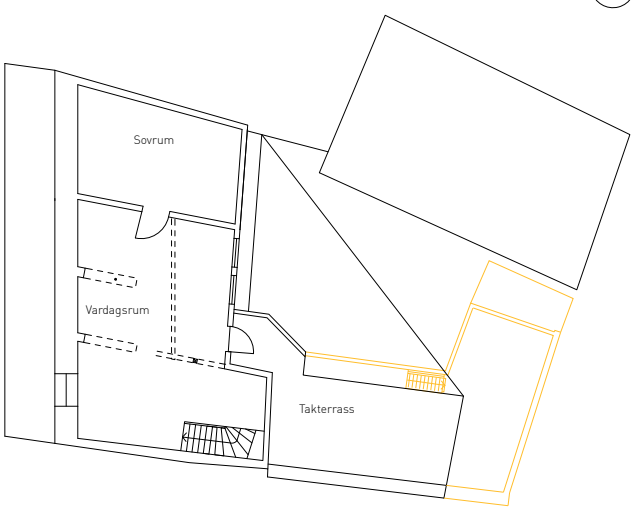

Våning 3 1:200

0 2 4 10 m

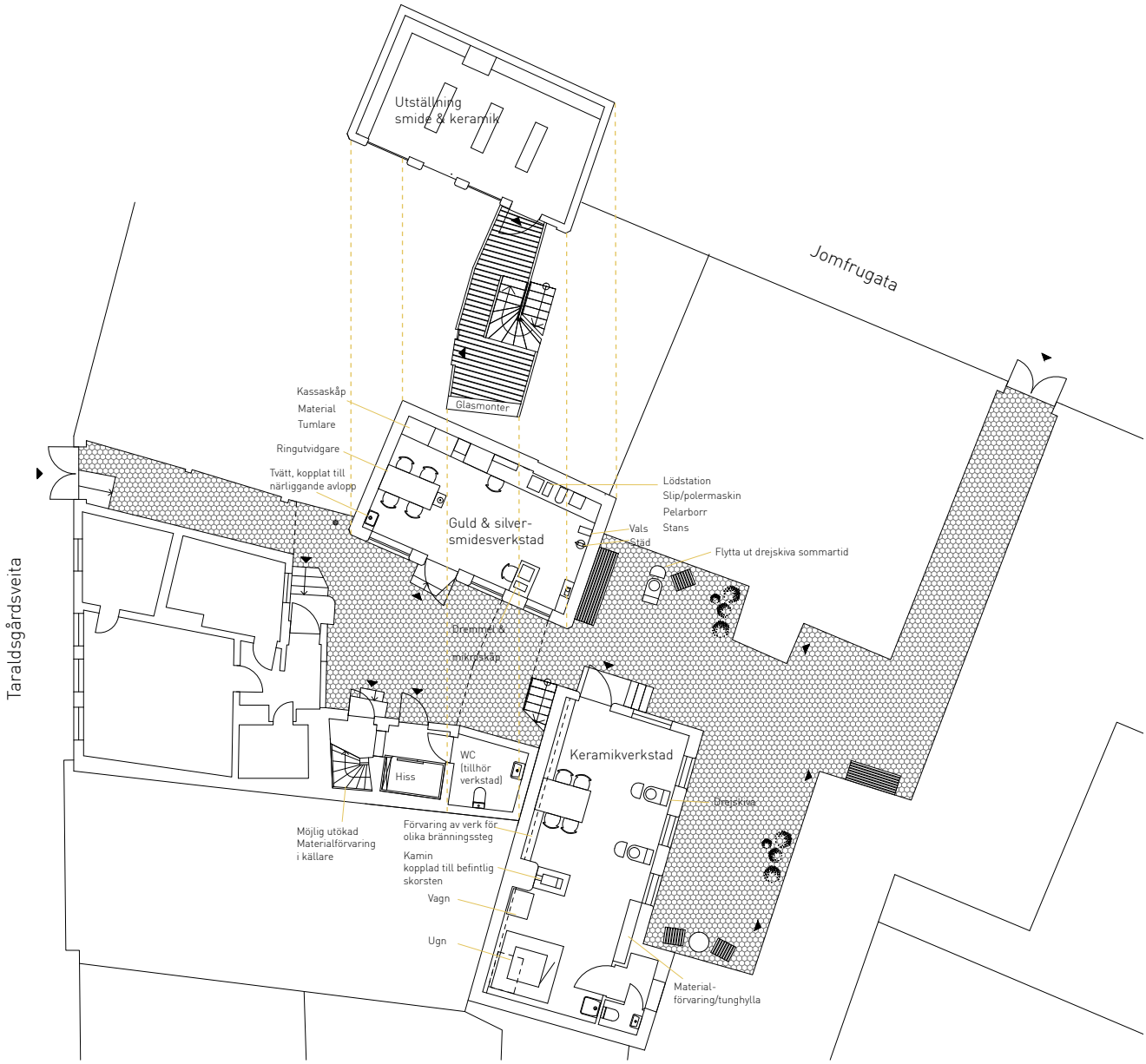

Våning 1 & 2 1:200

0 2 4 10 m

Fasad tegelbyggnad Jomfrugata 14 1:100

0 1 2 5 m

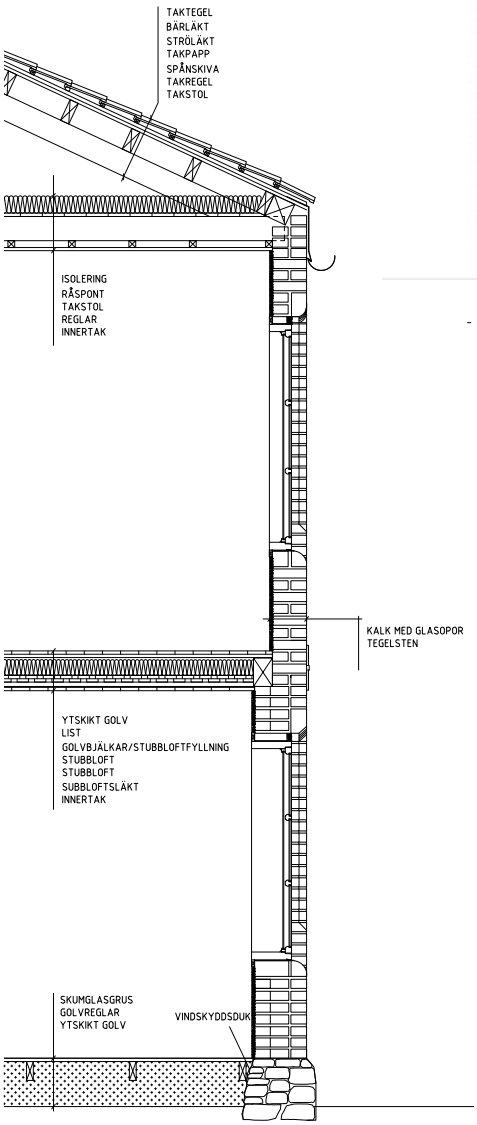

Sektion A-A 1:50 0 0.5 1 2m

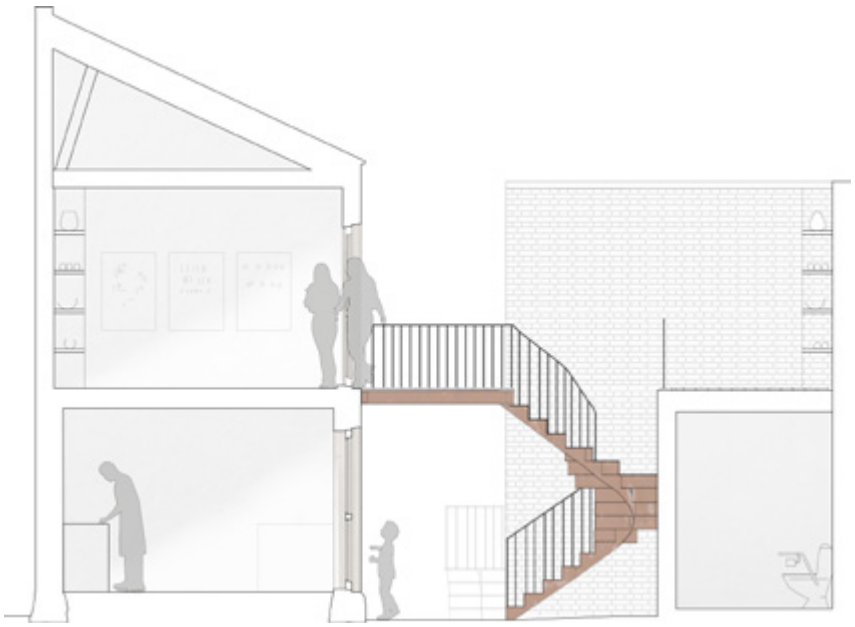

Sektion B-B 1:100

0 1 2 5 m

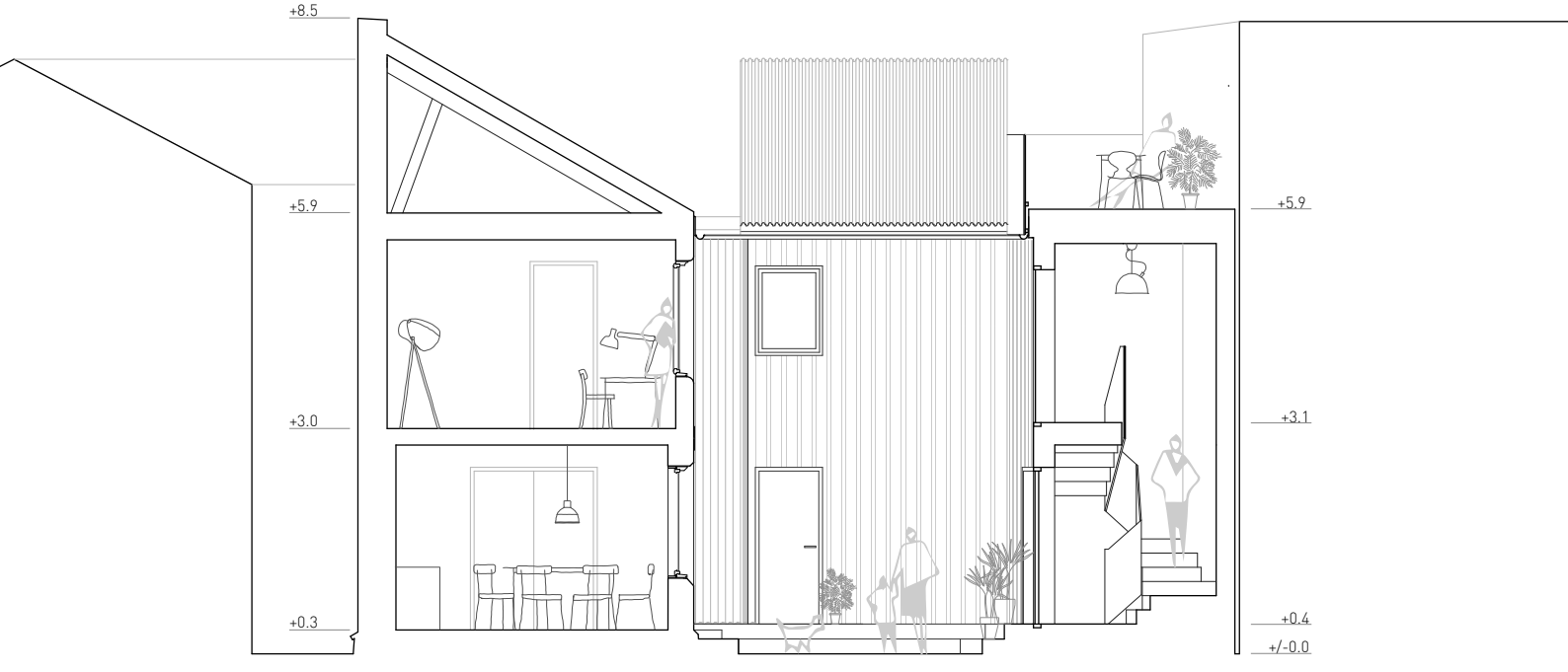
+8.5
+5.9
+3.0
+0.3
+5.9
+3.1
+0.4
+/-0.0

TARALDSGÅRDSVEITA 3

TORA VOLLSET

TARALDSGÅRDSVEITA 3

Tora Vollset

Adresse: Taraldsgårdsveita 3
Nåværende bruk: Bolig
Foreslått bruk: Bolig

Taraldsgårdsveita 3 består av en hovedbygning mot veita og to bakbygninger rundt et gårdsrom. De eldste delene av bebyggelsen er fra gjenoppbyggingen etter bybrannen i Trondheim i 1841, men gården har vært i kontinuerlig endring siden, og er i dag preget av relativt store endringer og utskiftninger. I dag er gården delt inn i fire leiligheter, og brukes i sin helhet til bolig.

De største utfordringene Taraldsgårdsveita 3 står overfor er det pågående forfallet blant annet representert ved takterrassen og den utvendige trappeoverbygningen som skader de omliggende bygningene, mangelen på dagslys inn i enkelte av boenhetene og at det ikke eksisterer alternative måter å komme seg opp i andre etasje enn nevnte utvendige trapp.

Denne oppgaven har handlet om å undersøke hvilke arkitektoniske muligheter som åpner seg ved å skulle løse disse utfordringene.

Oppgavens mål har vært å sikre gårdens eldre konstruksjoner for fremtiden, å fremheve kvalitetene gården allerede har, blant annet i murbygningen som i dag ikke fremstår som det gode murhåndverkseksempelet det kunne vært, men også å øke gårdens kvalitet som bolig.

Det har gjennom arbeidet vært et ønske om å ikke bytte ut mer enn nødvendig for å oppnå disse målene. Hva fungerer godt nok og kan få stå videre, og hva må endres? Dette har gjort at blant annet bakbygningen i bindingsverk fra 1975 har blitt stående. Den er ikke av spesiell historisk interesse, men heller enn å fjerne den kan den bygges videre på og forbedres.

For å øke kvaliteten på enkeltenhetene i gården, deles boenhetene i Taraldsgårdsveita 3 inn på nytt og går fra å ha fire enheter til tre.

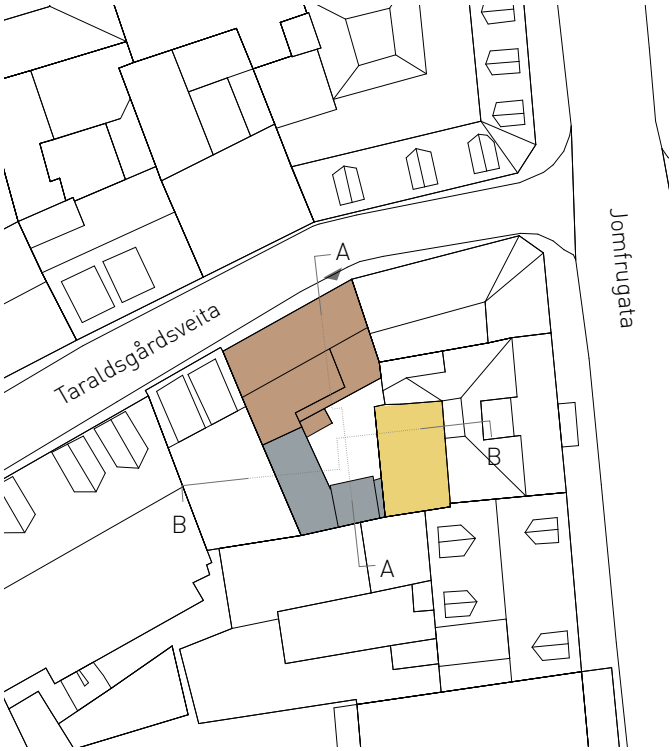

Situasjonsplan, 1:500

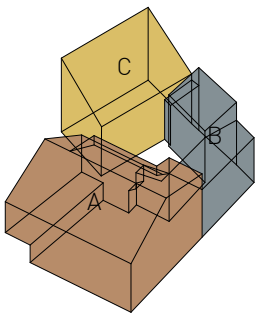

De tre bygningene

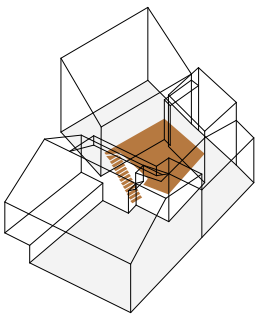

Overbygningen med trapp fjernes

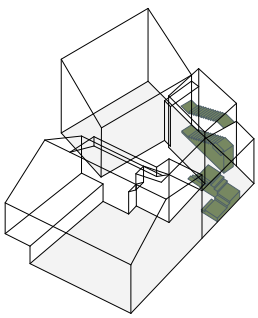

Nye innvendige vertikaler

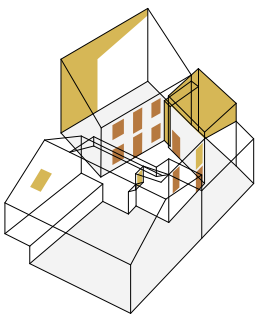

Utskiftinger i oransje, nye inngrep i gult

Snitt AA, 1:100

0 1 2 5 m

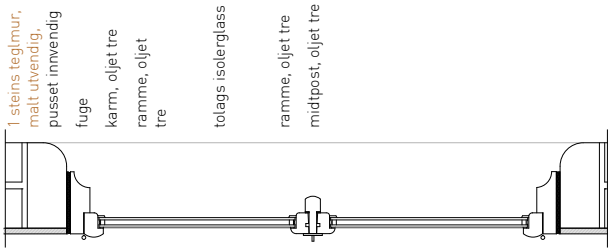

Horisontalsnitt, vindu 2.etg, bygning C, 1:20

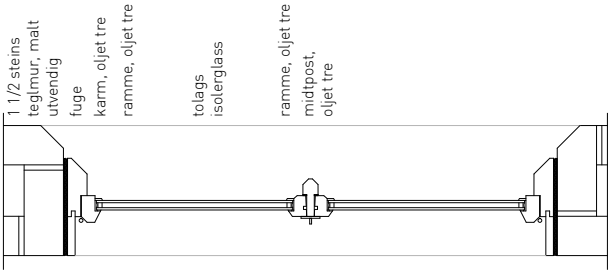

Horisontalsnitt, vindu 1.etg, bygning C, 1:20

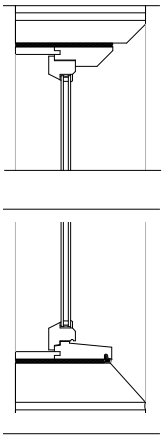

Vertikalsnitt, vindu 1.etg, bygning C, 1:20

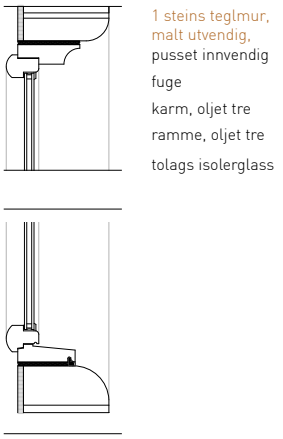

Vertikalsnitt, vindu 2.etg, bygning C, 1:20

Plan, 1.etasje, 1:100

0 1 2 5 m

Plan, 2.etasje, 1:200

0 2 4 10 m

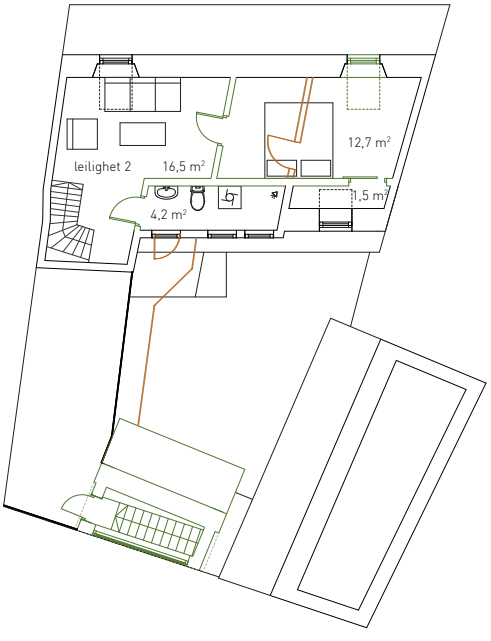

Plan, 3.etasje, 1:200

0 2 4 10 m

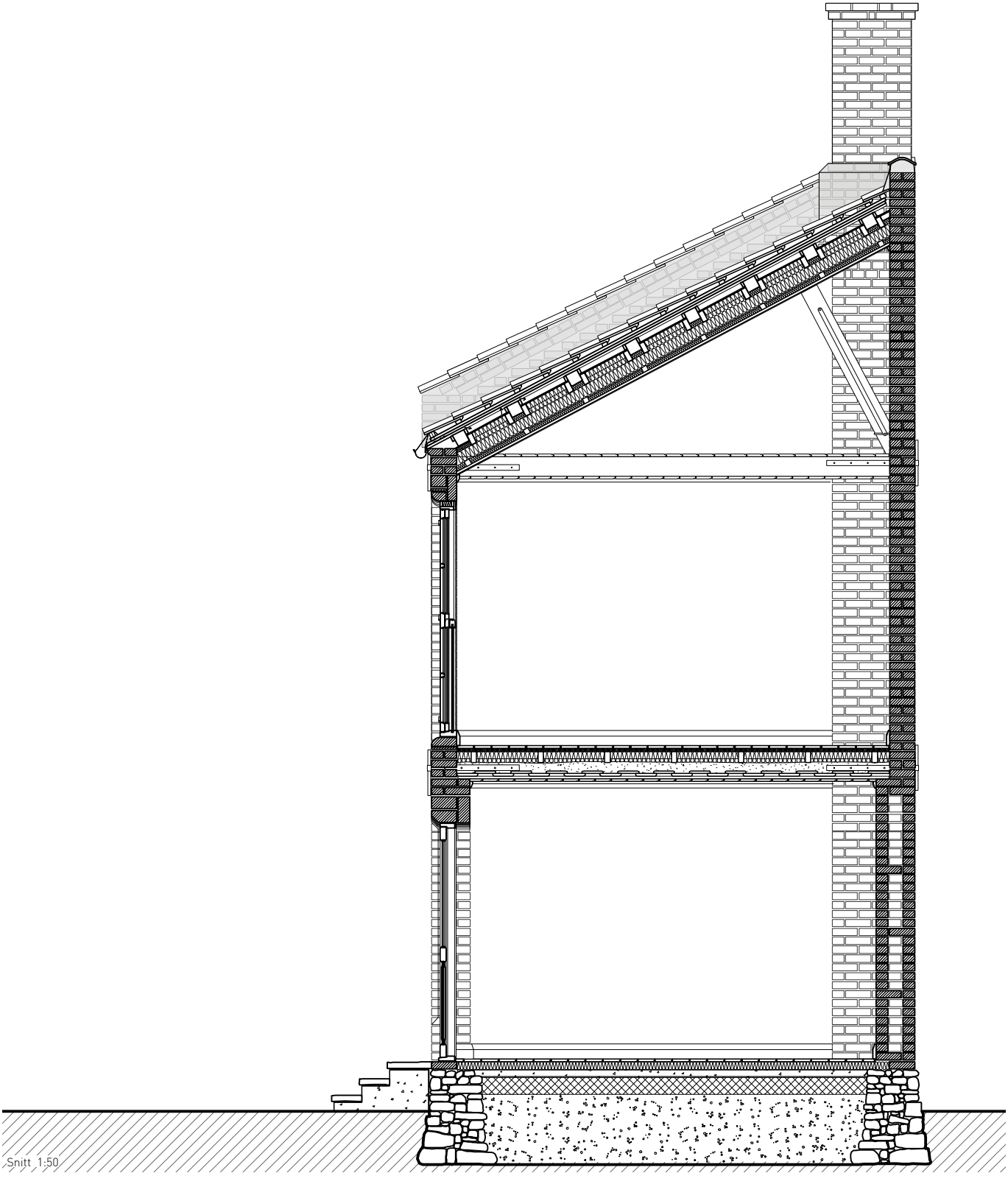

Snitt 1:50

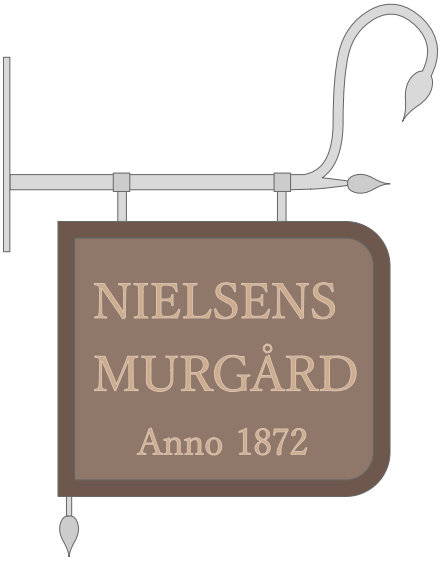

NIELSENS MURGÅRD

OLA HJELEN

NIELSENS MURGÅRD

Ola Hjelen

Adresse: Taraldsgårdsveita 3
Nåværende bruk: Bolig
Foreslått bruk: Verksted og galleri

Godt skjult, i en bakgård i Taraldsgårdsveita, finner man «Nielsens murgård». Det var murmester P. C. Nielsen som i 1872 stod for oppføringen av verkstedsbygningen i tegl. Oppdragsgiver var snekker Ole Nielsen - derav navnet.

Det som har vist seg å være et forseggjort bygg, av god håndverksmessig kvalitet, dekorert med nette detaljer, har gjennom årenes løp tapt sin opprinnelige karakter. Mangfoldige stilskift, bruksendringer og nyere ombygging har gått på bekostning av bygget.

Ønsket om å bringe tilbake murgårdens sjel og verdighet har vært helt sentralt ved utformingen av prosjektet. Ved hjelp av grundige undersøkelser av spor i eldre bilder, på stedet og sparsommelige arkivkilder har det blitt forsøkt å tilbakeføre byggets fasade, detaljering og bygningsdeler.

Det har vært fokusert på fremheving av bygningens formspråk og hvordan forhold og samspill mellom elementer påvirker bygningens utrykk som selvstendig byggverk.

Som et ledd i prosessen har man valgt å tilpasse innholdet til bygget gjennom å tilbakeføre murgården til sin opprinnelige funksjon som verkstedsbygning, med keramikkverksted og sporadisk åpent galleri. Dette grepet bidrar også til å gjenopprette bygårdens historiske indre miljø; med bopel og næring innenfor bygårdens grenser.

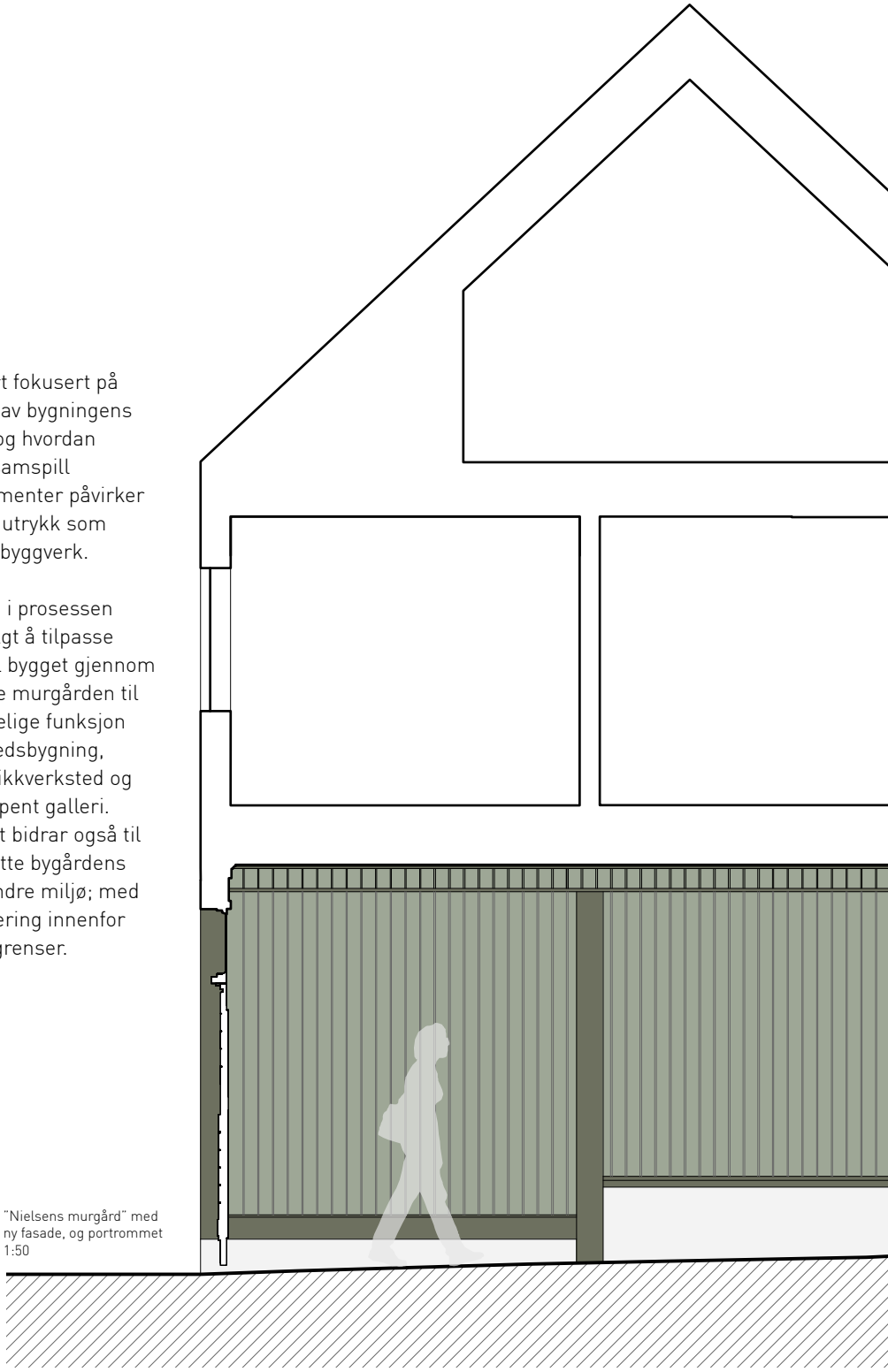

"Nielsens murgård" med ny fasade, og portrommet 1:50

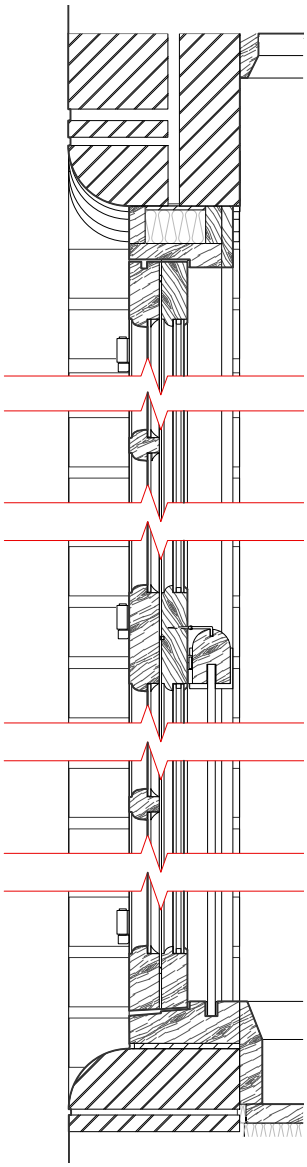

Snitt av vindu 2. etasje

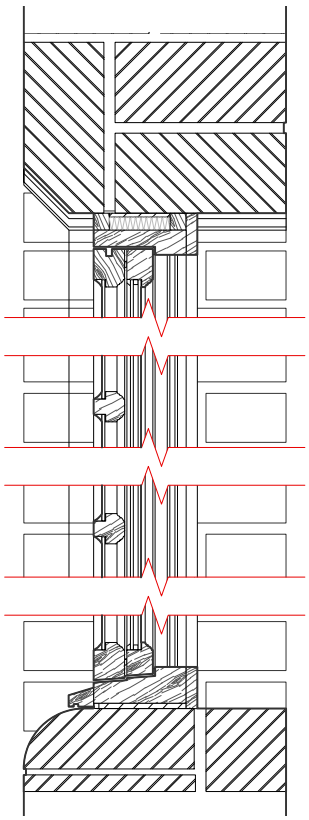

Snitt av treramsvindu 1. etasje

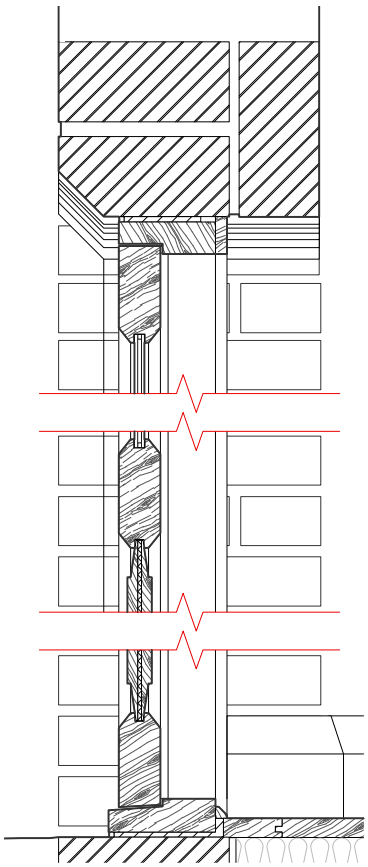

Snitt av fyllingsdør 1. etasje

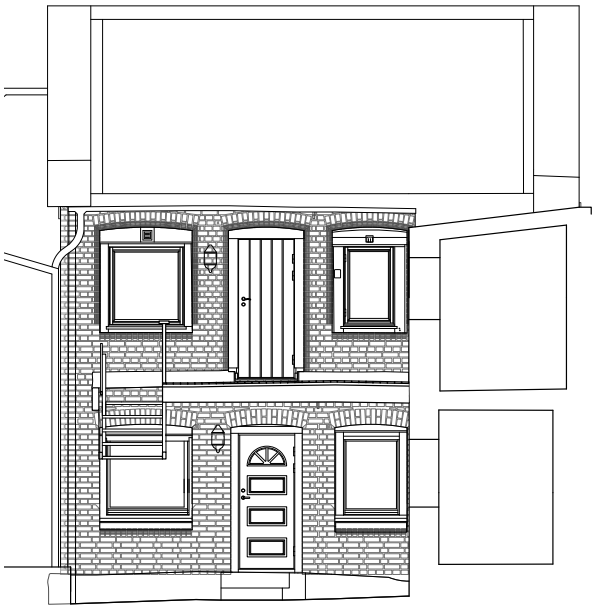

Nåværende fasade

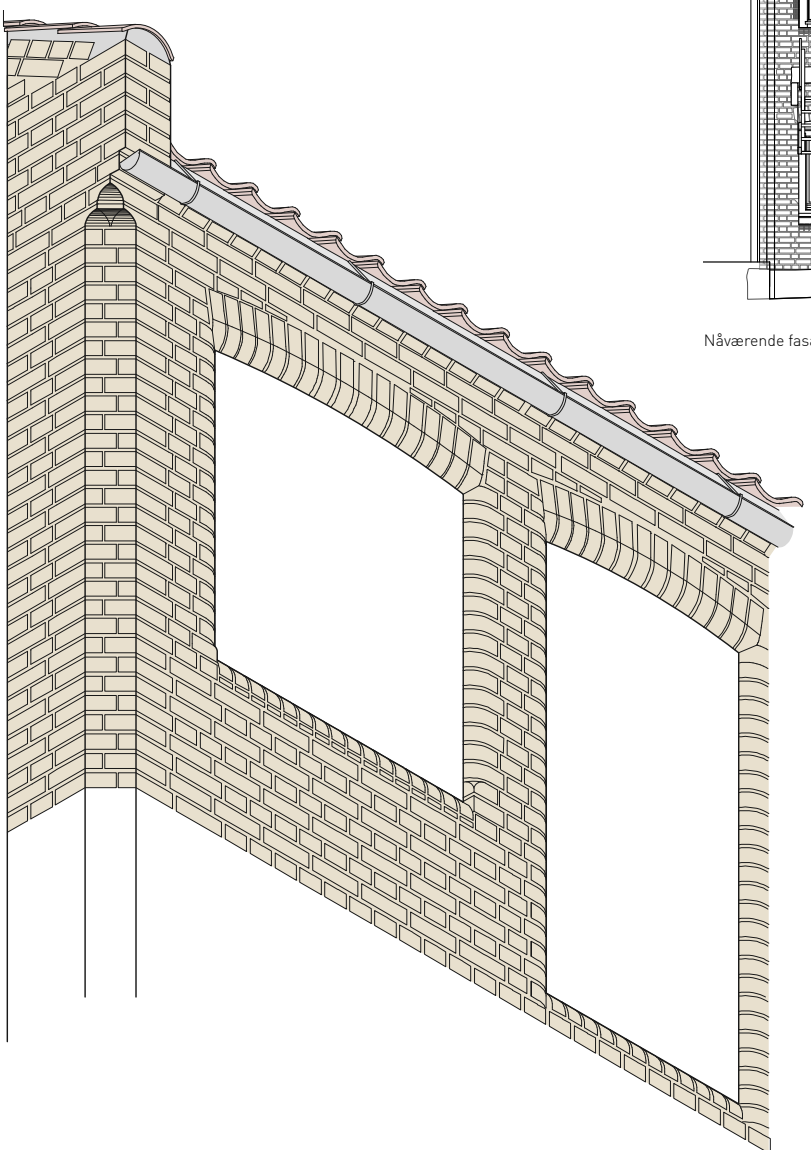

Aksonometri; gavldetaljering

Fiskhallen

TARALDSGÅRDSVEITA 6

ØYVIND EIKESTØL LÆGREID

TARALDSGÅRDSVEITA 6

Øyvind Eikestøl Lægreid

Adresse: Taraldsgårdsveita 6
Nåværende bruk: Bolig
Foreslått bruk: Bolig/næring

Situasjonsplan 1:2000

Fotografi av Taraldsgårdsveita fra 1895-1903. Nummer 6 er til høyre. Fotograf: Erik Olsen.

Flyfoto fra 1937. Kilde: www.norgeibilder.no

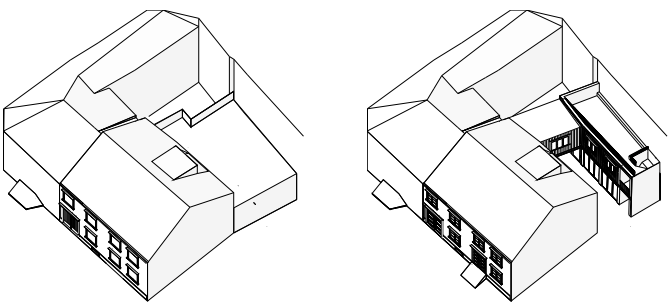

Situasjon før og etter

Oppgaven
Oppgaven er laget på bakgrunn av en oppmåling og en rapport foretatt høsten 2018 i Taraldsgårdsveita 6 og 8. Oppgaven undersøker hvilke kvaliteter det finnes i den typiske bytypologien i Trondheim, med Taraldsgårdsveita 6 som studieobjekt. Den tradisjonelle typologien består i hovedtrekk av et våningshus ut mot gate/veit, med et eget gårdsrom i bakkant med et eller flere uthus, forbundet med et portrom ut til veita.

Endring
Oppgaven tilbakefører hovedtrekkene i gårdens opprinnelige bygningstruktur, som må sies å være atypisk for bytypologien i Trondheim. Gården blir også reseksjonert. Med den nye seksjoneringen vil det være en hovedenhet og som går over 2. etasje og loft, en seksjon i første etasje som kan brukes både som boenhet og som næringsareal. 2 etasje i bakbygningen kan enten brukes som en utvidelse av hovedenheten, eller som en separat hybel.

Gårdsrommet i bakkant er tenkt å kunne åpnes helt opp på bakkeplan, ved at «garasjen» kan fungere som en utvidelse av uterommet, bare innenfor et isolert rom. Garasjen kan fungere som et snekkerverksted, festlokale, et sted å male stuebordet, oppbevaringsplass eller andre ting en familie vil trenge når de bosetter seg et sted over en lengre periode. Det blir også lagt til en takterasse på bakbygningen.

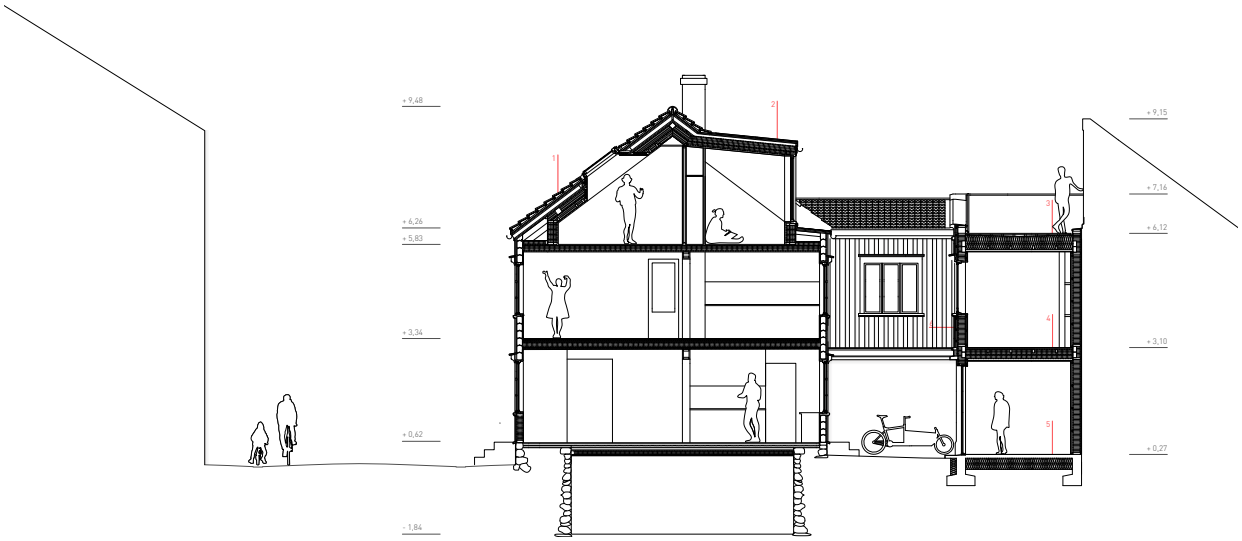

Snitt A-A

0 2 4 10 m

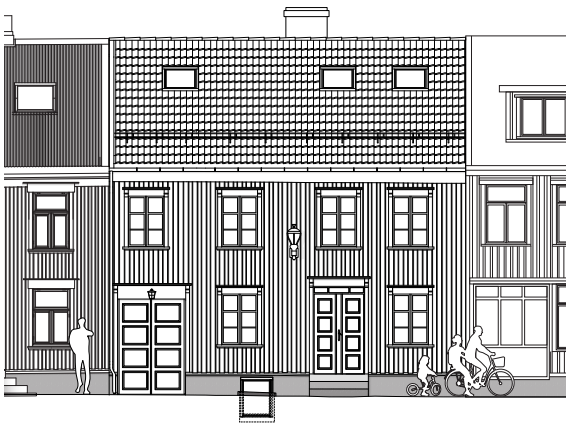

Fasade mot Taraldsgårdsveita

0 2 4 10 m

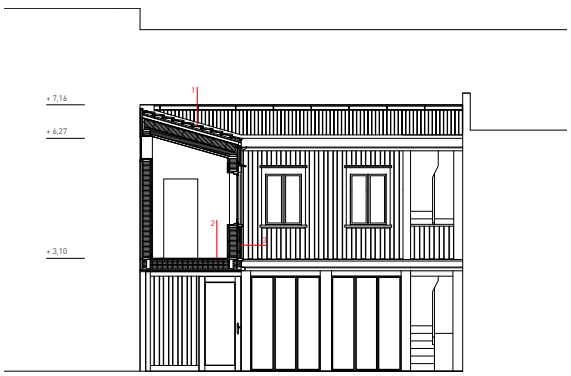

Snitt B-B

0 2 4 10 m

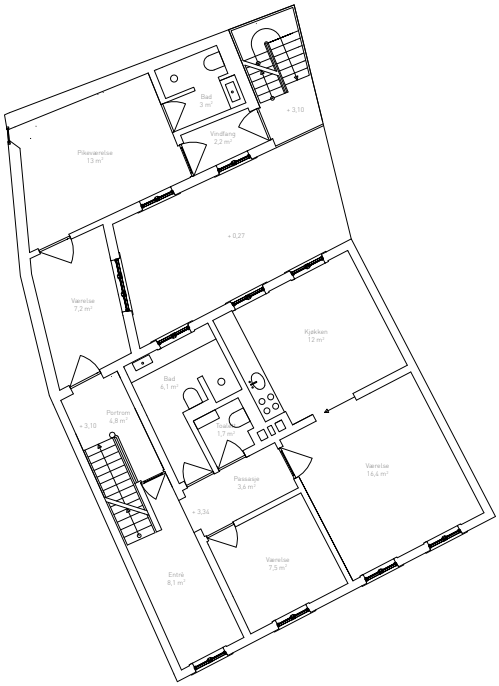

Plan andre etasje

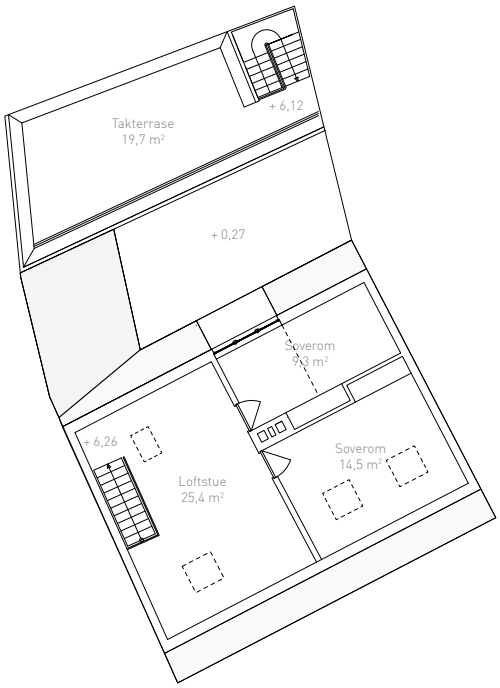

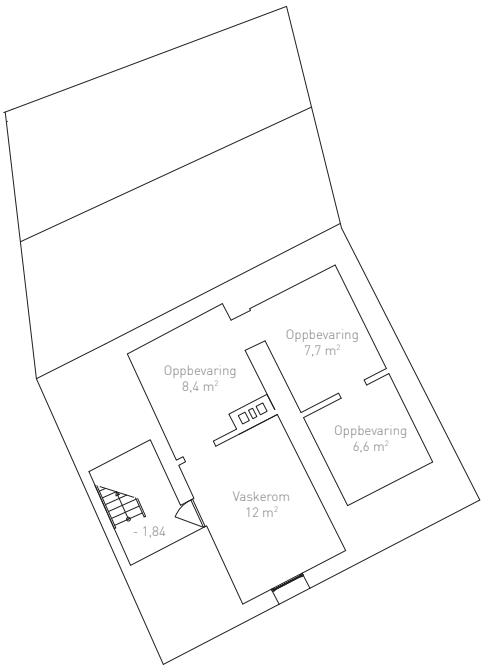

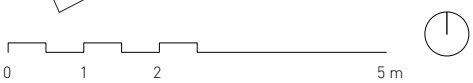

Til venstre: Plan tredje etasje/ loft Til høyre: Plan kjeller

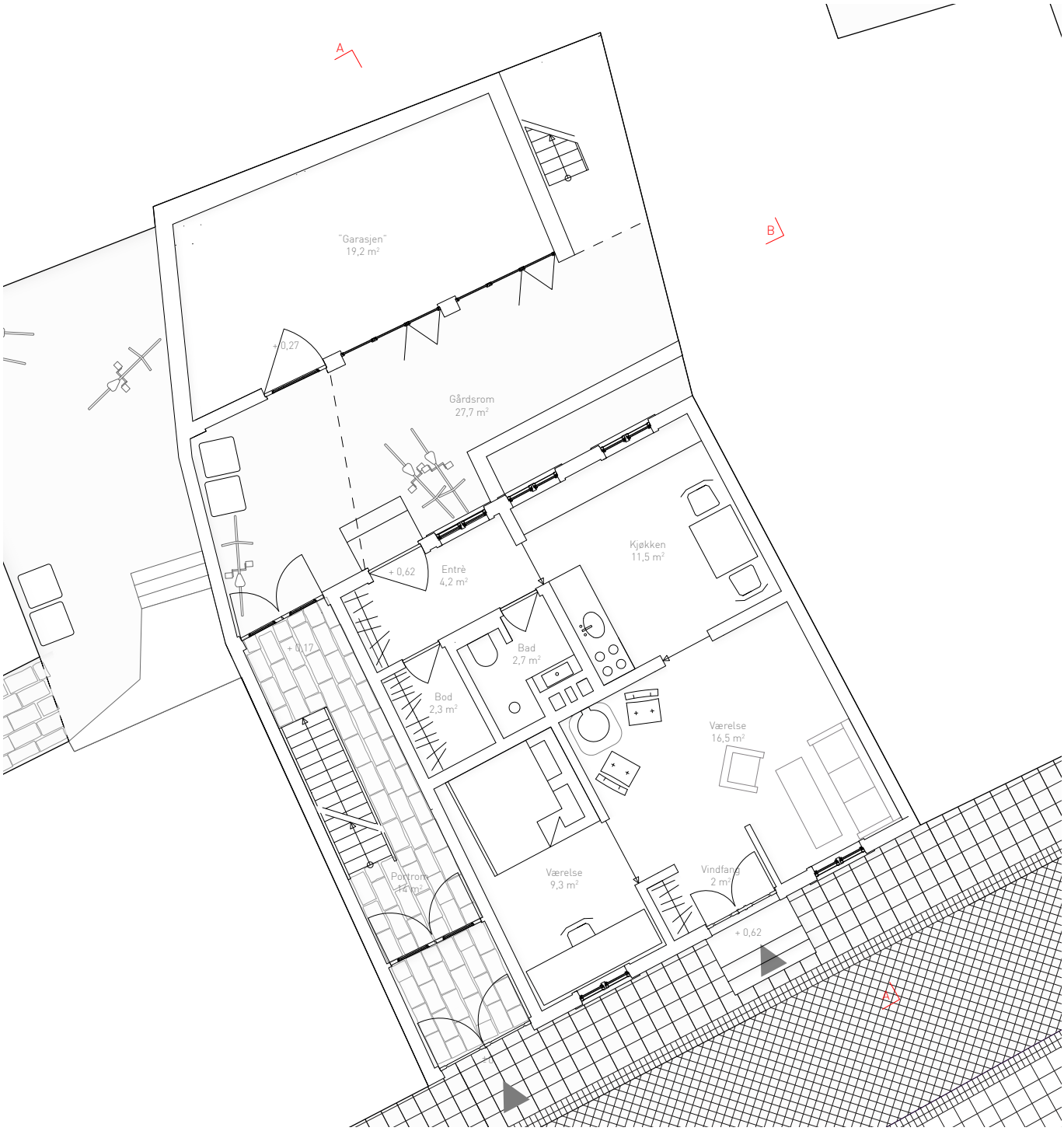

Plan første etasje

0 2 4 10 m

TARALDSGÅRDSVEITA 6

LIDIA NAGELHUS

TARALDSGÅRDSVEITA 6

Lidia Nagelhus

Adresse: Taraldsgårdsveita 6
Nåværende bruk: Bolig
Foreslått bruk: Bolig

Fra et arkitektonisk perspektiv berører kvalitet tekniske, funksjonelle og estetiske egenskaper, og er i stor grad knyttet til bruk og opplevelse av et byggverk. Gode boliger og bokvalitet er komplisert å oppnå. Det oppleves for tiden at kvalitet på boliger er under press i byene, spesielt i sentrale områder. Taraldsgårdsveita 6 kan være et eksempel på hvordan presset på bygningene i sentrum har vært. Det har ført til at bygget har blitt utbygd over gårdsrommet for å skape et større boareal. Økning i antall kvadratmeter i 1.etasje har ledet til at de kvalitative egenskaper har blitt drastisk redusert, eller har forsvunnet.

Eiernes økonomiske interesser gjør at flere bygninger blir bygget ut for å huse flere mennesker på et forholdsvis lite areal. Denne utbygningen er sannsynligvis koblet til høye boligpriser og bokostnader i byen. Samtidig har mange vansker med å finansiere sin egen bolig. Derfor velger mange å leve i trange boenheter. Taraldsgårdsveita 6 består av smale leiligheter i ulike størrelser. I første etasje og kjeller har vi bofelleskap for 3 studenter, i 2 etasje og på loftet finner vi 2 smale leiligheter.

I rapporten Bo og bolig kvalitet av Norske arkitekters landsforbund i 2017 er ulike kriterier på bokvalitetene beskrevet. Her er noen av disse: Boligen bør : - ha gode og funksjonelle planløsninger med rom som er lette å møblere; - legge til at rette for at barn kan trives, leke og vokse opp, for sosiale aktiviteter og sammenkomster.

- Gode dagslysforforhold er det viktigste , aller helst gjennomlysning, utsyn, skjerming mot innsyn; - tilgang til skjermet uteplass. Fellesareal og da fortrinnsvis i form av utomhusområder prioriteres høyest. Samtidig er det viktig å kunne trekke seg tilbake fra felleskapet; - å ha god lydisolasjon.

Disse kriteriene fungerte som grunnlagene for videre prosjektering og endring av bygget i Taraldsgårdsveita 6.

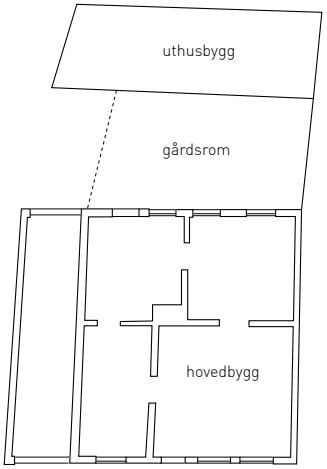

Bygget (før 1934) hadde hovedbygg, uthusbygg og et overdekket gårdsrom.

Nåværende plan av Taraldsgårdsveita 6 viser hvordan gårdsrommet ble oppfylt med bygget volum, hvor bokvalitet for beboerne ble redusert.

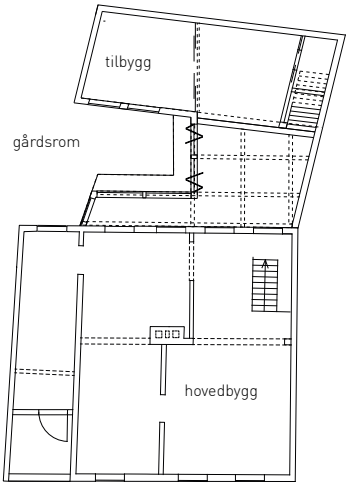

Forslaget til inngrep på bygget ble en tilbakeføring av bygget i gårdsrommet og i tillegg et delvis dekket gårdrom mellom byggene, for å forbedre bokvalitet i 1. etasje av hovedbygget med mer lysinnslipp og åpent areal i gårdsrommet.

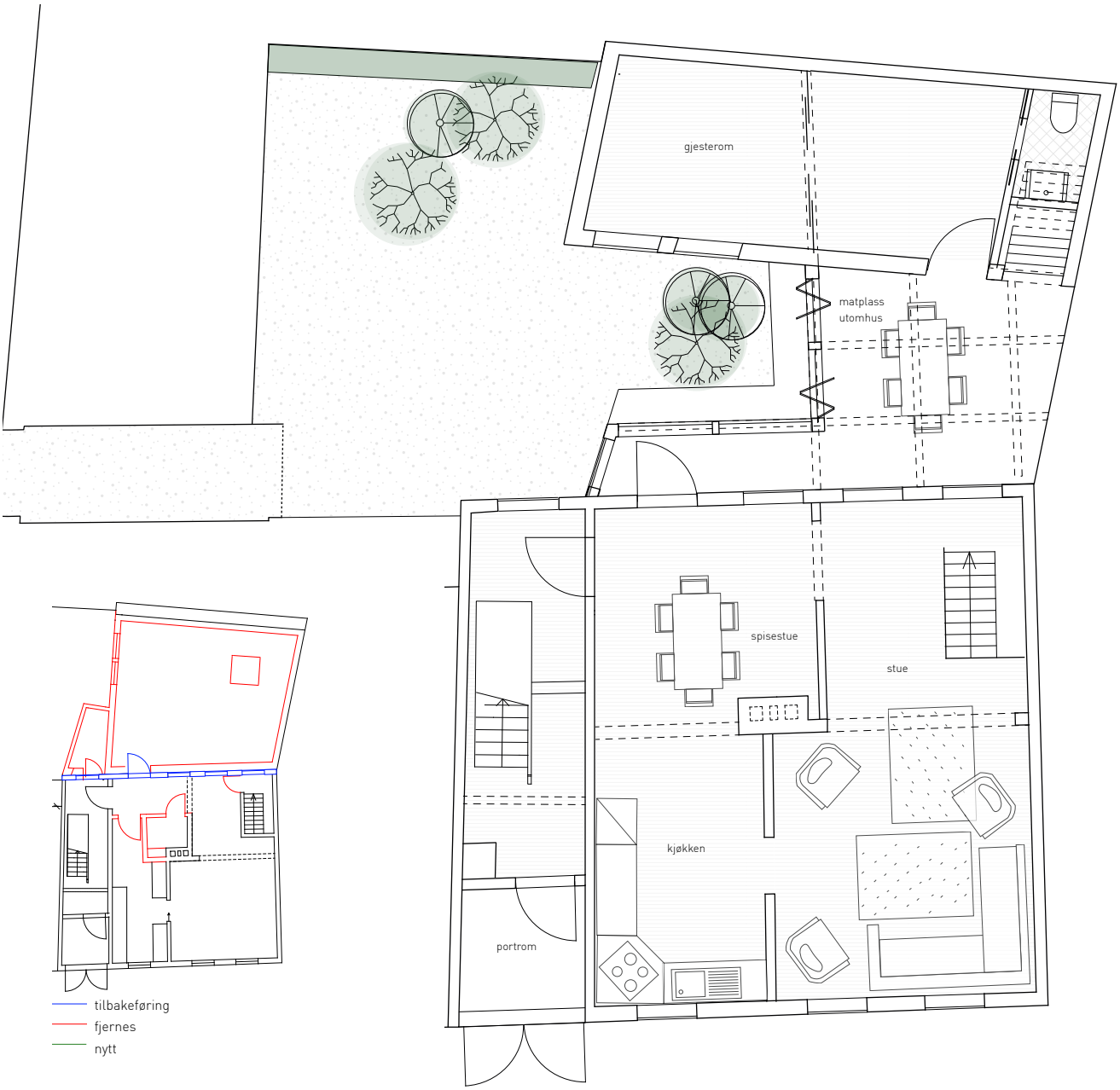

Med tanke på at første etasje skal brukes som fellesareal for beboerne i huset, ble den nåværende planløsningen endret. Samtidig fjerner jeg en liten bod mot nord for å sette inn et vindu, for å få lysinnslipp i inngangspartiet med trapp. Tilbygg fra 1970-tallet fjernes, hvor det felles gårdsrommet skulle plasseres. Ved å fjerne tilbygget får nordre siden av 1 etasje mer lysinnslipp som gir mer bokvalitet for leiligheten. Det også fjernes to vegger for å bedre planløsning i spisestue og kjøkken.

Plan 1 etasje 1:100

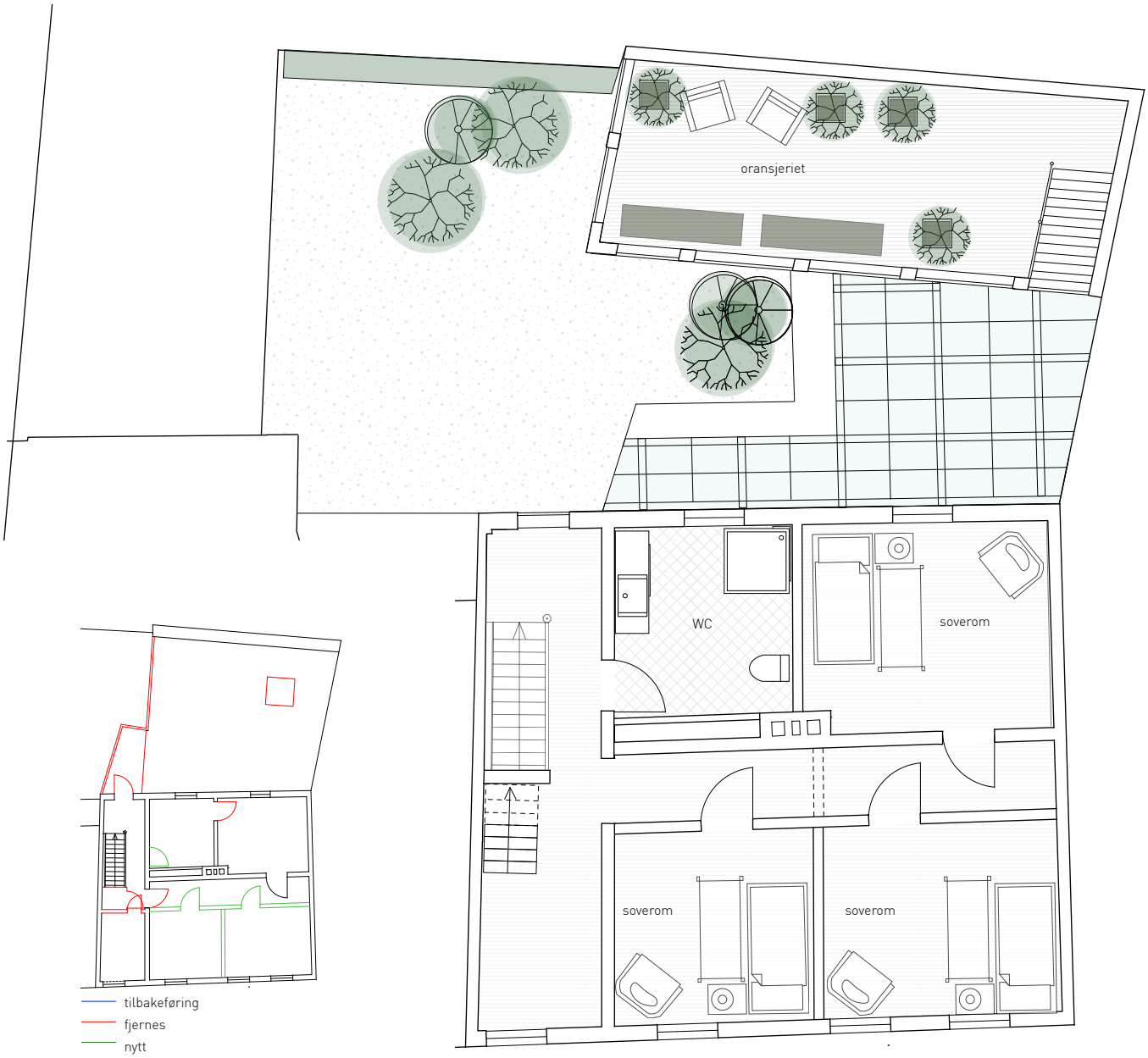

Andre etasje ble tilpasset til 3 studentrom. Det opprinnlige største rommet var delt opp til to soverom. Veggen i gangen var fjernet for å forenkle tilgang til loft etasje. Døren til baderom ble flyttet til gangen for å optimere tilgang til rommet for alle i bofellesskapet.

Plan 2 etasje 1:100

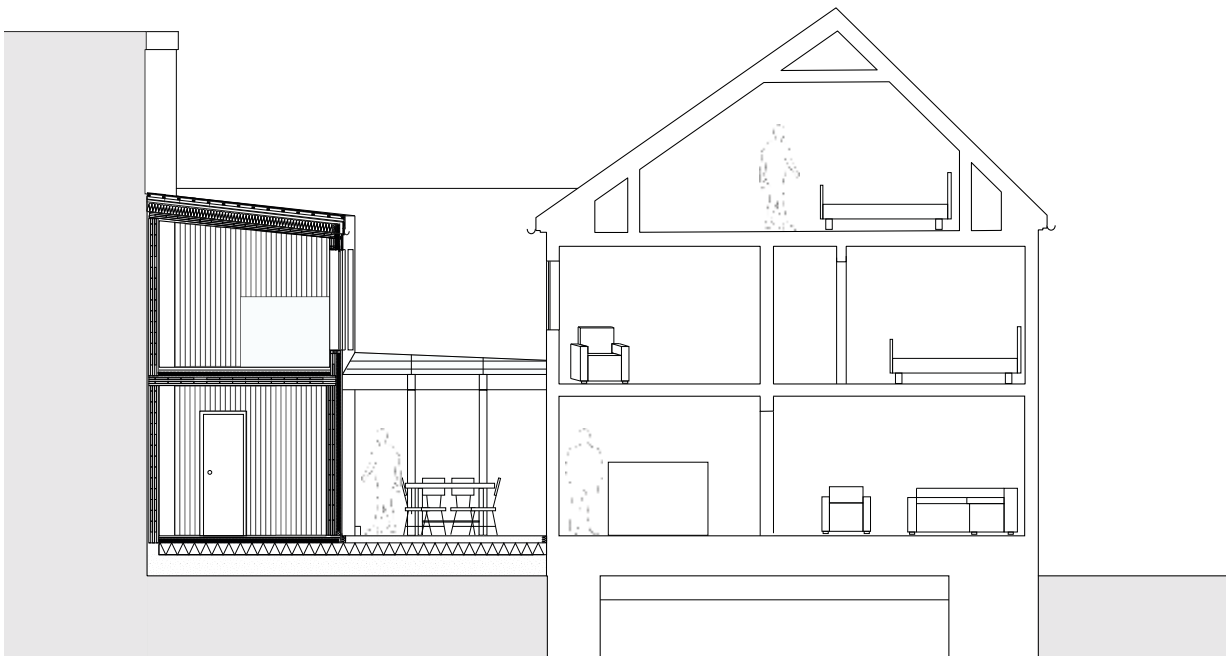

Snitt gjennom bakgården

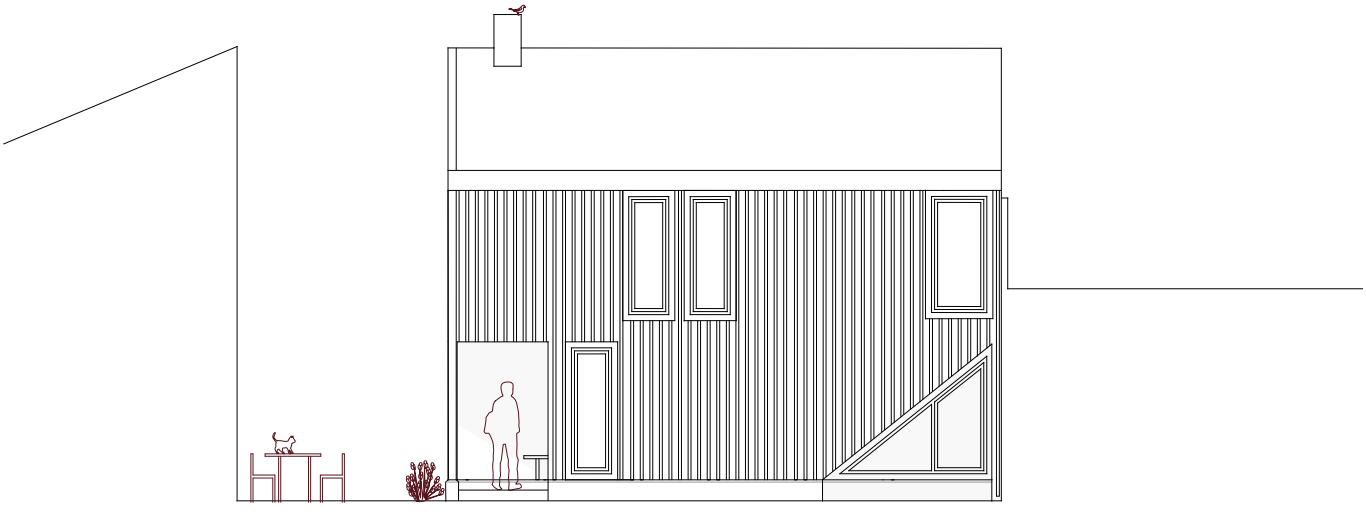

TARALDSGÅRDSVEITA 6B

GURO LØKKEN

TARALDSGÅRDSVEITA 6B

Guro Løkken

Adresse: Taraldsgårdsveita 6
Nåværende bruk: Bolig
Foreslått bruk: Nybygg bolig i gårdsrom. Galleri i 1. etasje.

Taraldsgårdsveita 6b er en bakgårdsbygning, plassert i gårdsrommet til Taraldsgårdsveita 6. I dag er gårdsrommet gjenbygget av enetasjes bygning med boligfunksjoner. Ved å fjerne denne bygningen, og føre opp en ny i bakkant av gårdsrommet, får man et felles, større gårdsrom for Taraldsgårdsveita 6 og Taraldsgårdsveita 8. Planer fra 1934 (og eldre) viser at det tidligere har ligget en slik bygning i dette gårdsrommet.

Bakgårdsbygningen er i isolert bindingsverk, med lektekledning. Første etasje rommer de private funksjonene som garderobe, bad og soverom. Mens andre etasje har oppholdsområde med stue, kjøkken og spiseområde.

Andre etasje krager ut over inngangspartiet, og skaper en uteplass under tak. Denne uteplassen virker som en halvprivat buffersone mellom inngangsdøren og bakgården for alle naboene rundt.

Taraldsgårdsveita 6b er inspirert av svalgangshuset, og har ganglinje og trapp ut mot sørfasaden. I motsetning til det tradisjonelle svalgangshuset er svalgangen i dette tilfellet klimatisert.

Svalgangen gir muligheten til å trekke inn fasaden under trappen, og skape en privat atmosfære som blir skjermet av trappen. Fordi det er tett mellom bygningene mot gårdsrommet, har jeg valgt å plassere soverommet mot denne skjermede delen av fasaden, for å skape en situasjon som oppleves privat, uten mye innsyn fra naboene rundt.

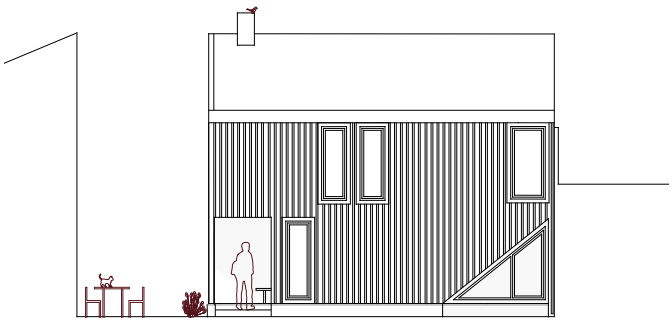

Fasade sør, 1:200

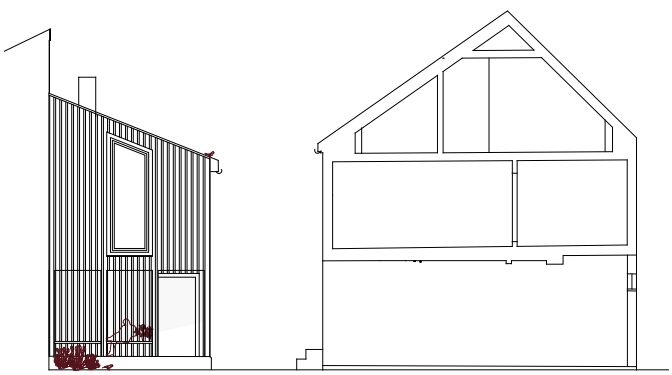

Fasade vest, 1:200

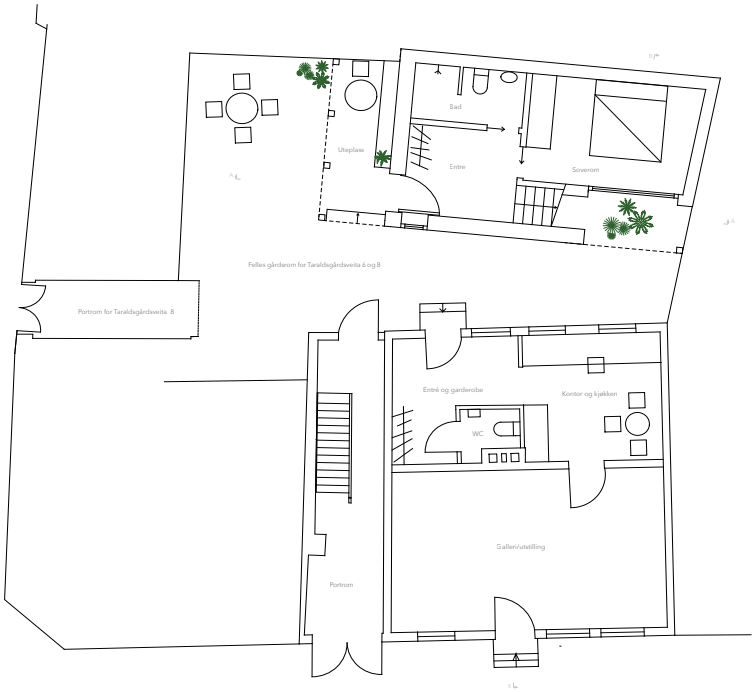

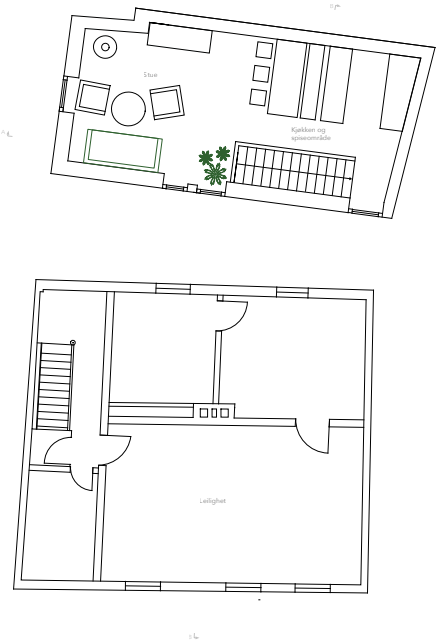

Plan 1 og 2, 1:200

0 2 4 10 m

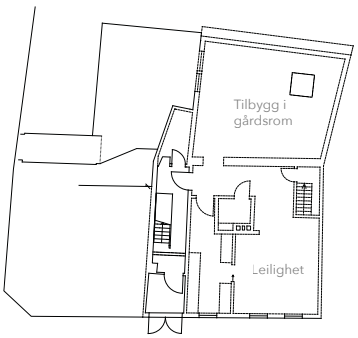

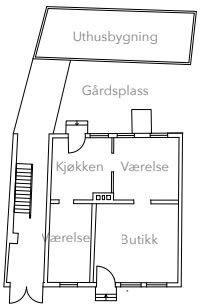

Dagens situasjon, plan 1, 1:400

0 4 8 20 m

Plan fra 1934, 1:400

0 4 8 20 m

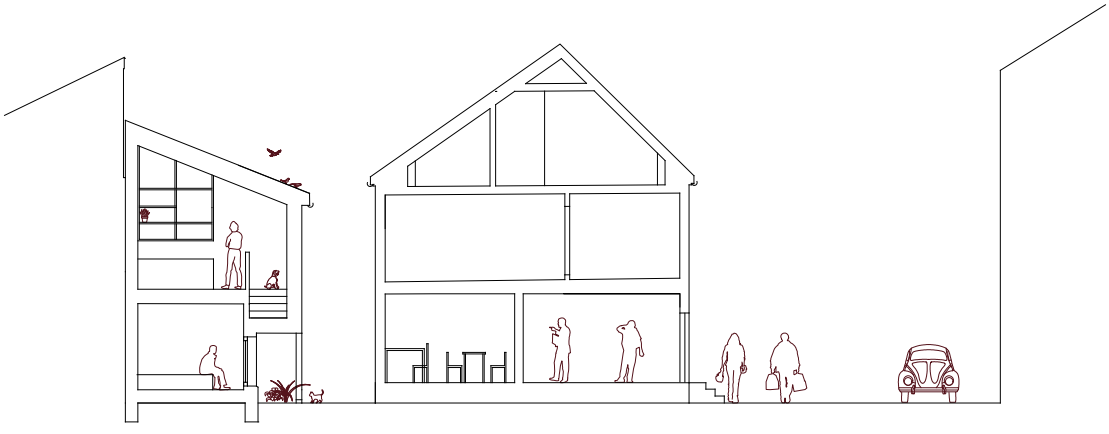

Snitt A-A, 1:200

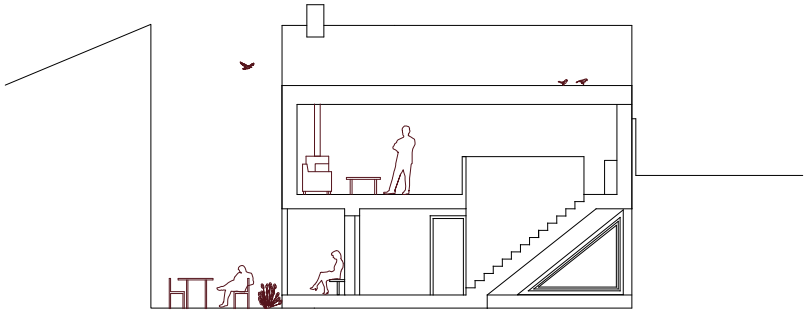

Snitt B-B, 1:200

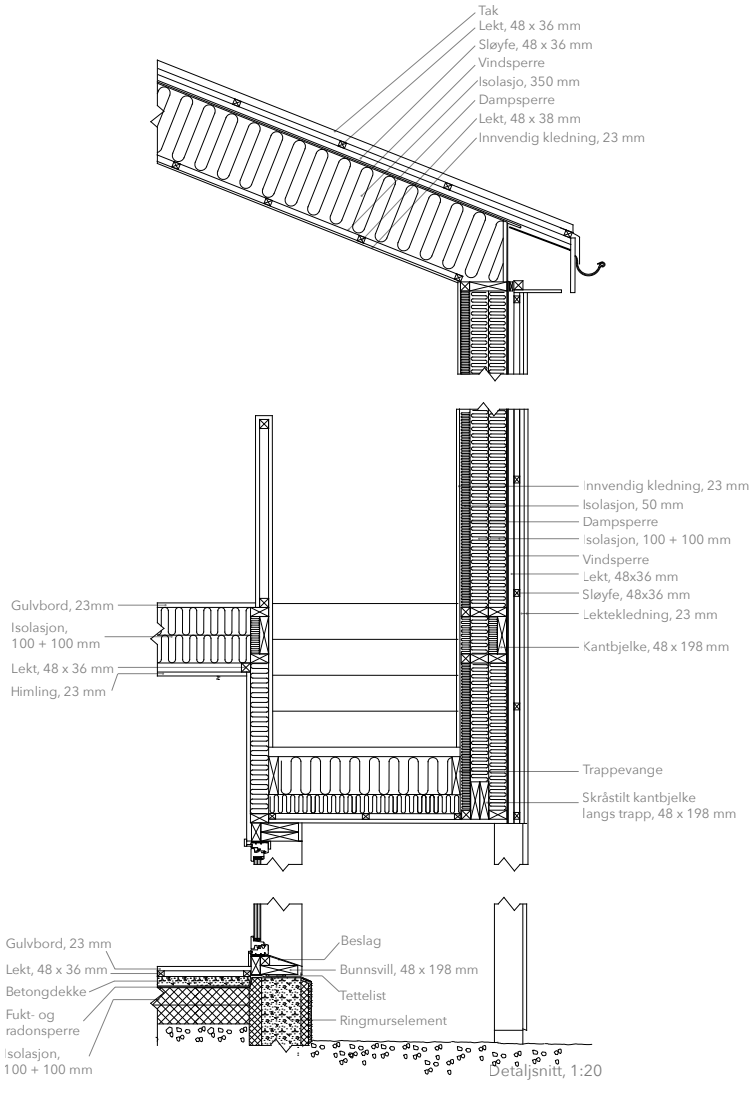

Detaljsnitt, 1:20

ET ÅPNERE TGV 10

ANNA VICTORIA VAN DER ZWAAG

ET ÅPNERE TGV 10

Anna Victoria van der Zwaag

Adresse: Taraldsgårdsveita 10
Nåværende bruk: Bolig og næring
Foreslått bruk: Bolig og næring

Målet med prosjektet har vært å skape gode boliger og arbeidsplasser av dagens trange og lukkede situasjon.

Taraldsgårdsveita 10 består i dag av fire relativt trange leiligheter fordelt på to plan, i tillegg til et lydstudio i kjelleren og en utleiehybel på loftet disponert av eiere i 2. etasje. Dette prosjektet foreslår endring av program i første etasje fra bolig til næringslokaler. Den ene leiligheten bevares som i dag. I den andre leiligheten fjernes noen lettvegger, satt opp i forbindelse med en totalrenovasjon av bygningen på tidlig 2000-tall. Dette frigir plass til et romslig kjøkken, som får ny vertikal forbindelse til loftet, som innlemmes som del av denne leiligheten.

Et premiss for nye tillegg i bygningen har vært å stikke så få hull som mulig i den eksisterende laftekassa. Historisk data eller funn gjort ved befaring i bygningen har derfor vært et viktig grunnlag for å finne ut hvor det allerede er vindus- eller døråpninger.

Av nye tillegg er et karnapp som settes inn i nåværende rømningsvei i gavl, et reetablert takopplett og to reetablerte dører. Dørene bidrar til å aktivisere gårdsrommet og tilgjengeliggjøre det fra 1. etasje. Gårdsrommet får i samme slengen en real overhaling, med ny trapp, benk, søppelhåndtering og tuntre.

Ny fasadeutforming mot gårdsrommet er gjort med utgangspunkt i vindusplassering og dimensjoner slik de fremstår som trefagsvindu i tegninger fra 1917 og foto fra tidlig 90-tall.

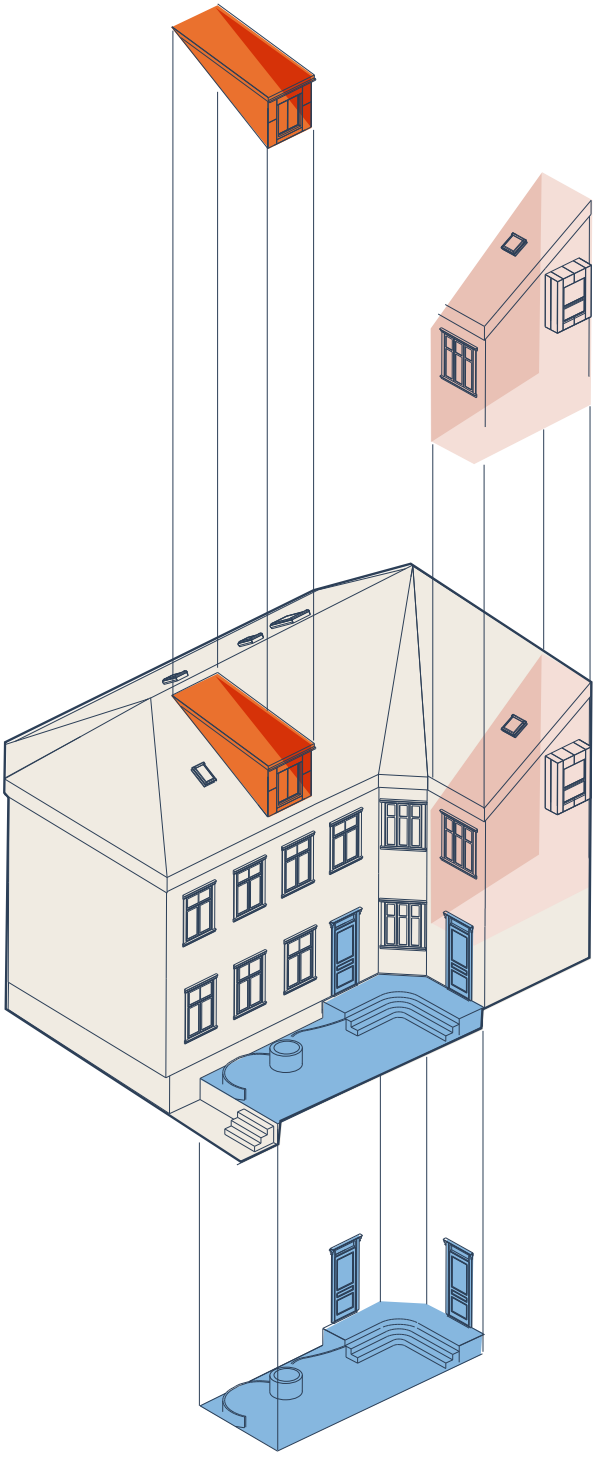

Hovedgrep: reetablert takopplett, nytt karnapp og retaberte dører mot gårdsrommet.

Fasade mot gårdsrm

0 1 2 5 m

Snitt 1:200

0 2 4 10 m

Gårdsrom

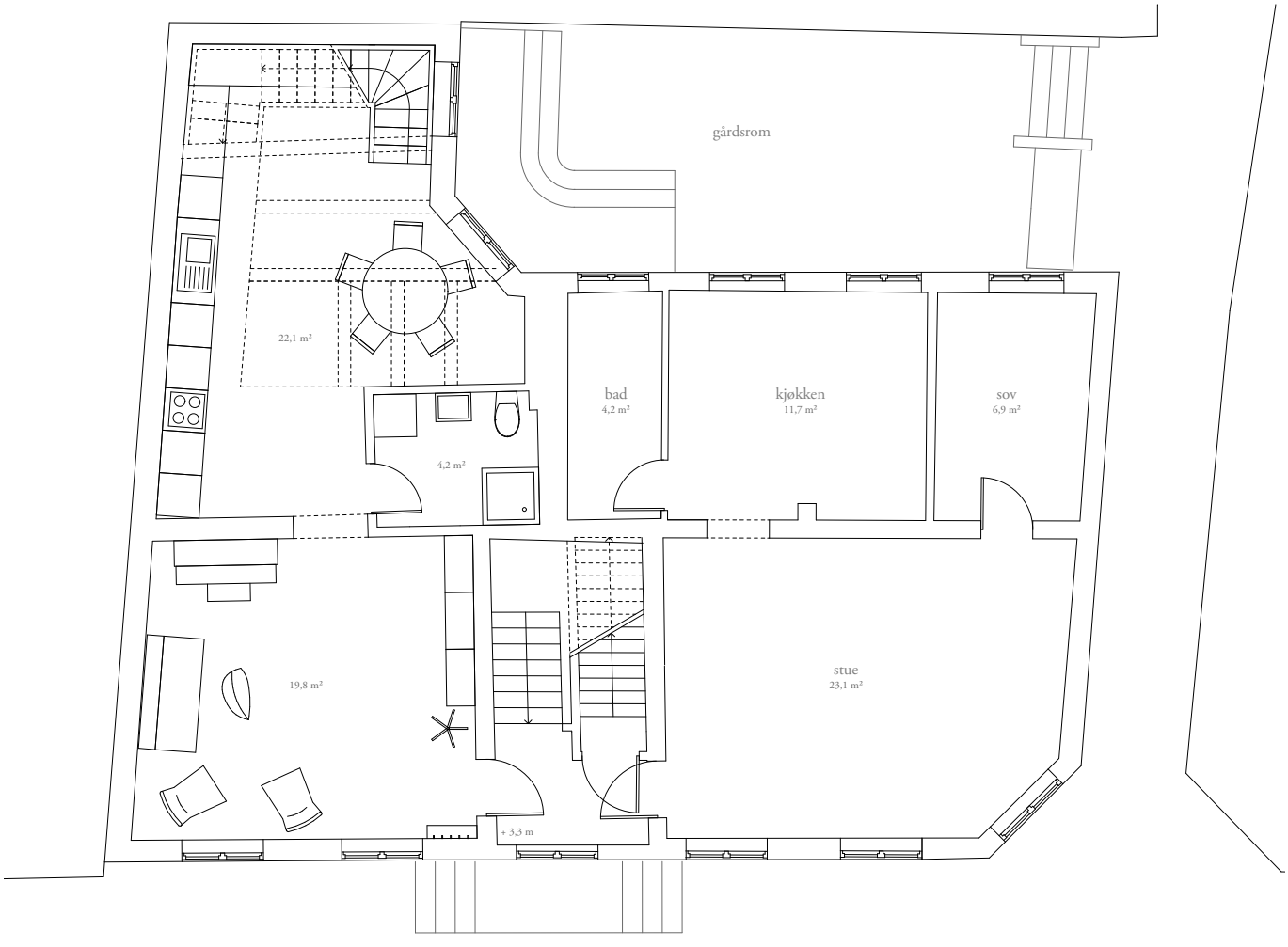

Plan 2. etasje

0 1 2 5 m

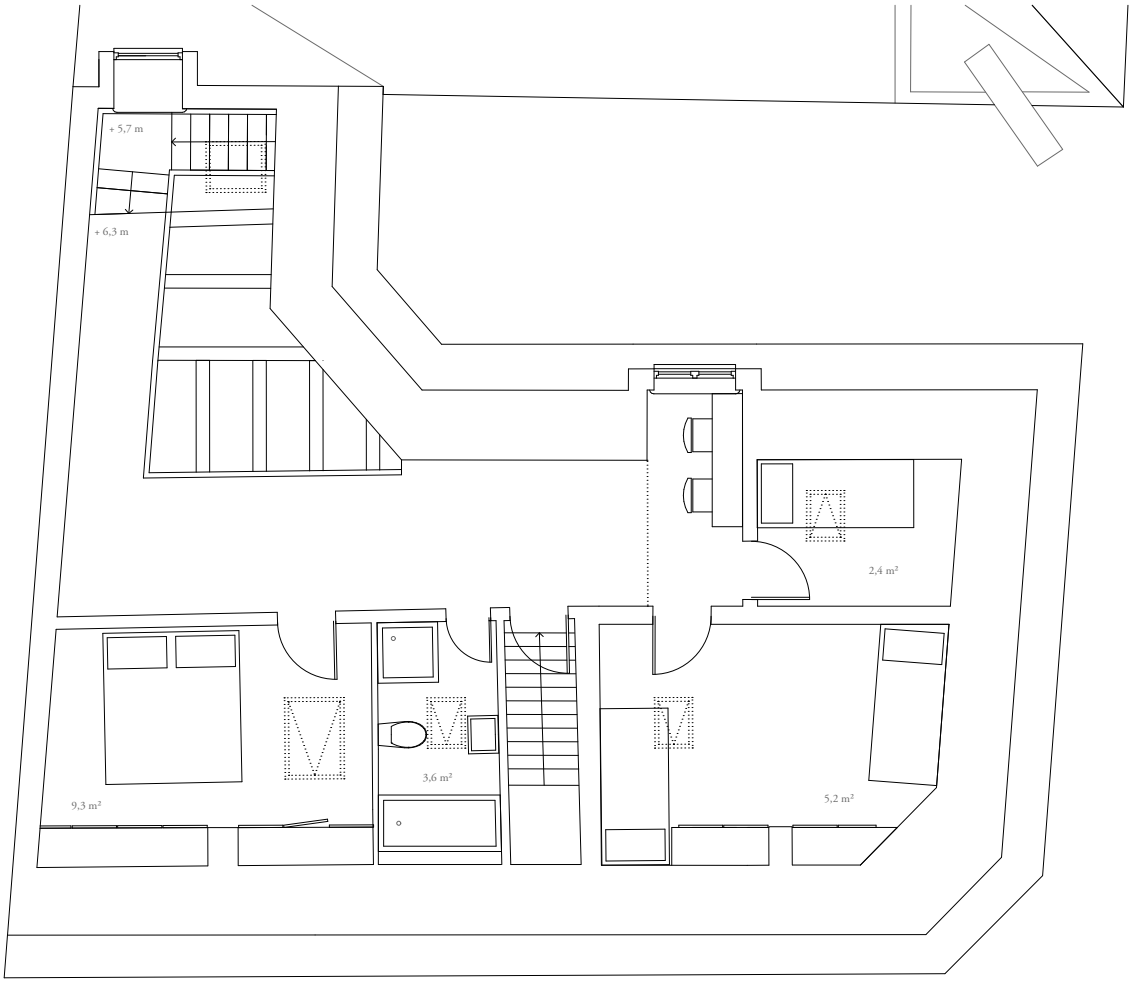

Plan 2. etasje

0 1 2 5 m

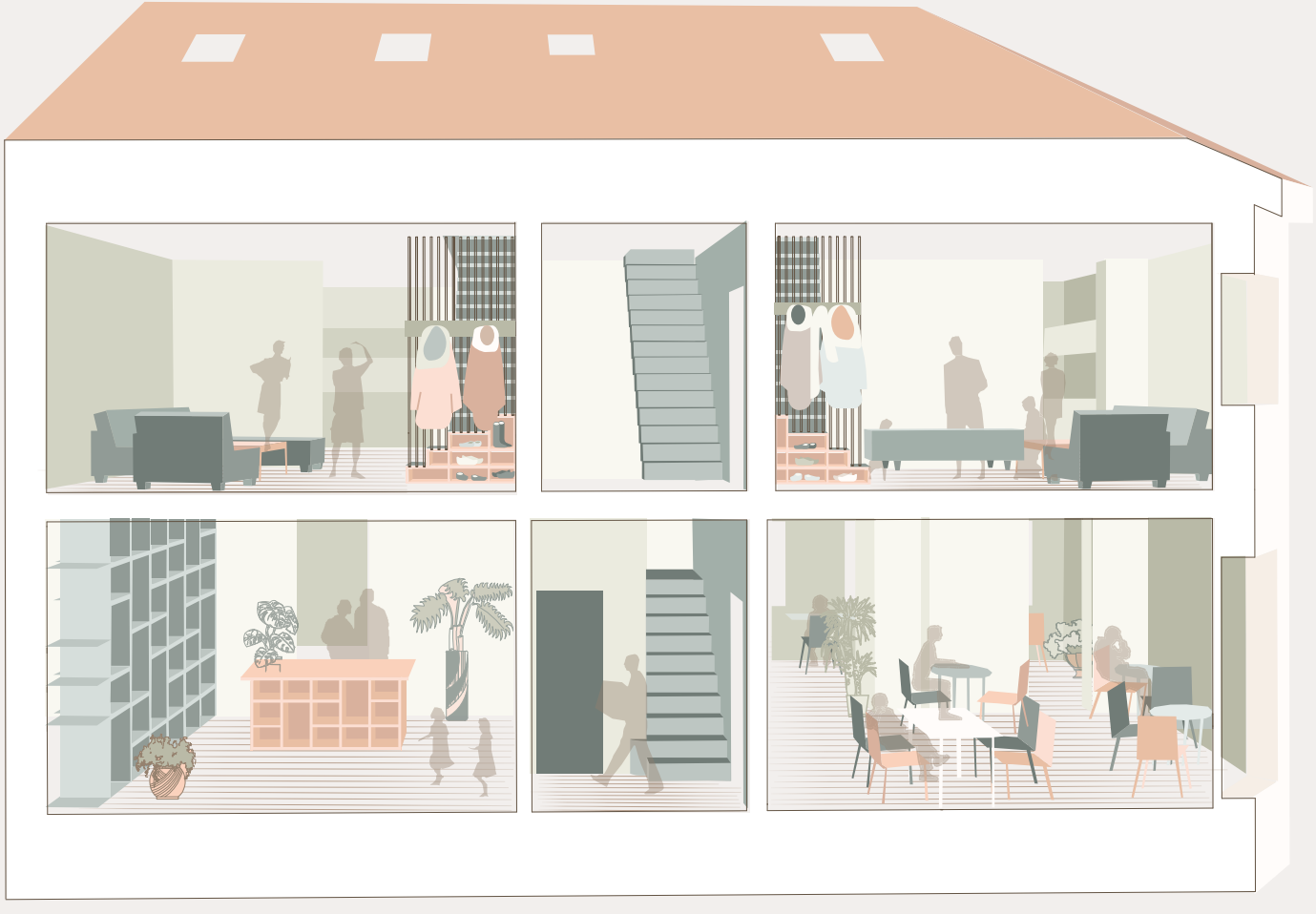

No. 10

AMNA SPAGO OG KAROLINE MARKEN SMENES

No. 10

Amna Spago og Karoline Marken Smenes

Adresse: Taraldsgårdsveita 10
Nåværende bruk: Bolig og næring
Foreslått bruk: Bolig og næring

Taraldsgårdsveita 10 består i dag av fem boenheter fordelt over to etasjer og loft, samt et musikkstudio i kjelleren. Husets planløsning bærer sterkt preg av modernisering. Fasaden ut mot Taraldsgårdsveita har tydelige spor av at det tidligere har vært næringsvirksomhet i første etasje. I dag er de store butikkvinduene delvis tildekket for å skjerme mot innsyn fra nysgjerrige forbipasserende til leilighetene.

Vi har valgt å stille oss noen overordnede spørsmål i forbindelse med prosjekteringen: Hvordan kan vi forsterke husets kvaliteter og ta tilbake tapte kvaliteter? Og hvor mye kan vi få til ved å gjøre minst mulig?

I første etasje er det planlagt for to næringslokaler. Lokalet i vest rommer en blomsterbutikk med tilhørende bakrom, lager, WC og personalrom. I øst er det et fleksibelt lokale som enten kan være en del av butikken, eller en egen virksomhet. Kjelleren har vi valgt å la være da dette er en fungerende næringsvirksomhet i dag.

Leilighetene i de øverste etasjene har inngang fra 2. etasje, og en intern trapp opp til soverom på loftet. Leilighetene inneholder en romslig stue, kjøkken, bad/vaskerom og 2/3 soverom.

De største endringene vi gjør i fasaden er tilbakeføring av dører ut til gårdsrommet via 1. etasje, tilbakeføring av ark på loftet mot nord, samt takvinduer i sør og mot øst. Vi ønsker å gi familier mulighet til å kunne bo romslig midt i byen uten at det skal gå på bekostning av bokvalitet og areal.

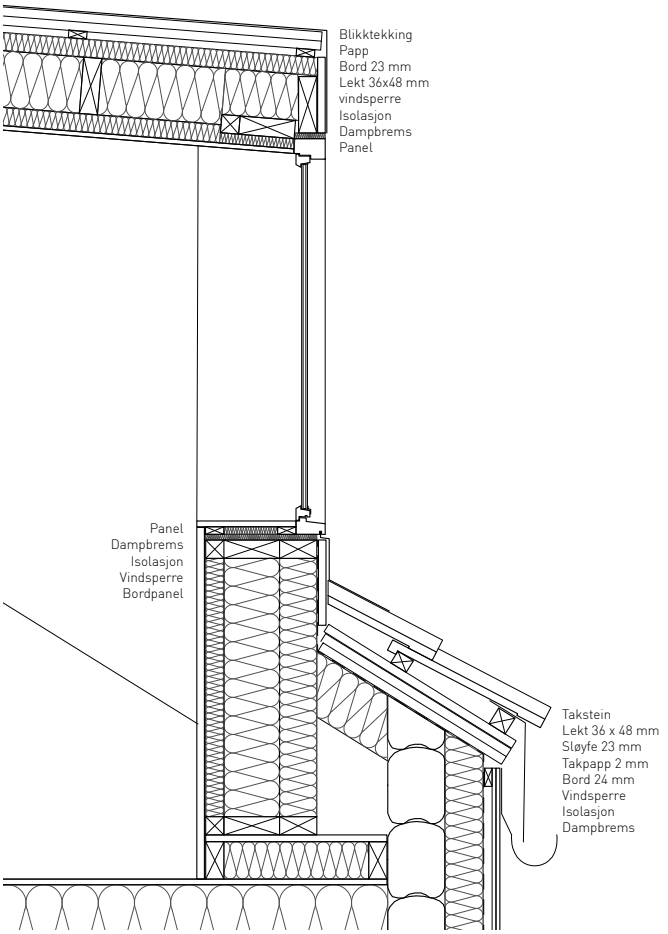

Detaljtegning av ark.

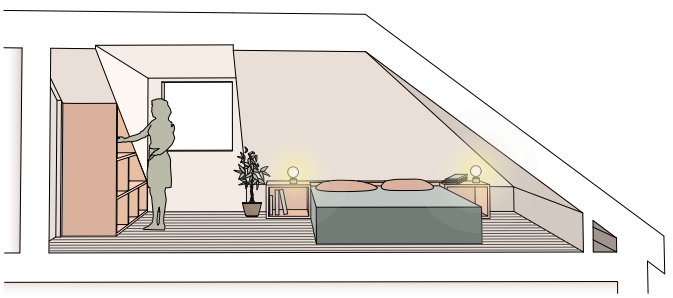

Snittperspektiv gjennom soverom på loft.

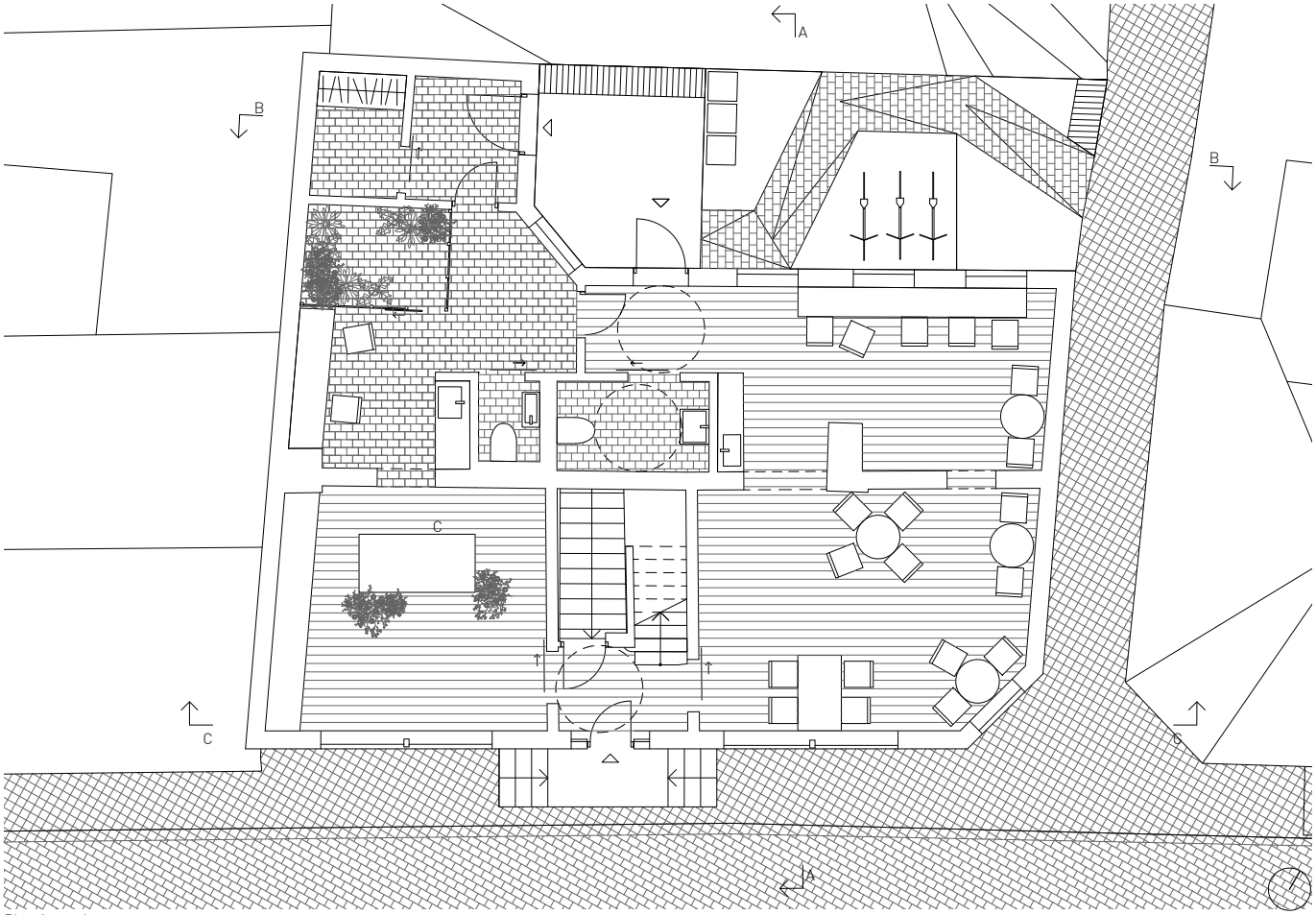

Plan 1. etasje

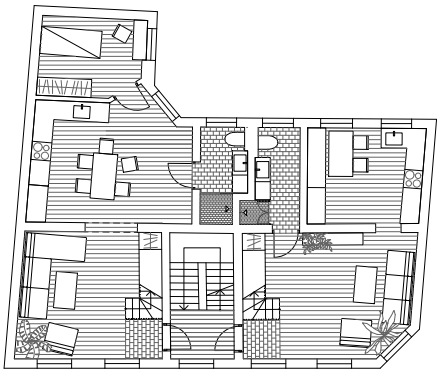
Plan 2. etasje

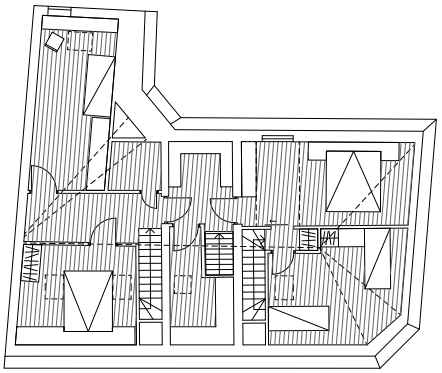
Plan loft

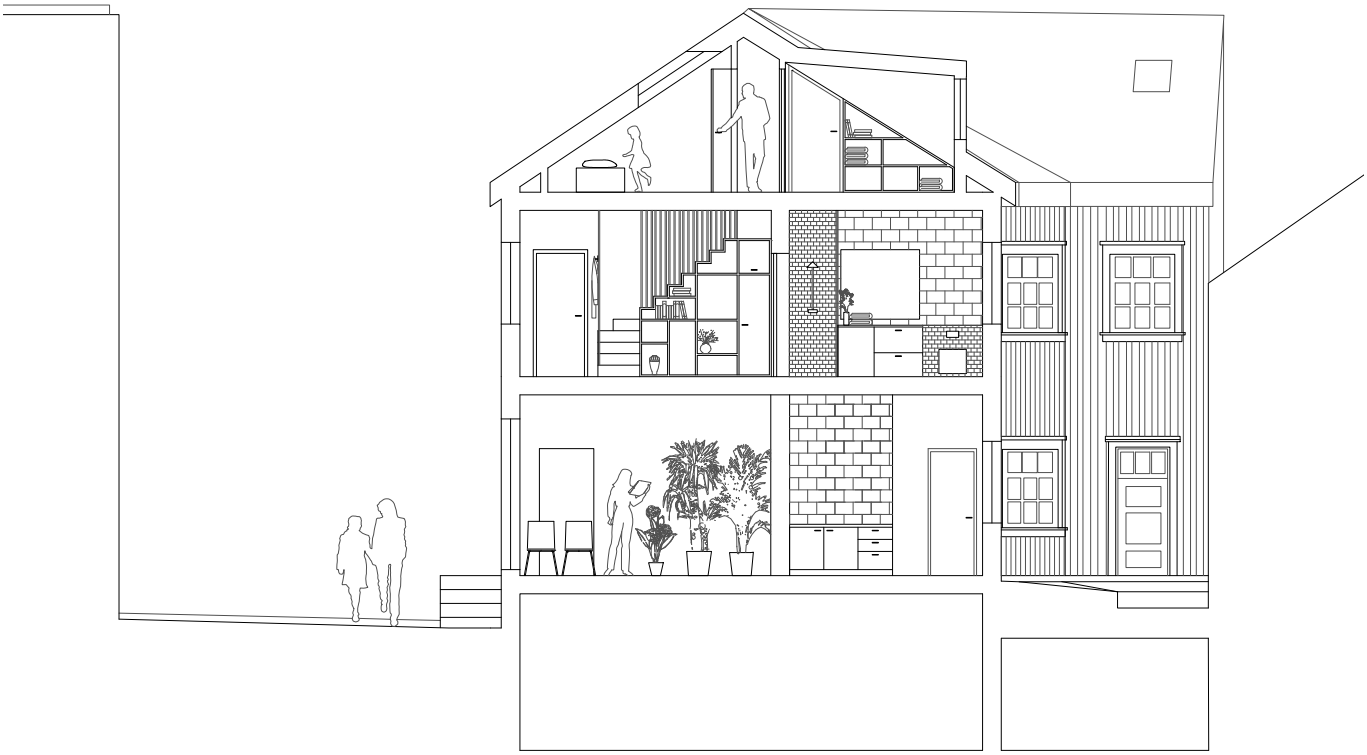

Snitt A-A

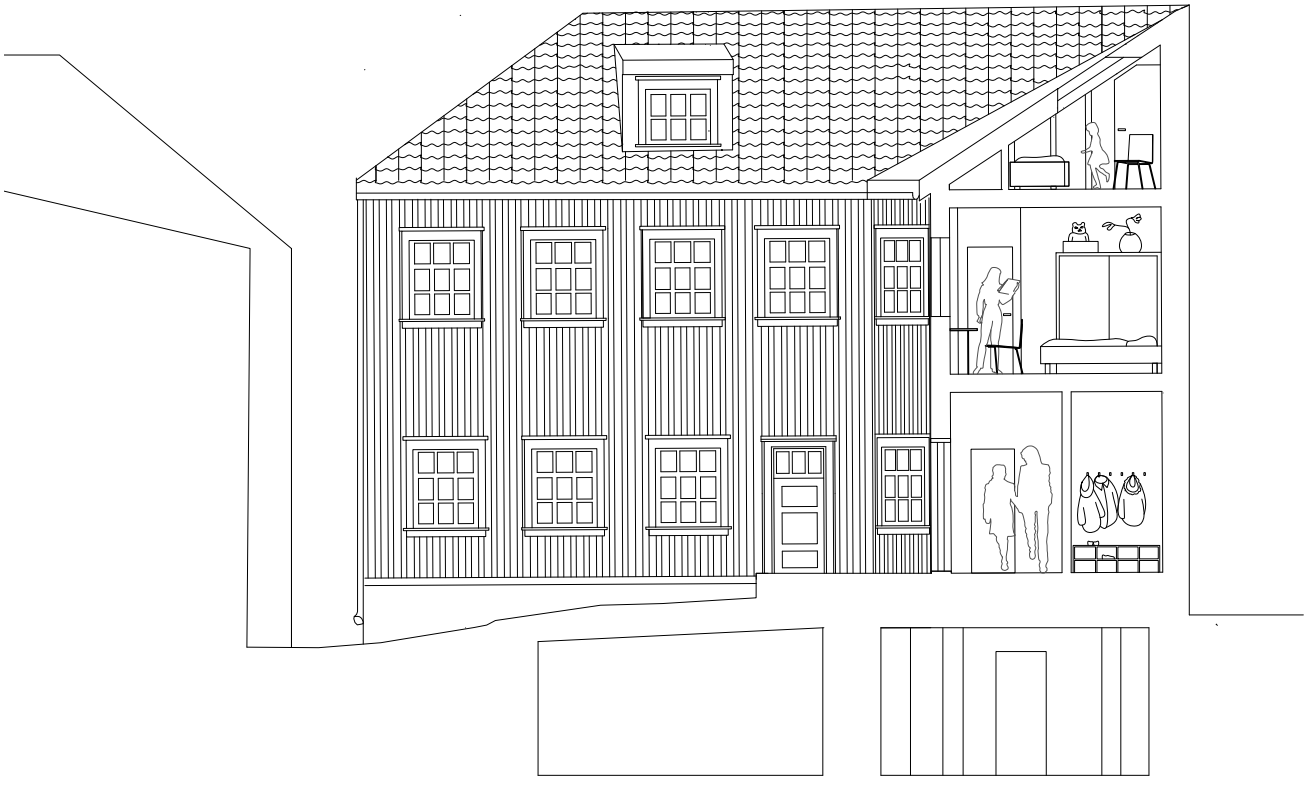

Snitt B-B

CASCADE

JEROME BARRUN PASION

CASCADE

Jerome Barrun Pasion

Adresse: Taraldsgårdsveita 10
Nåværende bruk: Leiligheter
Foreslått bruk: Fagforening samlingslokaler

Taraldsgårdsveita 10 har hatt store forandringer i løpet av ett hundre år. Opprinnelig en butikk og lagringsplass for møbler, nå innholder den leiligheter.

Prosjektet handler om å renovere og endre første etasje til et kontor og koble bakbygningen til hovedbygningen. Kontoret egner seg til en fagforening eller et institutt ved universitetet som ønsker å være synlig i Midtbyen. De trenger arbeidsplass, utstillingsplass, leseplass, og lagringsplass.

Leilighetene i første etasje er endret til en kontorsituasjon og alle tre etasjer av bakbygningen er endret til fagforeningsformål for å skape verdi til de som er påvirket. Dette betyr at innvendige vegger rives og nye programmer tar over.

I første etasje finnes det arbeidsplass og plass for utstilling eller foredrag. Det er mulig også å samtale med kollegaer.

I bakbygningen i første etasje finnes det et møterom og trapp til andre etasje. I andre etasje er det leseplass hvor aktuelle materialer er plassert i hyller. Tidsskrifter og arkivmateriale egner seg i andre etasjen. Loftet er bevart som lagring.

Et nytt volum innholder trappa som fungerer som rømningsvei for leilighetene i andre og tredje etasje. Foreløpig bruker beboerne i bakbygningen nabobygningens trappekasse som inngang. I prosjektet er nabobygningens trappekasse brukt som rømningsvei.

Det nye volumet skaper verdier for de som bor i bygningen. Leilighetene får større areal og får en innendørs rømningsvei. Fagforeningen får tilgang til tredje etasje med det nye volumet.

Reparasjon av fasaden skjer med gjenoppretting av vinduene og en ny lavere bakgård med universelt utformet rampe.

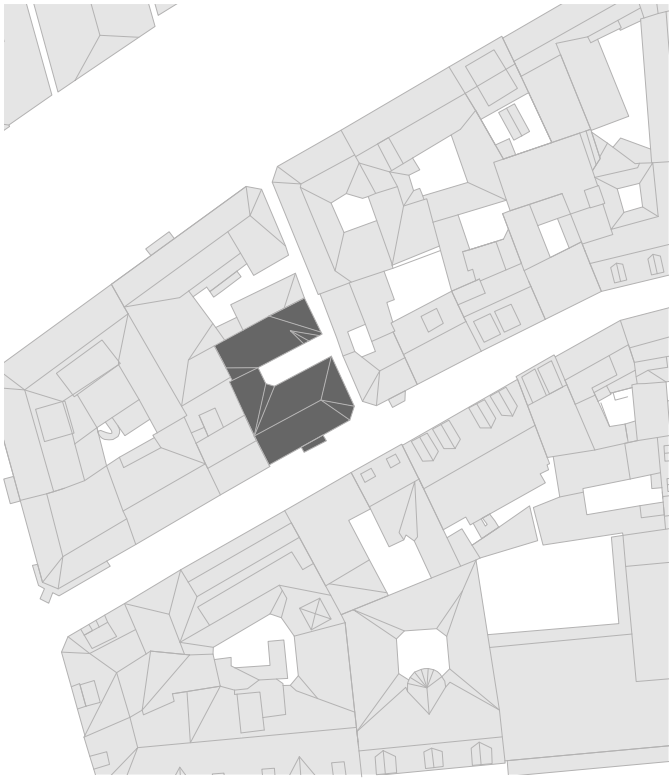

Situasjon

Taraldsgårdsveita fasade

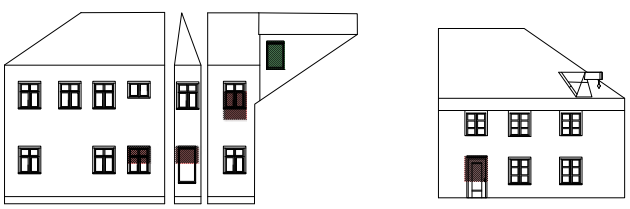

Endringer i fasade. Rød er eksisterende; grønn er ny

Kuskveita Fasade

0 1 2 5 m

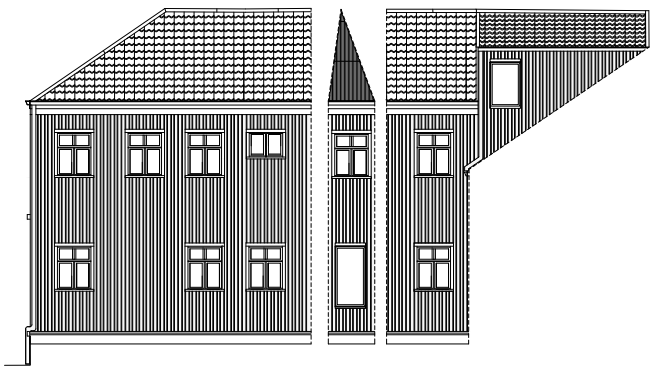

Bakgården sørside

0 2 4 10 m

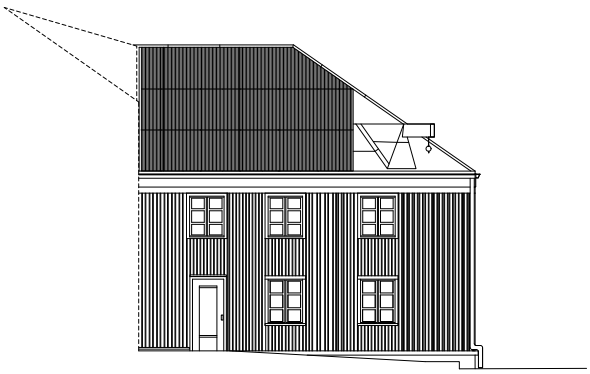

Bakgården nordside

0 2 4 10 m

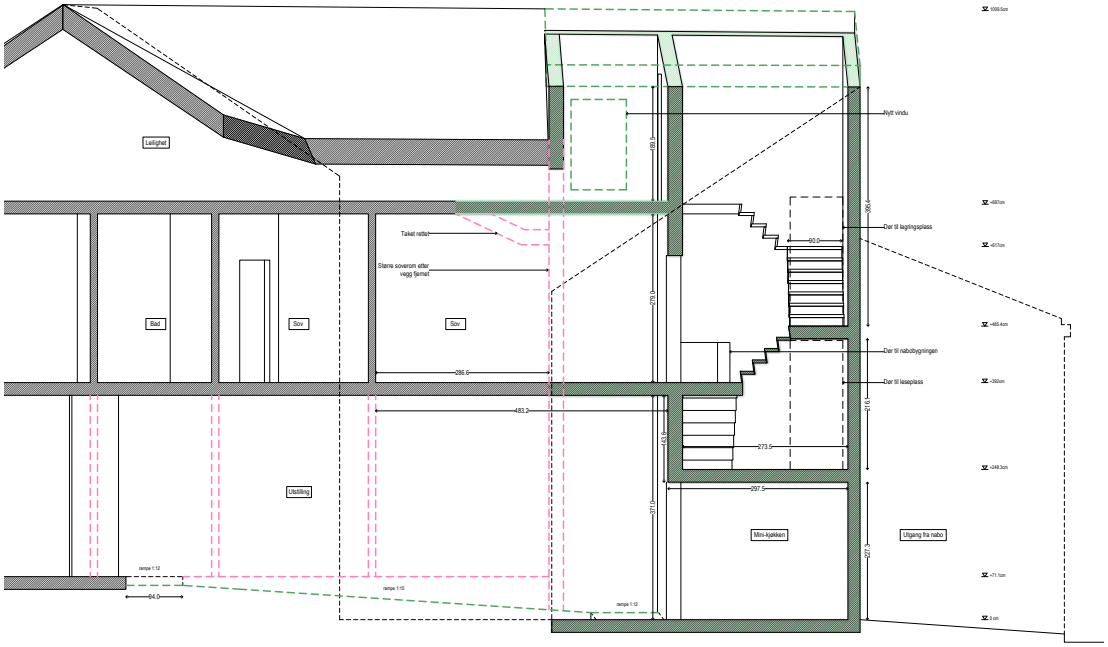

Snitt av endringer. Ny rampe, fjernet vegger, nytt volum.

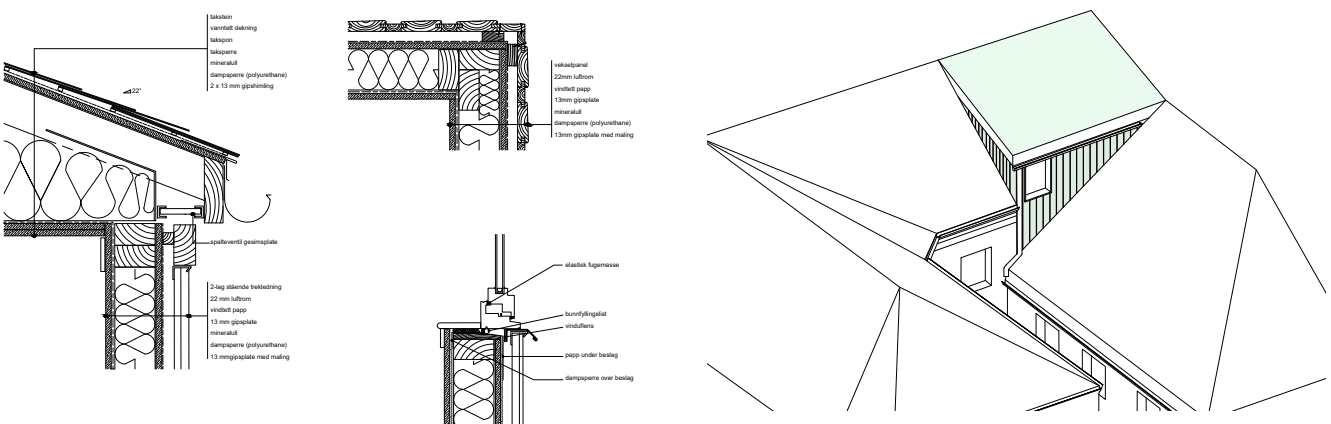

Detaljer av det nye volumet: Tak, hjørnet, vindu

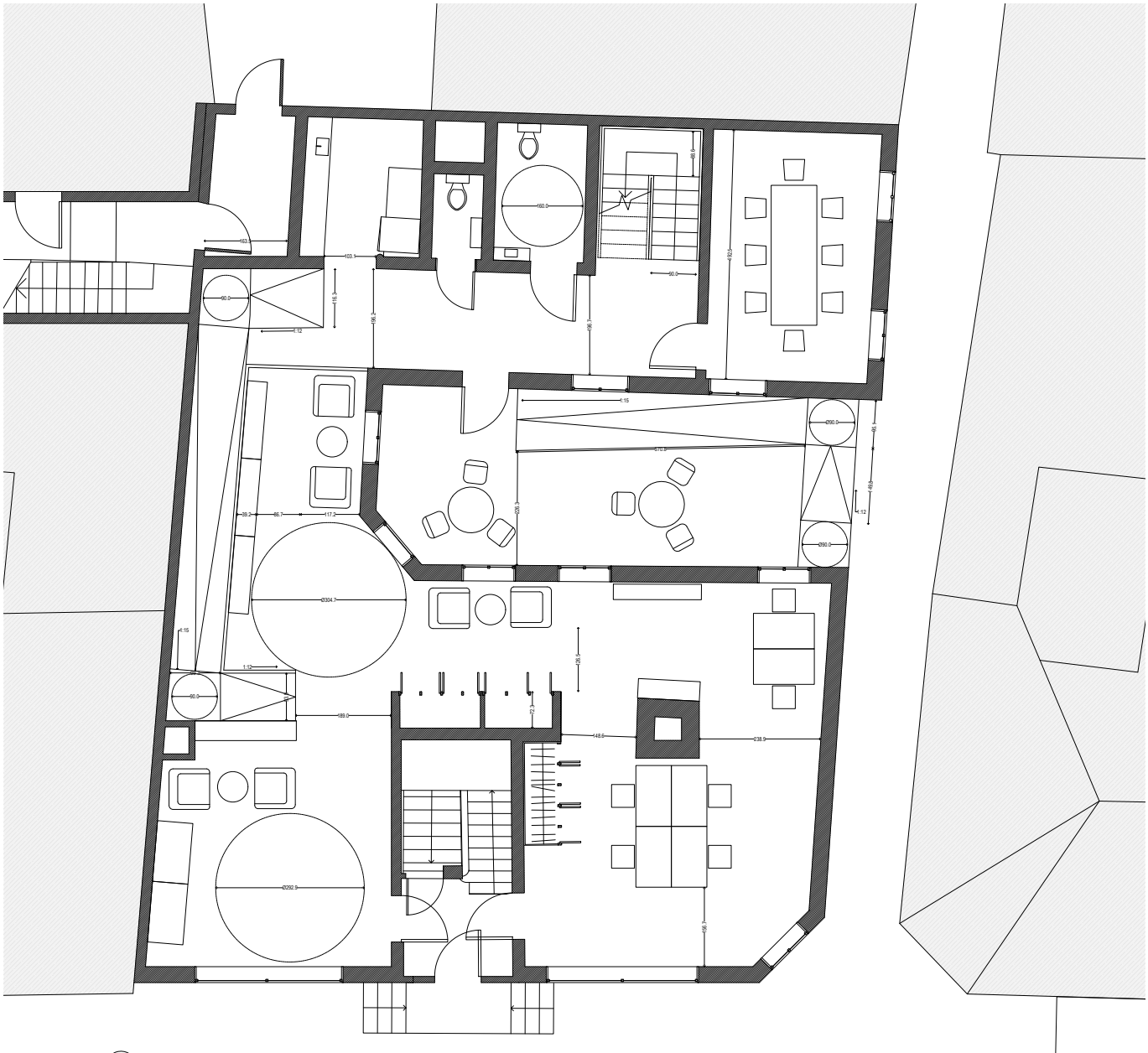

Første plan

Snitt A-A 1:100

TARALDSGÅRDSVEITA 11

MARIELLE SIVERTSEN HANSEN

TARALDSGÅRDSVEITA 11

Marielle Sivertsen Hansen

Adresse: Taraldsgårdsveita 11
Nåværende bruk: 1. etasje og kjeller under renovering, boliger i resterende etasjer
Foreslått bruk: Kontorlokale med verksteder

Taraldsgårdsveita 11 er en teglgård som i over 100 år har huset folk og den kjente og kjære Fiskhallen. I dag er første etasje under oppussing til ny bruk. Bygningen har bidratt til aktivitet i veita og er et orienteringspunkt i Nerbyen.

Oppgaven
Oppgaven har dreid seg om å jobbe med bygningen internt i første etasje og i kjeller. Som den robuste murgården den er, med sine store butikkvinduer ut mot veita, er gården allerede inviterende og veletablert. Boligene i andre, tredje og fjerde etasje er nylig renovert og har egen hovedinngang, så disse etasjene anser jeg som allerede velfungerende. Oppgaven dreier seg derfor om første etasje og kjeller, med særlig fokus på å skape en bedre forbindelse mellom disse. Begge har god takhøyde og fleksible planløsninger, men har ikke særlig god forbindelse i dag. Med de gode kvalitetene kjelleren har ser jeg potensiale i å knytte sammen etasjene, så sirkulasjon er vesentlig i denne oppgaven.

Grep
Ved større og mindre grep skal begge etasjene kunne bli brukt effektivt sammen. Et nytt tilbygg i bakgården forbinder interiør med eksteriør og skaper bedre sirkulasjon. I tillegg åpnes veggen mellom trappa og hovedrommet i første etasje slik at trappa blir mer synlig. En løfteplattform gjør kjelleren tilgjengelig, og nye toaletter etableres. Også lysgravene utvides for større lysinnslipp, samt rømningsmulighet.

Program
Inn i Taraldsgårdsveita 11 flytteret lite, kreativt kontor med behov for verkstedsfunksjoner. Her kan kunstnere boltre seg med ulike teknikker og materialer, designere kan produsere prototyper, eller hvorfor ikke gjøre hele lokalet om til et arkitektkontor?

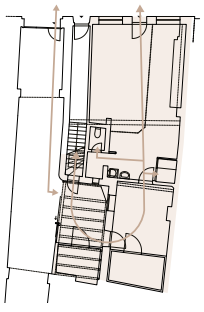
Sirkulasjon i dag

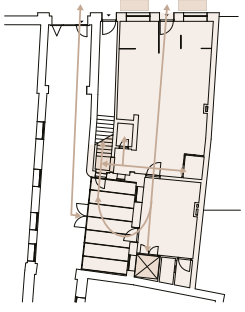
Sirkulasjon etter endring

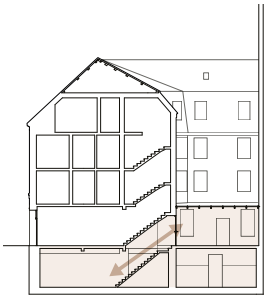
Bedre vertikal forbindelse

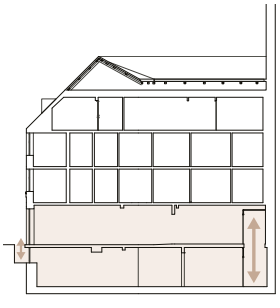
Lysgrav og løfteplattform

Snitt A-A 1:200

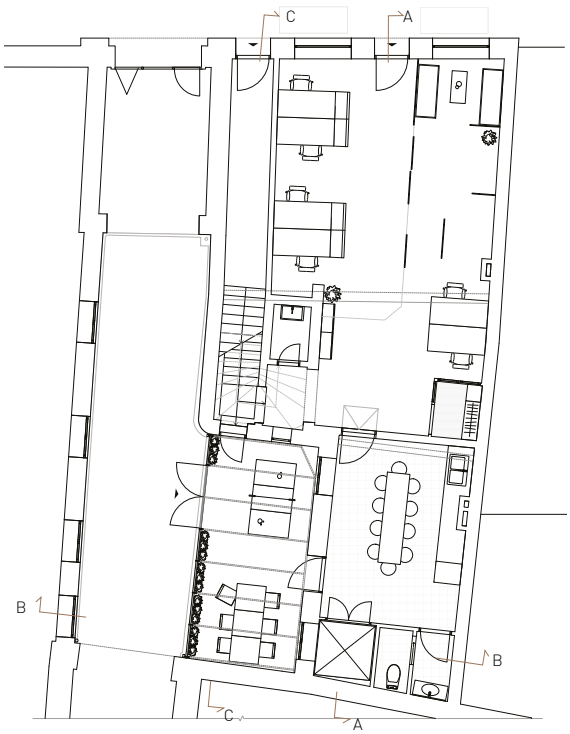

Plan første etasje 1:200

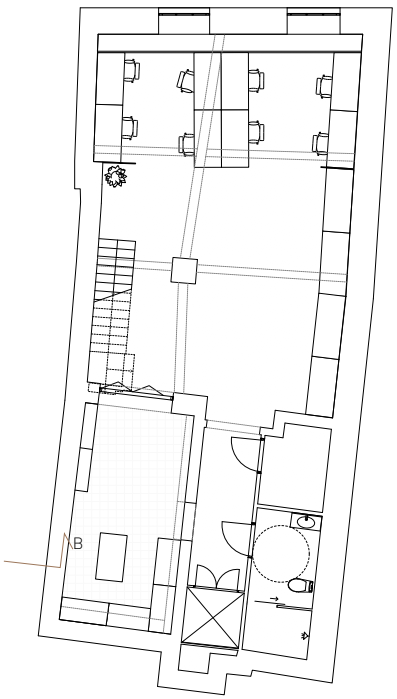

Plan kjeller 1:200

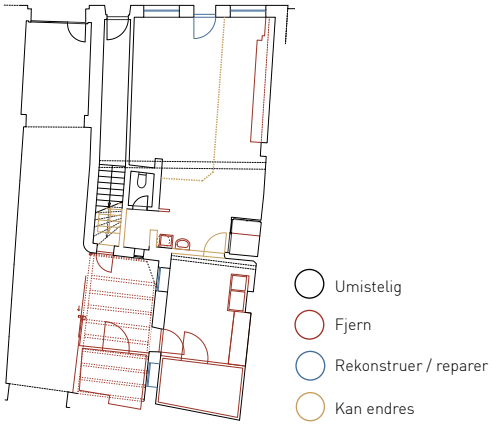

Vurdering av bygningen i dag

Endringer i første etasje

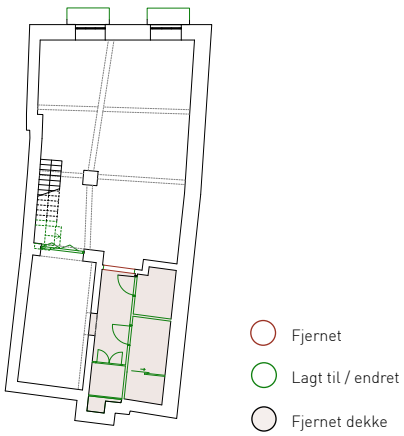

Endringer i kjeller

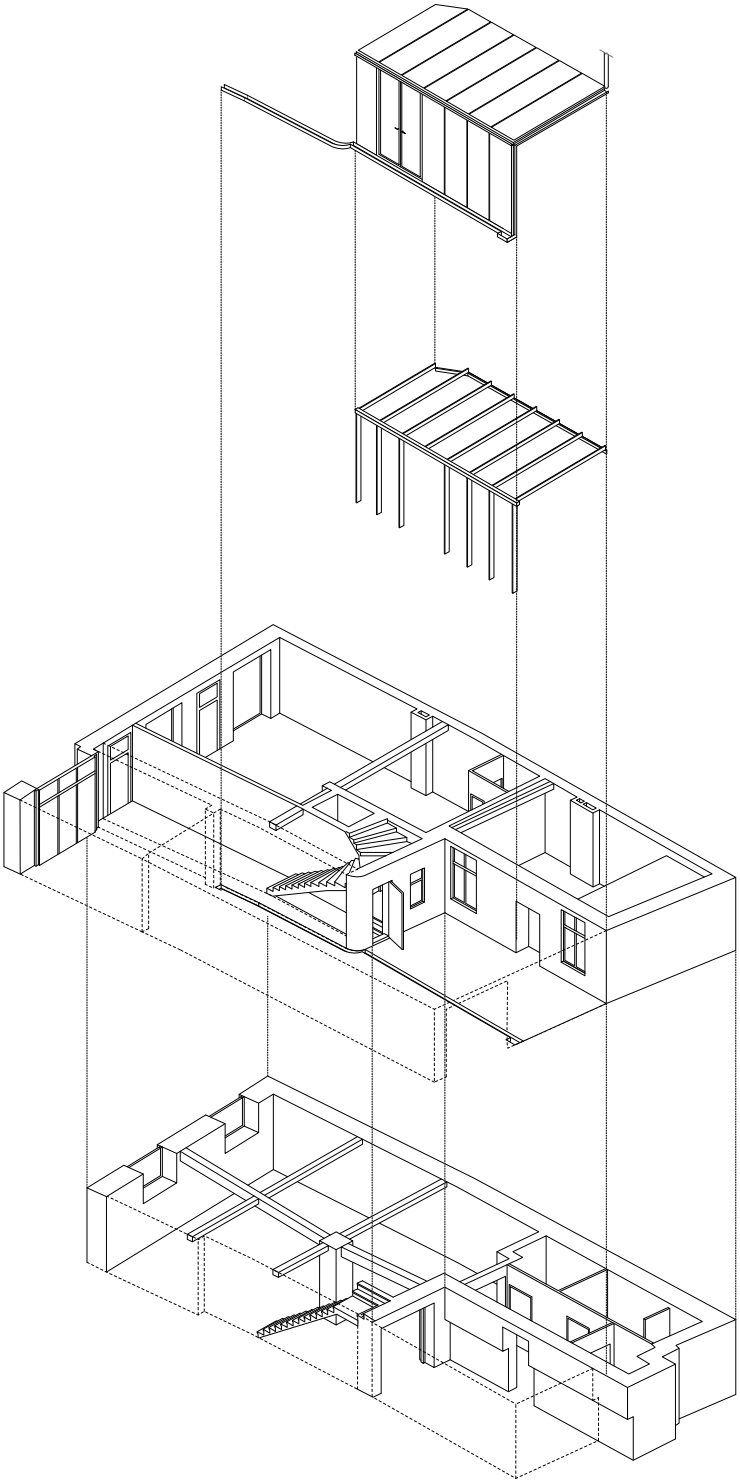

Aksonometri, konstruksjonsprinsipp

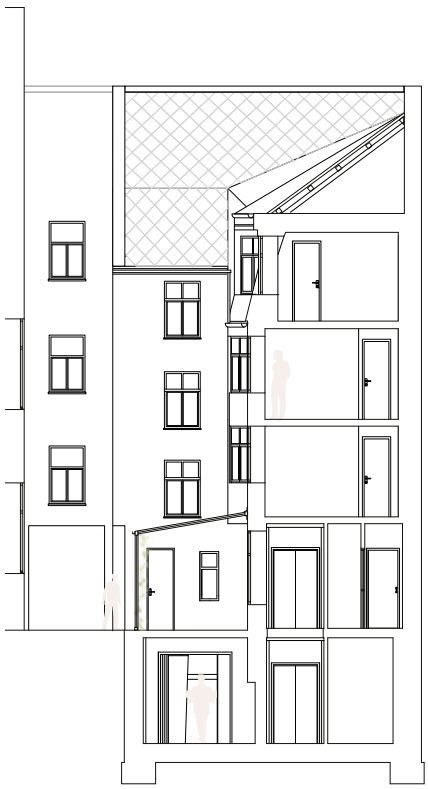

Snitt B-B 1:200

Fasade vest, nytt tilbygg 1:200

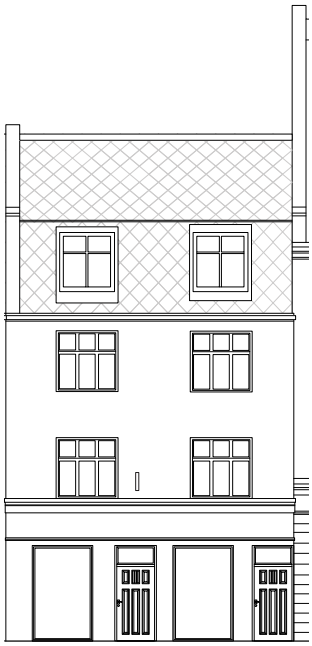

Fasade nord 1:200

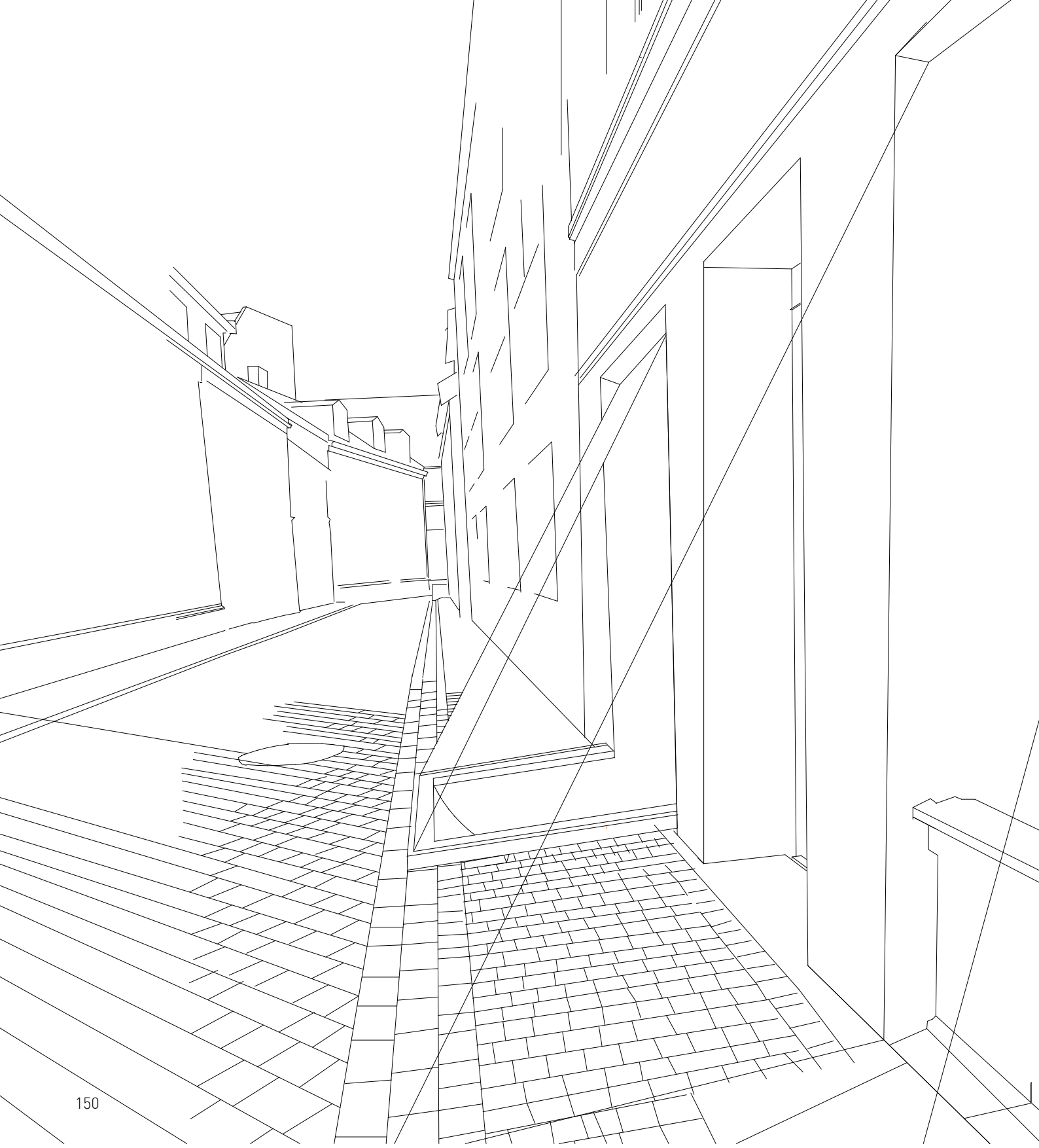

TARALDSGÅRDSVEITA 11

KRISTIN NILSEN FRØYSTEIN

TARALDSGÅRDSVEITA 11

Kristin Nilsen Frøystein

Adresse: Taraldsgårdveita 11
Nåværende bruk: første etasje og kjeller under renovering
Foreslått bruk: Keramikkverksted og butikk

Taraldsgårdveita 11 har en sentral beliggenhet i Midtbyen og i veita. Det bør huse en offentlig funksjon. Første etasje har en åpen fasade, men kjelleren er usynlig fra veita.

Jeg har jobbet med første etasje og kjeller. Kjelleren har potensiale: god takhøyde på 2,8 m, og mye areal sentralt i byen. Men kjelleren er bortgjemt og mørk. Man må ut gjennom et tilbygg i bakgården for å finne trappa ned. Dette fjernes.

For å forbedre lysforholdet i kjelleren, og for å skape en kontakt mellom kjeller og veita, lager jeg store lysgraver ut mot veita.

Heis og ny trapp kobler seg på hovedrommet i første etasje og øker kontakten mellom første etasje og kjeller. Jeg etablerer en rømningsvei via bakgården lengst bak i kjelleretasjen, kombinert med overlys.

Nytt program er keramikkverksted i kjelleretasjen, med butikkutsalg fra verkstedet i første. På kveldstid eller med skolegrupper kan man ha seminarer i kjelleren om håndverk, keramikkprosessen, etc. Målet er å bidra til gateliv i veita gjennom en inviterende fasade som hinter om aktivitetene i bygget.

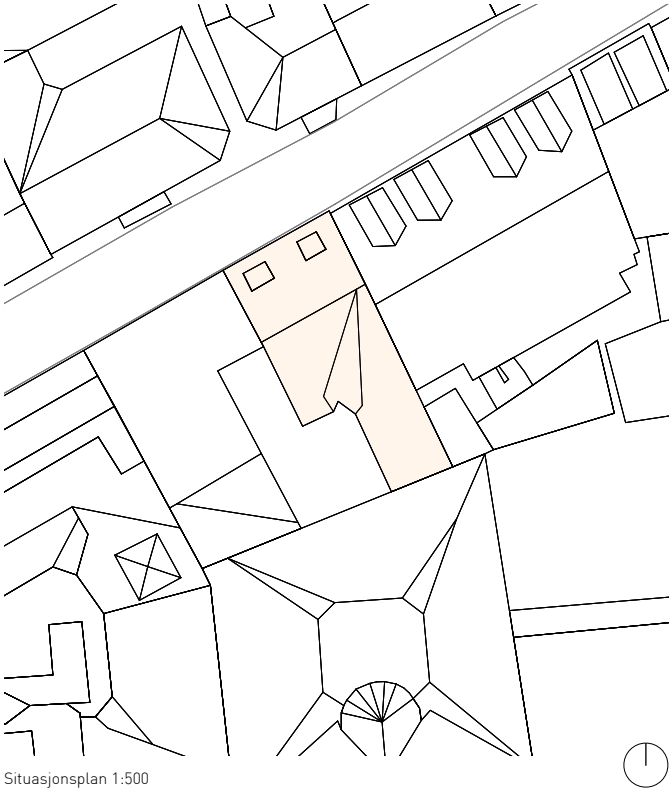

Situasjonsplan 1:500

Plandiagram 1. etasje

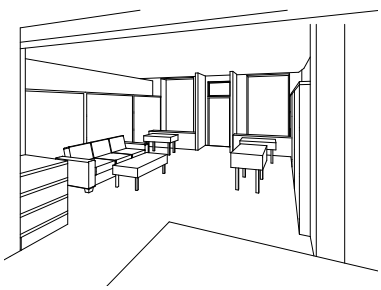

Perspektiv butikk 1. etasje

Perspektiv keramikkverksted kjeller

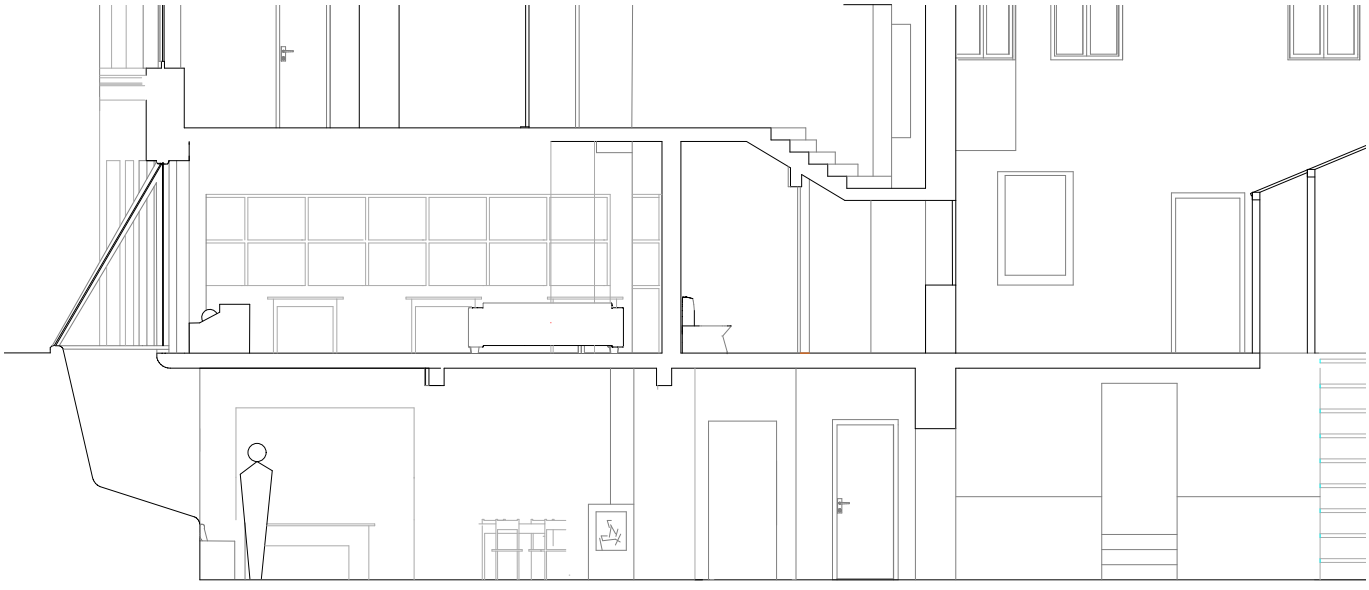

Snitt 1:100

0 1 2 5 m

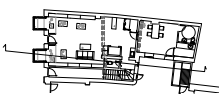

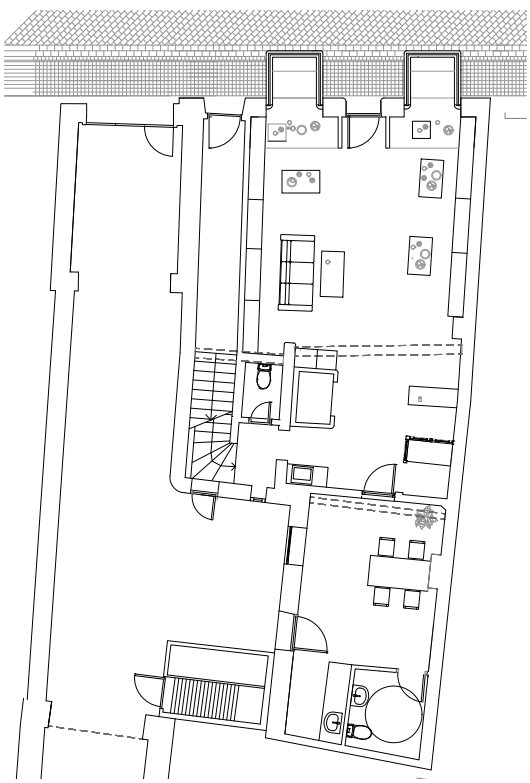

Plan 1. etasje 1:200

0 2 4 10 m

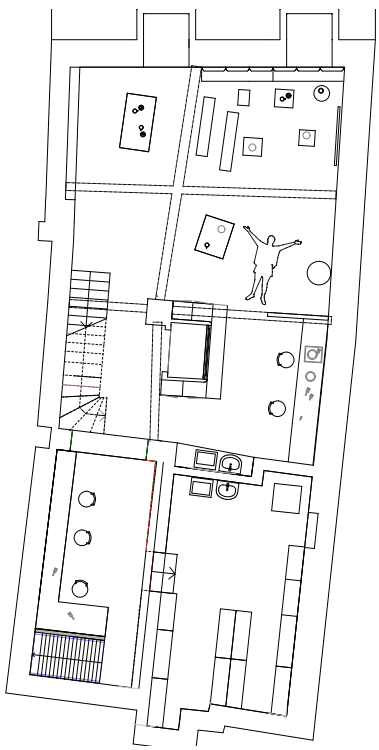

Plan kjeller 1:200

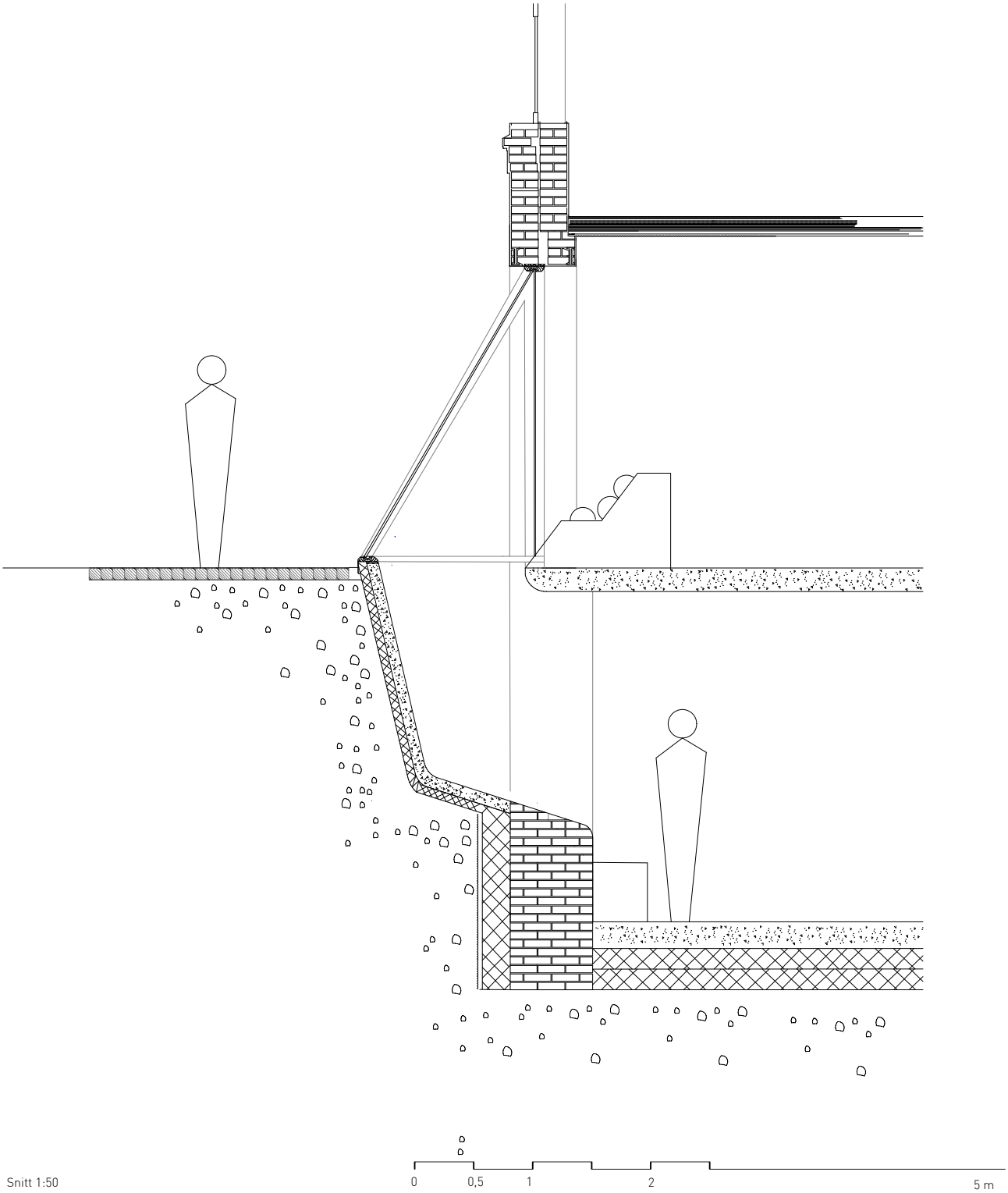

Snitt 1:50

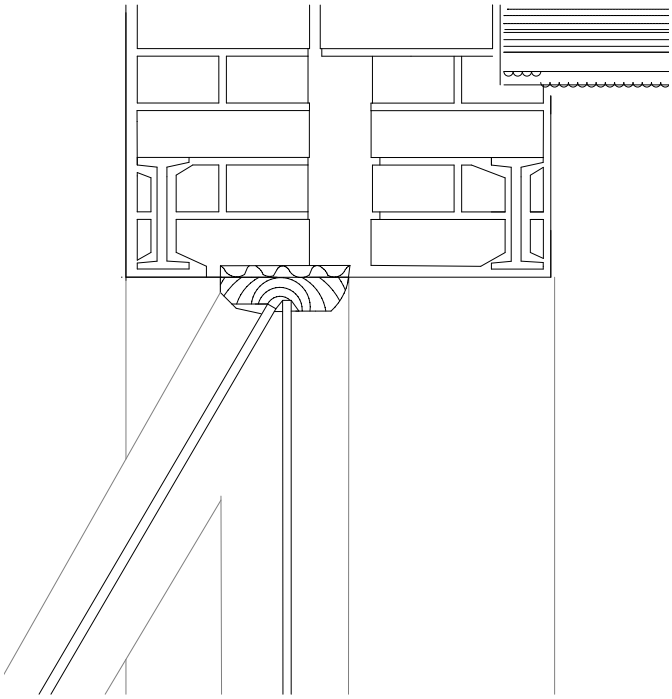

Detalj vindu oppe 1:10

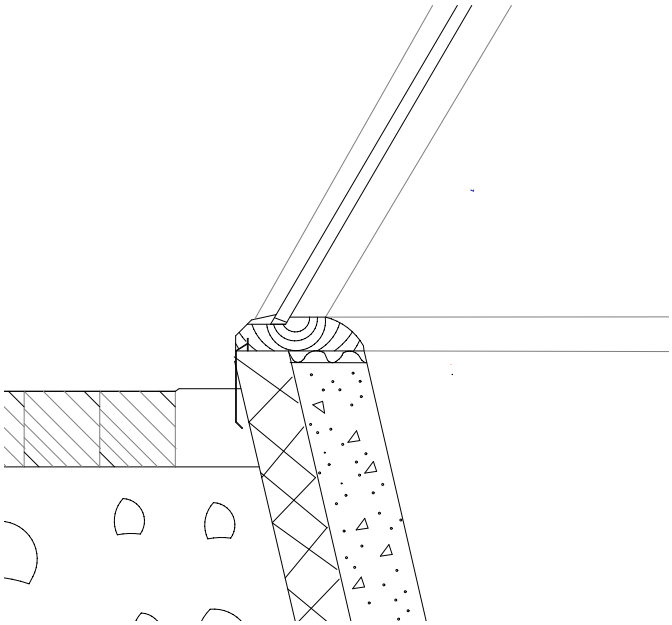

Detalj vindu nede 1:10

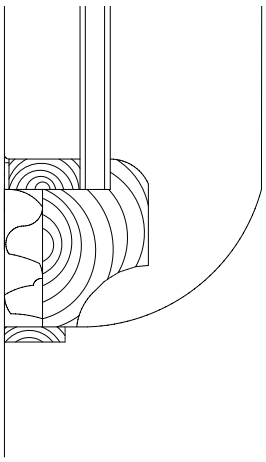

Horisontalsnitt vindu 1:5

Fasade nord 1:200

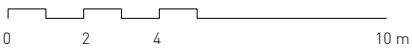

TARALDSGÅRDSVEITA 11 ANNO 1915

MARION AMALIE TEIGSETH

TARALDSGÅRDSVEITA 11 ANNO 1915

Marion Amalie Teigseth

Adresse: Taraldsgårdsveita 11
Nåværende bruk: Utleid og under renovasjon
Foreslått bruk: Bakeri/konditori-utsalg

I dette prosjektet har jeg vært nysgjerrig på hva man kan finne av det som tidligere har vært. Det å lete etter bygningsarkeologiske spor, tyde hva man finner, og deretter kunne sette det sammen for å få frem noe som har vært "tapt". Jeg har til å begynne med i prosjektet tilbragt tid nede i selve lokalet, hvor jeg har gått rundt og lett etter og registrert de bygningsarkeologiske sporene som jeg har funnet. De registreringene jeg har gjort er blitt dokumentert ved å tegne oppriss av alle flater i lokalet.

De bygningsarkeologiske sporene som kommer frem av opprissene viser tydelig en butikkinnredning langs den ene veggen. Som følge av dette funnet gikk jeg videre i prosessen ved å lete i kilder etter andre butikkinnredninger i byen rundt samme tidsperiode. Grunnet funnet av avtrykket til en butikkinnredning var valgmulighetene fortsatt store, men jeg bestemte meg for at jeg kunne tenke meg at det skulle være mulig å sitte ned her. Valget falt på et bakeri/konditori-utsalg, med muligheter for enkel servering. I den sammenheng hadde jeg nå behov for å komplettere alle de bygningsarkeologiske sporene med "nye" deler. Jeg har hentet mye fra bilder jeg har funnet på digitalt museum, av andre butikkinnredninger.

En disk er forsøkt tegnet basert på hva jeg kan se i bildet, og også inspirasjon til en smal vegghylle, et frittstående benkemøbel, samt bruken av store flater til bilder og speil. Ellers er bordene og stolene av den "moderne" sorten.

Under jakten på de bygnings-arkeologiske sporene har jeg også skrapt i malingen og hentet inn hvilke farger som er de eldste.

Tenk å kunne sitte og ta morgenkaffen med et wienerbrød her, tilbake i 1914 men i år 2018, for en opplevelse, og for en atmosfære. Velkommen inn!

Butikken til Mathias-Larssen tidlig 1900-tall

Avtrykk av butikkinnredningen i Taraldsgårdsveita 11

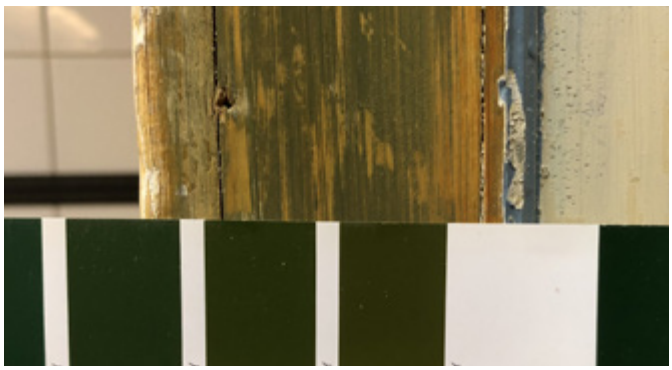

Noen av fargene som finnes langt der bak

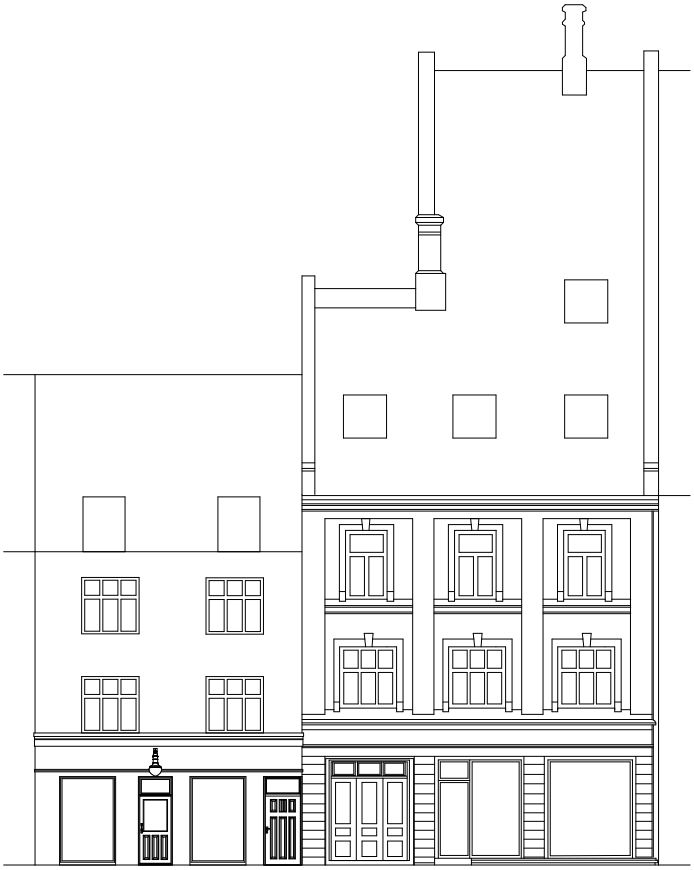

Ny fasade, med tilbakeføring av vinduer som går helt ned til bakken, ytterdør i tidsriktig stil, og ei utelampe fra et fasadebilde fra 1920-tallet

0 2 5 m

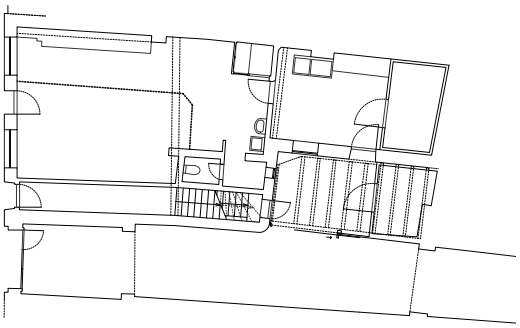

Plan, nåværende situasjon

0 2 5 10 m

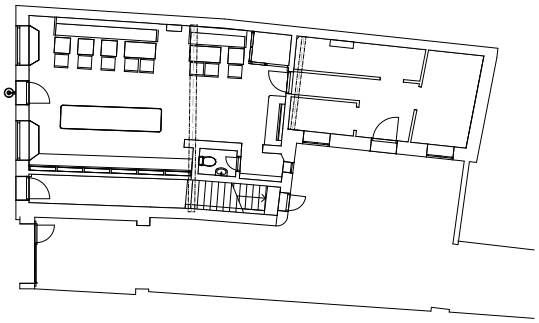

Plan etter prosjektering

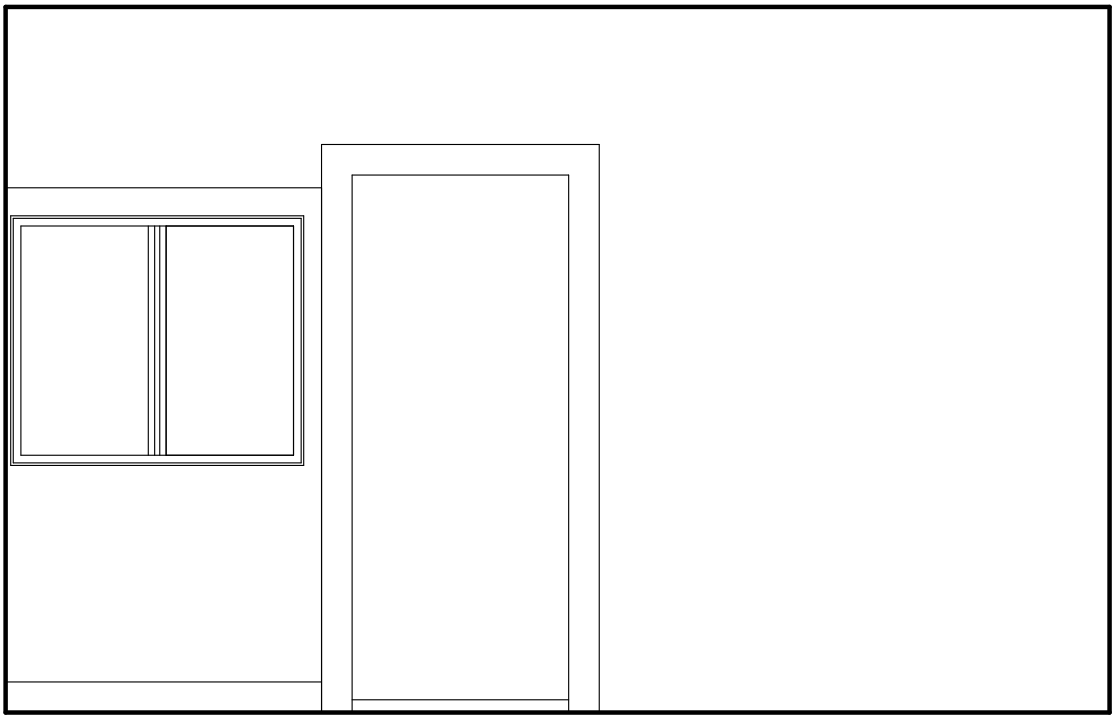

Oppriss av vegg ved registrering

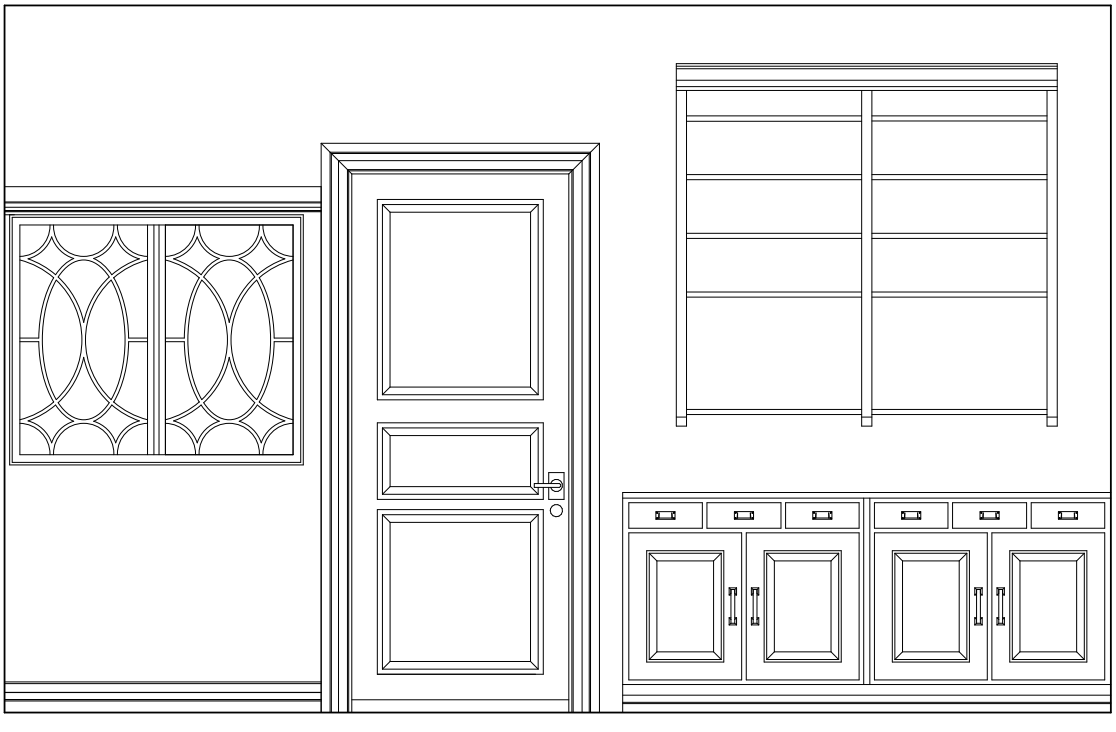

Oppriss av vegg etter tilbakeføringer og tidsriktige tilføringer

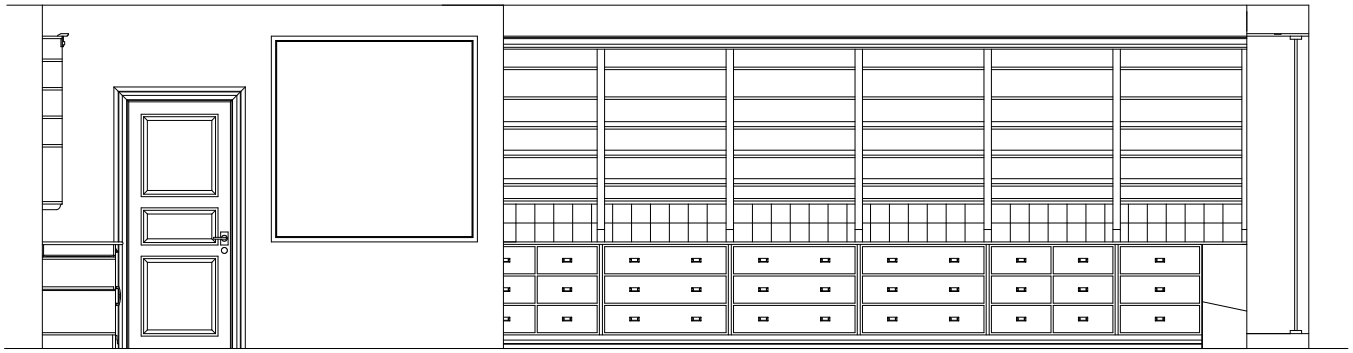

Snitt som viser butikkinnredning, tidsriktige nydesign og tilbakeføringer

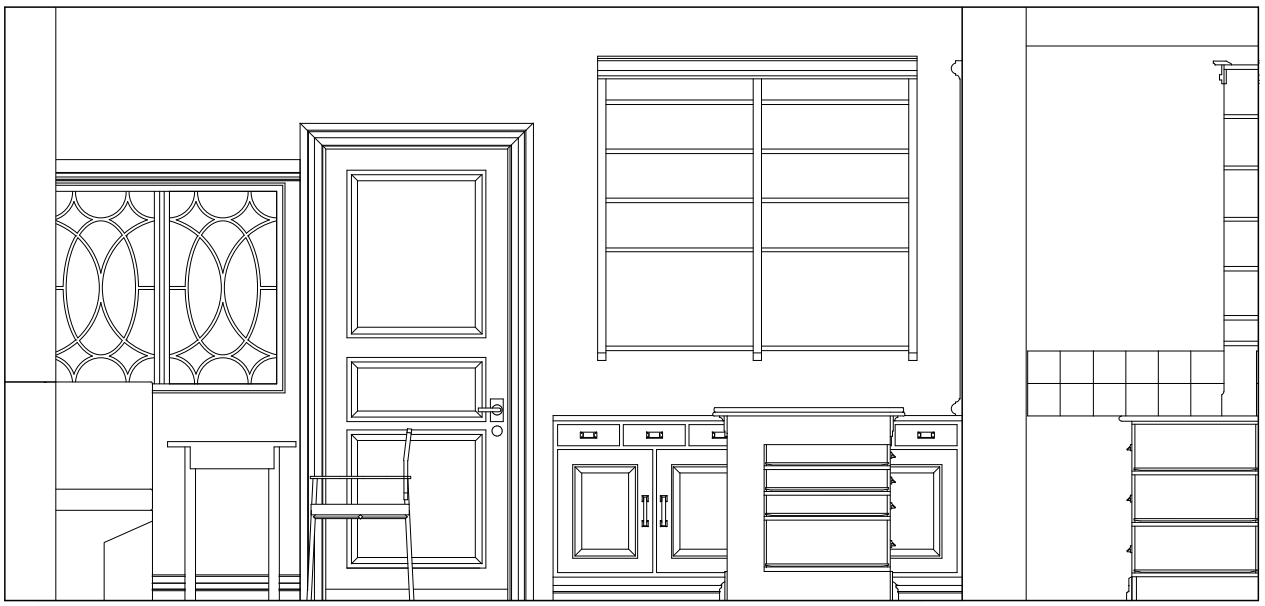

Snitt som viser butikkinnredning, disk, nye tilførelser, tilbakeføringer og tidsriktige tilbakeføringer

Veitene, en viktig del av Trondheims historiske bebyggelse, har i mange år vært neglisjert og preges i dag av mangel på vedlikehold, tilfeldige oppgraderinger og tomme lokaler. Høsten 2018 har studenter ved NTNU fulgt et todelt undervisningsopplegg hvor målet har vært å undersøke, dokumentere og deretter foreslå tiltak for bevaring og utvikling av bebyggelsen i Taraldsgårdsveita i Trondheim, med et ønske om å vitalisere Nerbyen generelt og veitene spesielt. Kurset er et samarbeid med Byantikvaren i Trondheim og det tre-årige prosjektet Vitalisering av veiter og gårdsrom.

Kurset Bygningsdokumentasjon og analyse ble fulgt av studenter fra både kulturminneforvaltning og arkitektur. Resultatet er presentert i rapporter med historisk, arkitektonisk og teknisk dokumentasjon av seks eiendommer i Taraldsgårdsveita. Rapportene dannet grunnlag for kurset Bygningsvern hvor arkitektstudentene jobbet videre med bevaring og utvikling av bygningene og eiendommene. Utdrag av rapportene og prosjektene er presentert i denne kursrapporten.

ISBN 978-82-7551-218-3

Faggruppe bygningsvern og transformasjon
Institutt for arkitektur og teknologi
Fakultet for arkitektur og design

NTNU

I samarbeid med Vitaliseringsprosjektet for veiter og gårdsrom - Byantikvaren i Trondheim kommune

Veiter og gårdsrom